

ఓమ్

పగబ్రహ్మచర్యము:

తైత్తిరీ య పంచోపనిషత్తులు.

ఇందు

చిత్తిపన్నము - శిక్షావల్లీ

ఆనందవల్లీ - భృగువల్లీ - నారాయణమును

పితృమేధపన్న సహితము

ఇది

చిల్లా నాగలింగశాస్త్రిలవారి పుత్తుడగు

1814/8337
లక్ష్మీ నృసింహ శాస్త్రి చే
స్వరయుక్తముగఁ జేర్పఁబడి,
బ్రహ్మశ్రీ వేముని చిరంజీవావధానుల

వారిచే సరిచూడఁబడి

బాదరు కృష్ణా స్వదేశీ ముద్రాక్షరశాల యందును
బాపట్ల కన్యకాపరమేశ్వరీ ముద్రాక్షరశాల యందును
ముద్రింపఁబడి

ప్రకటింపఁబడియె.

ప్రథమ ముద్రణము ౫౦౦ ప్రతులు.

1918 సం॥

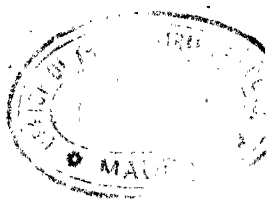
మచిలీపట్టణము.

రిజిస్ట్రార్ క్యాబినెట్]

[డినివెల య 0—8—0

చి త్రి పన్నము.

—(0)—

ఓమ్ || త చ్చుంయో రావృణీమహే | గాతుం యజ్ఞాయ |
గాతుం యజ్ఞపతయే | దేవీ స్వస్తి రస్తునః | ప్రవృత్తిమానుషేభ్యః |
ఉద్ధవం గాతు భేషజమ్ | శం నో అస్తుద్విపదే | శం చతుష్పదే |
ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః ||

హరిః ఓమ్ || చిత్రిస్సుక్ | చిత్తమాజ్యమ్ | వా క్షేడిః |
అధీతం బర్హీః | కేతో అగ్నిః | విజ్ఞాత మగ్నిః | వాక్వతిర్ హోతా |
మనశపవక్తా | ప్రాణో హవిః | నామాధ్వర్యుః | వాచస్పతే విధే
నామన్న | విధేమ తే నామ | విధే స్వమస్మాకం నామ | వాచ
స్పతి స్సమంపిబతు | ఆఽస్మాసుస్త్వమ్ ధాతాస్వహా || ౧ ||

అధ్వర్యుః పఞ్చ ద || ౧ ||

ప్రధివీ హోతా | ద్యౌరధ్వర్యుః | రుద్రోఽగ్నిత్ | బృహ
స్పతిరుపవక్తా | వాచస్పతే వాచోవీర్యేణ | సంభృతతమైనాయత్యసే |
యజమానాయ వార్యమ్ | ఆనువక్తరస్మై | వాచస్పతి స్సమంపిబతి |
జజన దిష్టౌ మిన్ద్రాయాన్ స్వాహా || ౨ ||

ప్రధివీ హోతా దశ || ౨ ||

అగ్నిర్ హోతా | అశ్వినాఽధ్వర్యుః | త్వష్టాఽగ్నిత్ | మిత్ర
ఉపవక్తా | సోమస్సమన్యచురోగాః | శుక్రత్సృక్రస్య పురోగాః | శ్రాతా

ప్రథస్య సోమః । వాతాపేర్హవస్స శ్రుతస్వాహా ॥3॥

అగ్నిర్హోతా ॥ 3॥

సూర్యంతై చక్షుః । వాతం ప్రాణః । ద్యాం పృథ్వమ్ । అన్తరి
క్షమాత్మా । అశ్లేర్జజ్ఞమ్ । పృథివీగం శరీరైః । నాచస్పతేఽచిద్ర
యావాచా । అచిద్రయాజ్ఞాహ్వ । దిపదేవావృథగ్ం హోతా మే
యస్వస్వాహా ॥ ౪॥ సూర్యంతై నవ ॥ ౪॥

సుహావావిర్హోతా । సత్యవాసిరధ్వర్యః । అచ్యుతపాతా
అగ్నిత్ । అచ్యుతమనా ఉపనితా । అనాధృప్యశ్చ ప్రతధృప్యశ్చ
యజ్ఞస్యాభిద్రా । అయాస్య ఉద్ధాతా । వాచస్పతేహృద్విధేనామగ్ని
విధేమతేనామ । విధేస్వసుస్మాకం నామ । వాచస్పతిస్సమమపాత్ ।
మాదైవ్య సన్తు శ్చేత్రిమూమనుష్యః । సమాదివే । సమగిపృథివ్యై
స్వాహా ॥ ౫॥ అపా త్ప్రణిచ ॥ ౫॥

వాగ్హోతా । దీక్షాపత్ని । వాతోఽధ్వర్యః । ఆపాఽభిగంః ।
మనోహవిః । తపసిజహోమః । భూర్యవన్సువః । బ్రహ్మ స్యయమ్భు ।
బ్రహ్మణై స్యయమ్భు వేస్వాహా ॥ ౬॥ వాగ్హోతా నవ ॥ ౬॥

బ్రాహ్మణ ఏకహోతా । సయజ్ఞః । సమేదదాతుప్రజాంప్రశూ
న్సుప్తియశః । యజ్ఞశ్చ మేధూయాత్ । అగ్నిస్విహోతా । సభ
తా । సమేదదాతుప్రజాంప్రశూన్సుప్తియశః । భర్తాచ మేధూయాత్ ।
పృథివీత్రిహోతా । సప్రతిష్ఠా ॥ ౭॥ సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్సుప్తి
యశః । ప్రతిష్ఠాచ మేధూయాత్ । అన్తరిక్షం చతుర్ హోతా । సవి

హాః! సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః! విష్టాశ్చ మేభూయాత్ |
 వాయుగిశ్చ హేమాతా | సప్రాణః! సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం
 యశః! ప్రాణశ్చ మేభూయాత్ ||౮|| చస్త్రమాష్టాతా | సముతూ
 స్కల్పయాతి | సమేదదాతు ప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః | ఋతేవశ్చ మే
 కల్పంతామ్ | అన్నగ్ం ప్రప్రహోతా | సప్రాణస్యప్రాణః | సమేదదాతు
 ప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః! ప్రాణస్యచ మేప్రాణోభూయాత్ | ద్యౌర
 ష్ట హేమాతా | సోఽనాధృప్యః || ౯ || సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్య
 స్త్రిం యశః! అనాధృప్యశ్చ భూయాసమ్ | ఆదిత్యోనవ హేమాతా | సతే
 జస్వీ | సమేదదాతు ప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః | తెజస్వీచ భూయాస
 మ్ | ప్రజాపతిర్దశ హేమాతా | సఇదగ్ం సర్వమ్ | సమేదదాతు ప్రజాం
 ప్రశూన్యస్త్రిం యశః | సర్వంచ మే భూయాత్ || ౧౦ ||

ప్రతిష్ఠాప్రాణశ్చ మేభూయాదనాధృప్యసర్వంచ మేభూయాత్ || ౧౧ ||

బ్రాహ్మణోయజ్ఞోఽగ్నిర్ధర్తాః పృథివీ ప్రతిష్ఠాఽన్తరిక్షం
 విష్ణో వాయుగిప్రాణశ్చస్త్రమాముతూనన్నగ్ం సప్రాణస్యప్రాణోద్యౌర
 షానాధృప్య ఆదిత్యస్స తెజస్వీ ప్రజాపతిస్స ఇదగ్ం సర్వగ్ం సర్వంచ
 మేభూయాత్ ||

అగ్నిర్యజ్ఞభిః | సప్రితాసోమైః | ఇన్ద్రోఽఞ్ఞామృదైః | మిత్రా
 వరుణావశిషా | అక్షరసోఽధిష్ఠీయైర్గ్నిభిః | వృతశస్సదోహవిధానా
 భ్యామ్ | ఆపరిపాత్రీణిభిః | ఓషధయోబర్హిషా | అదితిర్వేద్యా |
 సామోద్రీక్షయా || ౧౧ || త్వష్టే శ్చేన | విష్ణుర్వజ్ఞేన | వసవోఽజ్యేన |

అదిత్యా దక్షిణాభిః । విశ్వేదేవా ఉర్ధ్వా । పూమాస్వగాకారేణ । బృహ
స్పతిగ పురోధయా॥ ప్రజాపతిరుద్గ్రీధేన । అన్తరిక్షం ప్రవిత్రేణ । వాయుగ
పాత్రేః । అహగ్ంశ్రీధయా ॥ ౧౨॥

దీక్షయాపాత్రేరేకంచ ॥ ౧౩॥

సేనేస్వస్య । ధేనాబృహస్పతేః । పథ్యాపూష్ణః । వాగ్వాయోః ।
దీక్షాసోమస్య । ప్రధివ్యగ్నేః । వసూనాం గాయత్రీ । రుద్రాణాం త్రి
ప్తుక్ । అదిత్యానాం జగతీ । విష్ణోరనుష్టుక్ ॥ ౧౩॥ వరుణస్య విరాట్ ।
యజ్ఞస్యపక్షిః । ప్రజాపతేరనుమతిః । మిత్రస్యశ్రీధా । సవితుగప్రసూ
తిః । సూర్యస్య మరీచిః । చన్ద్రమసోరోహిణీ ॥ ఋషీణామరున్ధతీ ।
క్షరస్యస్యవిద్యుత్ । చతస్రోదిశః । చతస్రోవాన్తరదిశాః । అహశ్చ
రాత్రిశ్చ । కృషిశ్చ పృష్ఠిశ్చ । త్విష్టిశ్చాచితిశ్చ ! అప్శ్చోషధయ
శ్చ । ఉక్ప్తాస్తూన్మతా చ దేవానాం పత్నయః ॥ ౧౪॥

అనుష్టుగీశ్శష్టత్పు ॥ ౧౫॥

దేవస్యత్వా సవితుగప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూష్ణో
హస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి । రాజాత్వావరుణోసయతు దేవిదక్షిణైఃగ్న
యైహిరణ్యమ్ । తేనామృతత్వమశ్యామ్ । వయోదాత్రే । మయోమ
హ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే । కల్దదం కన్మలదాత్ । కామగికామాయ ।
కామోదాతా ॥ ౧౫॥ కామగి ప్రతిగ్రహీతా ॥ కామగ్ం సముద్రీమా
విశ । కామేనత్వా ప్రతిగృహ్ణామి । కామైతత్రే । ఏషాతే కామదక్షిణా ।
ఉత్తానస్త్వాఽఙ్గరగి ప్రతిగృహ్ణాతు । సామాయవాసః । రుద్రాయగా

మ్ । వరుణాయాశ్వమ్ । ప్రజాపతయై పురుషమ్ ॥౧౬॥ మనవేతల్పమ్ ।
 త్వష్ట్రైజామ్ । పూష్టైవిమ్ । నిర్ముత్యా అశ్వ తరగర్హభా । హిమ
 నతో హస్తిసమ్ । గర్భర్వాఘ్న రాభ్యస్సగలఙ్కరణే । విశ్వేభ్యో
 దైవేభ్యో ధాన్యమ్ । వాచేఽన్నమ్ । బ్రహ్మణ ఓదనమ్ । సముద్రాయా
 పః ॥౧౭॥ ఉత్తానాయాక్షీరసాయానః । వైశ్వానరాయరథమ్ । వైశ్వా
 నరగిత్రిత్సూక్తా నాకమారుహత్ । దివఃపృథ్వం భద్రమానస్తుమస్మభిః ।
 సపూర్వవజ్జనయజ్జన్తవైధనమ్ । సమానమజ్మా పరియాజిజాగృవిః । రాజా
 త్వా వరుణోనయతు దేవిగక్షిణే వైశ్వానరాయరథమ్ । తేనామృతత్వ
 మశ్యామ్ । వయోద్రాత్రేమయోమహ్యమస్తు సతి గ్రహీత్రే ॥౧౮॥
 కశ్చదంకస్మా అదాత్ । కామగికామాయ । కామోదాతా । కామః సతి
 గ్రహీతా । కామగం సముద్రమావిశ । కామేనత్వా ప్రతిగృహ్ణామి ।
 కామేతత్తే । ఏమాతే కామదక్షిణా । ఉత్తానస్త్వాఽక్షీరసగి సతి
 గృహ్ణాతు ॥౧౯॥

దాతా పురుషమాపగి సతిగ్రహీత్రే నవచ ॥౨౦॥

సువణంఘర్మం పరివేననమ్ । ఇన్ద్రో స్వాత్మానం శశధా
 చరన్తమ్ । అన్తస్సముద్రే మనసా చరన్తమ్ । బ్రహ్మిష్వవిన్దన్తశః హూ
 తారనుజే । అన్తగిప్రవిప్తశ్వాస్తాజనానామ్ । ఏకస్సన్బహుధావిచా
 రః । శతగంఘక్రాణి యత్రైకం భవన్తి । సర్వేవేదాయత్రైకం భ
 వన్తి । సర్వే హూతారౌ యత్రైకం భవన్తి । సమాససీన ఆత్మా
 జనానామ్ ॥౨౧॥ అన్తగిప్రవిప్తశ్వాస్తా జనానామ్ సర్వాత్మా । సర్వాగి

ప్రజాయత్రైక్తం భవన్తిచతుర్ హేమాతారౌ యత్రసమ్పదం గచ్ఛ
 న్నిదేవైః సమానసీన ఆత్మా జనానామ్ బ్రహ్మేష్వమగ్నిం జగతఃప్రతి
 స్థామిదివ ఆత్మానగ్ం సవితారం బృహస్పతిమ్ । చతుర్ హేమాతా
 రం ప్రదీశోఽనుక్షప్తమ్ । వాచోవీర్యం తప్తసాఽన్వవిద్ధత్ । అన్తః ప్ర
 విప్తం కర్తారమైతమ్ । త్వష్టారగ్ం రూపాణి వికుర్వంతం విప్శిమ్॥
 ౨౧॥ అమృతస్యప్రాణం యజ్ఞమైతమ్ । చతుర్ హోతృణా మూ
 త్మానం క్షవయోని చిక్యుః । అన్తఃప్రవిప్తం కర్తారమైతమ్ । దేవానాం
 బంధునిహితం గుహాను । అమృతేన క్షప్తం యజ్ఞమైతమ్ । చతుర్ హో
 తృణా మాత్మానం క్షవయోని చిక్యుః । శతం నియత్య పరివేదవిశ్వా
 విశ్వవారః విశ్వమిదం వృణాతి । ఇన్ద్రస్యైతాని హితః శ్చహోతా ।
 అమృతం దేవానామాయుగిప్రజానామ్ ॥ ౨౨॥ ఇన్ద్రగ్ం రాజానగ్ం
 సవితారమైతమ్ । వాయోరాత్మానం క్షవయోని చిక్యుః । రశ్మిగ్ం రశ్మీ
 నాం మధ్యేతవన్తమ్ । ఋతస్యప్రదే క్షవయోనిపాన్తి । యఅణ్డకోశేభు
 వనం బిభర్తి । అనిర్భిణ్ణస్సన్నధలోకా విచప్తే । యస్యాణ్డకోశగ్ం
 శుష్కమూహుః ప్రాణమల్బమ్ । తేనకప్తోఽమృతేనాహమస్మి । సువ
 ణ్డం కోశగ్ం రజస్తాపరీవృతమ్ । దేవానాం వసుధాసీం విరాజమ్ ॥ ౨౩॥
 అమృతస్యపూర్ణాం తాముతలాం పితృతే । పాదగ్ం షడ్ధాతుర్నకి
 లావివిధే । యేతతః పరిశ్చగ్తోతక్తప్తాః । ఉతవాషడ్ధామస్తసోతక్తప్తాః ।
 తగ్ం షడ్ధోతారమృతుభిగ్కల్పనూనమ్ । ఋతస్యప్రదేక్ష వయోనిపాన్తి ।
 అన్తగ్ ప్రవిప్తం కర్తారమైతమ్ । అన్తశ్శ్వప్రే మసిమసపాచరన్తమ్ ।

ప్రహ్లాదవస్త్రం నవిహనన్తి దైవాః । ఇన్ద్రస్యాత్మానగ్ం శత్రుధాచరన్తమ్ ॥
 ౨౦॥ ఇన్ద్రో రాజా జగత్తోయ ఈశే । ప్రప్తహాతా నప్తధాన్తప్తః ।
 పరేణతస్తుం షరిషిచ్యమానమ్ । అన్తరా దిత్యే మనసా చరన్తమ్ । జీవా
 నాగ్ం హృదయం బ్రహ్మన్వ విద్వత్ ॥ బ్రహ్మైతద్బ్రహ్మణజ్జభార । అర్
 గ్ం శ్చోతన్తగ్ం సరిరస్యమధ్యే । ఆయస్మిన్తస్త్వేరంపః । మేహన్తి బహు
 లాగ్ం శ్రియమ్ । బ్రహ్మశ్వామిన్ద్రో గోమతీమ్ ॥ ౨౧॥ అచ్యుతాంబహు
 లాగ్ం శ్రియమ్ । సహార్యసువిత్తమః । పెరున్ద్రో యపిన్వతే । బ్రహ్మ
 శ్వామిన్ద్రో గోమతీమ్ । అచ్యుతాం బహులాగ్ం శ్రియమ్ । మహ్యమి
 న్ద్రో నియచ్ఛతు । శతగ్ం శతా అన్యయుక్తావరీణామ్ । అర్యాశ్చ
 యాతు వసుభీరశ్మిరన్ద్రః । ప్రమగ్ం హమాణో బహులాగ్ం శ్రియమ్ ।
 రశ్మిరన్ద్రో సువితా మేనియచ్ఛతు ॥ ౨౨॥ ఘృతం తేజో మధుమదిన్ద్రోయ
 మ్ । మయ్యయమగ్నిర్దధాతు హరిగపత్రజ్గగపటరీసుత్తర్గః । దివిక్షు యో
 నభసా య ఏతి । నన్త ఇన్ద్రః కామవరం దదాతు । జహ్చరం చక్రం
 పరివతే తేప్తఘ । హిరణ్యజ్యోతిససరిరస్యమధ్యే । అజన్త్రం జ్యోతిర్నభ
 సా సర్పదేతి । నన్త ఇన్ద్రోగి కామవరం దదాతు । ప్రప్తయశ్చన్దిరథమేక
 చక్రమ్ ॥ ౨౩॥ ఏకో అశ్వోనహతిసప్తనామా । త్రినాభిచక్రమజర
 మనర్వమ్ । యేనైమా విత్వా భువనానితస్థః । భద్రం పశ్యన్తఉపనేదు
 రగే । తపాదీక్షామృషయస్సువర్విదః । తతః క్షత్రిం బలమౌజశ్చజ్ఞా
 తమ్ । తద్దస్మై వా అభిసం నమస్తు । శ్వేతగ్ం రశ్మిం బాభుజ్య మాస
 మ్ । అపాలనేతారం భువనస్య గోపామ్ । ఇన్ద్రం నిచిక్యగిరీమ ప్రిన్యా

మన్మథాః ॥ ౨౭ ॥ తోహిత్యం పిజ్జలా ఏకరూపాః । తురన్త్యం పిజ్జలా ఏకరూ
 పాః । తత్రగ్ం సహస్రాణి ప్రాయతాని నావ్యానామ్ । అయం యశ్చైవ
 తోరశ్శిః । పరిసర్వమిదంబగత్ । ప్రజాం సహస్థనాని । అస్మాకందదా
 తు । త్వేతోరశ్శిః పరిసర్వం బభూవ । సువస్మహ్యం సహా విశ్వ
 రూపాః । పతజ్జమక్తమసురస్య మాయయా ॥ ౨౯ ॥ హృదాపశ్యంతిమ
 సనా మనీషిణః । సముద్రే అన్తఃకవయో విచక్షతే । మరీచీనాం ఓద
 మిచ్ఛంతి వైధసః । తత్రజ్ఞో వాచం మనసాభిభత్తి । తాంగస్త్రోవ
 దద్ధత్యే అన్తః । తాంద్యోతమానాగ్ం సర్వర్యం మనీషామ్ । ఋతస్యప్రదే
 కవయోనిపాన్తి । యేగ్రామ్యాగిషశవోవిశ్వరూపాః । విరూపాస్సన్తో
 బహుధైకరూపాః । అగ్నిస్తాగ్ం అగ్రే ప్రముమోక్తుదైవః ॥ ౩౦ ॥ ప్రజా
 పతిగ్ ప్రజయాసంవిదానః । వీతగ్ంస్తుకేస్తుకే । యవమస్మాస్తునియచ్ఛ
 తమ్ । ప్రప్రయజ్ఞపతిం తిర । యేగ్రామ్యాః సశవో విశ్వరూపాః । విరూ
 పాస్సన్తో బహుధైకరూపాః । తేమాగ్ం సప్తానామిహరన్తిరస్తు । రాయ
 స్పృహాయ సుప్రజాస్త్వాయ సువీర్యాయ । య ఆరణ్యాగిషశవో విశ్వ
 రూపాః । విరూపాస్సన్తో బహుధైకరూపాః ॥ ౩౧ ॥ వాయుస్తాగ్ం అగ్రే
 ప్రముమోక్తుదైవః । ప్రజాపతిగ్ ప్రజయా సంవిదానః । ఇడాయైపుష్టం
 ఘృతవచ్ఛరాచరమ్ । దేవా అన్వవిన్తన్తహహితమ్ । య ఆరణ్యాగిషశ
 వో విశ్వరూపాః । విరూపాస్సన్తో బహుధైకరూపాః । తేమాగ్ం సప్తానా
 మిహరన్తిరస్తు । రాయస్పృహాయ సుప్రజాస్త్వాయ సువీర్యాయ ॥ ౩౧ ॥ ౩౨ ॥

ఆత్మాదనానాం విక్రువ్యస్తం విప్రశ్చిం ప్రజానాం వసుధానీవరా

జగ చరన్తం గోమతీం మై నియచ్ఛ త్వేకచక్రం వ్యోమస్థాయయా దైవ
ఏకరూపా అశౌచ ॥౧౧॥

సహస్రశీర్షాపురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ । స భూషం
విశ్వతో నృత్వా । అత్యతిపద్ధశాజ్ఞుమ్ । పురుషప్రవేదగోనర్వమ్ ।
యద్భూతం యచ్ఛభవ్యమ్ । ఉతామృతత్వస్యేశానః । యదన్న నాతిరో
హతి । ప్రతావానస్యమహిమా । అత్రోజ్యాయాగ్ంశ్చ పూరుషః ॥౩౨॥
౩౩ ॥ పాదోఽస్య విశ్వాభూతాని । త్రిపాదస్యామృతం దివి । త్రిపా
దూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః । పాదోఽస్యైహాభవాత్పురుషః । తత్రో విప్రస్వప్య
క్రామత్ । సాశనానశనే అభి । తస్మాద్విరాడజాయత । విరాజో అధి
పూరుషః । సజాతో అత్యుచ్యత । ప్రశ్చాద్భూమిమథోపురః ॥౩౩॥ ౩౪॥
యత్పురుషేణ సావిహ । దేవాయజ్ఞమతస్వత । ననన్తో అస్యాస్తేదాజ్యమ్ ।
గ్రీష్మ ఇథ్మశ్శరద్ధవిః । ప్రస్తాస్యాసస్పరిధయః । త్రిస్సప్తసమిధగృతాః ।
దేవాయద్యజ్ఞం తస్వానాః । అబధ్నన్పురుషం ప్రశుమ్ । తం యజ్ఞం బ్ర
హ్మీషీ పౌత్రమ్ । పురుషం జ్ఞాతమగ్రతః ॥ ౩౪ ॥ ౩౫ ॥ తేన దేవా
అయజన్త । సాధ్యాఋషయశ్చయే । తస్మాద్యజ్ఞాథస్త్వహుతః । సంభృ
తం పృషదాజ్యమ్ । ప్రశూగ్ంస్తాగ్ంశ్చక్రేవాయవ్యాః । అరణ్యాస్త్రా
మ్యాశ్చయే । తస్మాద్యజ్ఞాథస్త్వహుతః । ఋచస్సామానిజజ్ఞరే । ఛన్దా
గ్ంసేజజ్ఞరైతస్మాత్ । యజుస్తస్మాదజాయత ॥ ౩౫ ॥ ౩౬ ॥ తస్మాదశ్వా
అజాయన్త । యేకేవో భయాదతః । గావోహజజ్ఞరైతస్మాత్ । తస్మా
జ్ఞాతా అజావయః । యత్పురుషం వ్యదధుః । కన్ధిధావ్యకల్పయన్ ॥

ముఖంకినుస్యకౌబాహూ । కావూరూ సాదాపుచ్యేతే । బ్రాహ్మణోఽ
 స్యముఖమాసీత్ । బ్రాహ్మణరాజవ్యగిక్తుతః ॥ 3౬ ॥ 3౭ ॥ ఊరూతద
 స్యయద్వైశ్యః । ప్రద్యాగ్ం శూద్రో లజాయత । చన్ద్రమా మనసా
 జాతః । చక్షోస్సూర్యో లజాయత । ముఖాదిన్ద్రాగ్నిశ్చ । ప్రాణాద్వా
 యురజాయత । నాభ్యాఽసీన్దన్దరిక్షమ్ । శీష్టాఽద్యాస్సమవర్తత । ప్రద్యాగ్ం
 భూమిదిశశశ్చోత్తాత్ । తథా లోకాగ్ం లకల్పయన్ ॥ 3౭ ॥ ౩౮ ॥
 వేదాహ మైతం పురుషం మహాన్తమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమస్సుపారే ।
 నర్వాణి రూపాణి విచిత్రధీరః । నామాని కృత్వాఽభినన్త యదాస్తి
 ధాతాపురస్తాద్యముదాజహర । శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః । శమై
 వం విద్వాన్మృత ఇహభవతి । నాన్యగిపథా అయనాయవిద్యతే । యజ్ఞేన
 యజ్ఞమయజన్దేవాః । తానిధర్మాణి ప్రథమాన్మనన్ ॥ తేహనా
 కం మహిమానస్సచన్తే । యశ్చిపూర్వే ప్రాధ్యాస్సన్తిదైవాః ॥ ౩౮ ॥ ౩౯ ॥
 పూరుషగి పురోఽగ్నితో జాయతకృతోకల్పయన్ ॥ సద్వేచ ॥

౧౨॥ బ్యాయానధిపూరుషః । అన్యతగి పురుషః ॥

అస్భ్యస్సమ్భూతః పృథివ్యైరసాచ్చ । విశ్వకర్మణస్సమవర్త
 తాధి । తప్యత్వస్తా విదధదూపమేతి । తత్పురుషస్య విశ్వమాజాన
 మగ్రే । వేదాహ మైతం పురుషం మహాన్తమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమస్సు
 పరస్తాత్ । తమైవం విద్వాన్మృత ఇహభవతి । నాన్యగి పథా విద్యతే
 యనాయ । ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అన్తః । అజాయమానో బహుధా
 విజాయతే ॥ ౩౯ ॥ ౪౦ ॥ తస్యధీరాగి పరిజానన్తి యోనిమ్ । మరీచీనాం

ననమిచ్చున్ని వెధసః । యోదేవేభ్య ఆతపః । యోదైవానాం పురో
హితః । పూర్వోయోదేవేభ్యోజాతః । సమోరూచాయ బ్రాహ్మయే ।
రుచం బ్రాహ్మం జనయంతః । దేవా అగ్రేతదబుధావన్న । యస్త్యైవం
బ్రాహ్మణోవిద్యాత్ తస్య దేవా అసన్యశే । హింశ్య తేలక్ష్మీశ్చ సత్వే ।
అహలూరాత్రేప్రాశ్నే । సక్షతాగిహపమ్ । అశ్వినౌవ్యాత్రిమ్ ।
ఇష్టం మనిమాణ । అముం మనిమాణ । సర్వం మనిమాణ ॥రం॥ రం॥

జాయతే వశేనస్తచ ॥ ౧౩ ॥

భూతాః సన్న్వీయమాణోబిభర్తాః । ప్రకోదేవో బహుధానివిప్రుః ।
యదాభారంతస్త్రియతే సభర్తుమ్ । విధాయభారం పునరిస్తమేతి ।
తమేవ మృత్యుమమృతం తమాహుః । తంభర్తారంతము గోష్ఠారిమా
హుః । సభృతో భియామాణోబిభర్తాః । యఏనం వేద సత్త్యేనభర్తుమ్ ।
సద్యోజాతముతజహత్త్యేషః । ఉతో జరంతం సజహత్త్యేకమ్ ॥రం॥రం॥
ఉతోబహూనేకమహర్షహర । అతన్తో దేవస్సమేవప్రార్థాయస్తద్వే
దయతేఅబ్రహ్మవ । సన్ధాంచయాగ్ం సందధే బ్రహ్మణైషః । రమతేతస్మి
న్నత జీర్ణశయానే । నై నంజహత్త్యహస్సు పూర్వేషు । త్వమాప్తౌ
అనుసర్వాశ్చరన్తి జానతీః । విధంపయసాపునానాః । త్వమగ్నిగ్ం హవ్య
వాహగ్ం సమిధై । త్వంభర్తా మాతరిశ్వో జానామ్ ॥రం॥ రం॥
త్వంయజ్ఞస్వమువేవాసిసామః । తవక్షవాహవమాయన్తి సర్వే । త్వమే
కోసి బహూనస్తుప్రవిప్రుః । సమస్తైస్తునుహవోమపి । సమో వామ
స్తు శృణుతగ్ం హవంమే । ప్రాణాపానావజ్రిగ్ంస్తం చరంతౌ । హ్వయా

మివా॥ బ్రహ్మణా తూర్తమేతిమ్ | యోమాం ద్వేష్టి తంజహితం యువా
 నా | ప్రాణాపానో సంవిదానాజహితమ్ | అముస్యానునామాసంగ సా
 థామ్ || ౪౩ || ౪౪ || తం మేదేవా బ్రహ్మణా సంవిదానా | వధాయదత్తం
 తమహగ్ంహనామి | అసజ్జజాన సతతబభూవ | యంయం జజాన సడి
 గోపా అస్య | యదా భారంతస్యైతే సభగ్నుమ్ | సరాస్య భారం |
 పునరస్తమేతితద్వైత్వం ప్రాణోఅభవః | మహన్భోగిప్రిజాపతేః |
 భుజగ్గోమ్యమాణః | యదైవాన్ప్రాణయోనవ || ౪౪ || ౪౫ ||

ఏకంప్రిజానాంగసాధాం నవ || ౪౪ ||

హరిగ్ం హరన్తమనుయన్తిచైవాః | విశ్వేస్యేశానంపుష్పభంమ
 తీనామ్ | బ్రహ్మసూత్రమనుమేదమాగాత్ | అయన్తంమా వివధీర్వి
 క్రమస్య | మాఛిదోమృత్యోమావధీః | మామేబలంవిప్రు హోమా
 ప్రమోషీః | ప్రజాంమామేరీషతయరుగ్ర | ప్రచక్షసంత్యాహావిహా
 విధేమ | సద్యశ్చకమానాయ | ప్రవైషానాయమృత్యవే || ౪౫ || ౪౬ ||
 ప్రాస్తూతశా అశృణ్వన్ | కామేనా జనయన్పునః | కామేనమైకామ
 తగాత్ | హృదయాద్ధృతయంమృత్యోః | యదమిషామనగిప్రియమ్ |
 తదైతూప్తమామభి | పరంమృత్యో అనుపశేహిపథమ్ | యస్తేస్య ఇత
 రోదేనయానాత్ | చక్షుష్మతే శృణ్వతే తేబ్రవీమి | మాసగిప్రిజాగ్ం
 రీరిషోమోతవీరాన్ | ప్రిపూర్వ్యం మనసానన్దమానః | నాథనానోవృ
 ష్తభంచర్షణీనామ్ | యగిప్రిజానామేకరాక్షాసుషీణామ్ | మృత్యుం
 యజే ప్రిధమజామృతస్య || ౪౬ || ౪౭ ||

మృత్యవే వీరాగ్ంశ్చత్వారిచ ॥ ౧౫ ॥

తరణిర్విశ్వ దశతో జ్యోతిష్కృదసిసూర్య । విశ్వమా భాసి
రోచనమ్ ॥ ఉపయామగృహీతోసి సూర్యాయత్వాభాజస్వత ఏషతే
యోనిస్సూర్యాయత్వా భాజస్వతే ॥ ౪౭ ॥ ౪౮ ॥ ౧౬ ॥

అస్యాయస్వమది స్తమసామవిశ్వాభిరూతిభిః । భవానప్సప్రభ
స్తమః ॥ ౪౮ ॥ ౪౯ ॥ ౧౭ ॥

ఈ యుష్టే యేపూర్వతరామపశ్యన్వ్యుచ్ఛస్తీముషసం మర్వాసః ।
అస్మాభిరూనుప్రతిచక్యోఽభూదో తేయన్తియేలప్రరీషుపశ్యాత్ ॥ ౪౯ ॥
౫౦ ॥ ౧౮ ॥

జ్యోతిష్కృతీంత్యా సాదయామి జ్యోతిష్కృతీంత్యా సాదయామి
జ్యోతిర్విదంత్యాసాదయామి భాస్వతీంత్యా సాదయామి జ్వలంతీంత్యా
సాదయామి మల్మలాభవంతీంత్యా సాదయామి దీప్యమానాంత్యాసాద
యామి రోచమానాంత్యా సాదయామ్యజసాం త్యా సాదయామి
బ్రహ్మజ్యోతిషం త్యాసాదయామి జోధయంతీంత్యాసాదయామి జాగ్ర
తీంద్యా సాదయామి ॥ ౫౦ ॥ ౫౧ ॥ ౧౯ ॥

ప్రాయాసాయస్వాహాయాసాయస్వాహా వియాసాయస్వాహాసం
యాసాయ స్వాహోద్యాసాయస్వాహాపయాసాయ స్వాహా శుచే
స్వాహాశౌకాయస్వాహా తప్యజ్వైస్వాహా తపత్రేస్వాహాబ్రహ్మహత్యా
యైస్వాహా సర్వస్వైస్వాహా ॥ ౫౧ ॥ ౫౨ ॥ ౨౦ ॥

చిత్తగ్ం సంతానేన భవం యక్నారుద్రం తనిమ్నాపశుపతిగ్ం
ఘృలహృదయేవాగ్నిగ్ంహృదయేనరుద్రం లోహితేన శర్వం మతస్త్వా

భ్యాం మహాదేవమస్తగి పార్వేనాపిష్టమానగం శిశ్నేనితోశ్యాభ్యామ్॥
గీ॥ ౧౩॥ ౨౧॥

చిత్తిగిపృథ్వ్యగ్నిస్సూర్యం తెచతుర్ముహూహవిర్హూతావా
గ్నోతాబ్రాహ్మణవకహూతాగ్నిర్యజుర్భిసేనేష్టస్య దైవస్య సు
వర్ణం ఘర్మగంప్రహస్రశీర్షాదోభ్యభతాహరిం తరణిరప్యాయ
స్వేయప్తేయే జ్యోతిష్మతీం ప్రయాసాయ చిత్తమేకవిగంశతిః ॥ ౨౧॥

చిత్తిరగ్నిర్యజుర్భిరస్తగిప్రవిష్టగిప్రజాపతిర్భర్తాసా ప్రయాసా
యద్విపశ్చాశత్ ॥ ౧౨॥

చిత్తిరగ్నిర్యజుర్భిరస్తగిప్రవిష్టగిప్రజాపతిగిప్రజాయాసంవిద్రాస
స్తస్య ధిరా జ్యోతిష్మతీం త్రిపశ్చాశత్ ॥ ౧౩॥ ఏవం వా పాఠః॥
హరిః ఓమ్.

తచ్ఛంయోరావృణీమహే । గాతుం యజ్ఞాయ । గాతుంయ
జ్ఞపతయే । దైవీస్వసిరస్తునః । స్వస్తిమానుషేభ్యః । క్షార్థ్వం
జిగాతు భేషజమ్ । శంసో అస్తుద్విపదే । శంచతుష్పదే॥ ఓం శాన్తి
శాన్తి శాన్తి॥

చిత్తిపన్నము సమాప్తము.

పితృమేధపన్నము.

ఓమ్ సంత్వాసిహ్వామి యజుషాస్త్రిజామాయుర్ధనంచ ॥

ఓంశాన్తిశాన్తిశాన్తిః ॥

హరిఃఓమ్ ॥ ప్రరైయువాగ్ంసం ప్రవతొమహీరను బహుభ్యుగి
 పథామసపస్వతాసమ్ । వైవస్వతగ్ంసంగమస్తం జనానాం య మగ్ం
 రాజాసగ్ం హవిషాదువస్యత । ఇదంత్యా వస్త్రం పృథమం న్వాగన్న
 పైతదూస్తా యదిహవిభగి పురా ఇష్టాపూతామనుసంపశ్య దక్షిణాం
 యథాతే దత్తం బహుధా విబంధుషు । ఇమా యనన్మితే వహ్ని అను
 నీధాయ వోధవే । యాభ్యం యమస్య సాదనగ్ం సుకృతాం చాపి
 గచ్ఛతాత్ । పూషాత్వైతశ్చ్యవయతు పృవిద్వాసస్త్వపశుర్భువనస్య
 గోపాః । సత్వైతేభ్యుగి పరిదదాత్ప్రితృభ్యోఽగ్నిర్దేవేభ్యసున్ విద
 త్రైభ్యః ! పూషమాతశా అను వేద సర్వాసాస్త్రిస్మాగ్ం అభయత
 మెననేపత్ । స్వస్తిదా అఘ్నోస్సవోవీరోఽప్రియచ్ఛన్పరవేతు
 పృవిద్వాక్ ॥ ౧ ॥ ఆయుషిశ్వాయుగిపరిపాసతిత్వా పూషాత్వా పాతు
 పృపథేపురస్తాత్ । యతాస తేసుకృతాయత్రతేయయుస్తత్రత్యాదేవస్స
 వితా దధాతు । భువనస్య పత ఇదగ్ం హవిః । అగ్నేయే రయిమత్రై
 స్వాహా । పురుషస్య సయావర్యపేద్రఘాని మృజ్మ హే । యథానోఅత్రి
 నాపరగి పురాజరస్త ఆయతి । పురుషస్య సయావరివితే ప్రాణమసి
 ప్రసిమ్ శరీరేణమహిమిహి స్వధయేహి పితృనుపప్రిజయూఽస్మానిహ

పహ మైవం మాగ్ంతాప్రియైహం దేవీ సతీ పితృలొకం యదైషి ।
 విశ్వవాదా నభస్తా సంవ్యయన్యుభా నోలోకా పయస్తా భ్యవ
 పృథస్వ ॥ ౨ ॥ ఇయం నారీపతిలొకం వృణానా నిపద్యత ఉప త్వామ
 త్యేపేతమ్ । విశ్వంపురాణమను పాలయ స్తీతస్యై ప్రజాం ద్రవిణం
 చెహధహి । ఉదీప్య నార్యభిజీనలోకమితానుమేతముప శేషవహి ।
 హస్తగాభస్య దిధిహో స్వమేతత్పత్యుర్జనిత్యమభి సంభూవ । సువ
 ణ్దం హస్తాదాదదానామృతస్య శ్రియైబ్రహ్మణే తేజసే బలాయ ।
 అత్యైవ త్వమిహ వయగ్ం సుశేవా విశ్వాస్సృధో అభిమాతీర్జయేమ ।
 ధనుర్ హస్తాదాదదానామృతస్య శ్రియై త్తత్రాయాజసే బలాయ ।
 అత్యైవ త్వమిహ వయగ్ం సుశేవా విశ్వాస్సృధో అభిమాతీర్జయేమ ।
 మణిగ్ం హస్తాదాదదానామృతస్య శ్రియై విశేపుస్త్వై బలాయ ।
 అత్యైవ త్వమిహ వయగ్ం సుశేవా విశ్వాస్సృధో అభిమాతీర్జయేమ ॥ ౩ ॥
 ఇమమగ్నే చమసంమావిజీహ్వరగ్నియో దేవానామృతస్తోమ్యానామ్ ।
 ఏష యశ్చమసో దేవపావస్తస్మిన్దేవా అమృతా మాదయంతామ్ । అగ్నే
 ర్యమృ పరిగోభిర్య యస్త్వ సంప్రోద్ధస్త్వ మేదస్తాపీవసాచ । నేత్వా
 ధృష్టుర్ హరస్తా జర్హృషాణో దధద్విధత్య స్వయంజ్ఞయాతై ।
 మైసమగ్నే విదహో మాభిశోచో మాఽప్య త్వచం చిక్షిహ
 మాశరీరమ్ । యదాశ్రతం కరవో జాతవేదోఽధేమనం పృహీణతా
 త్పితృభ్యః । శ్రతం యదా కరసి జాతవేదోఽధేమనం పరిదత్వాత్పి
 తృభ్యః । యదాగచ్ఛాత్యసునీతిమేతామథాదేవానాం వశసీర్భనాతి ।

నూర్యం తె చక్షుర్చక్షు వాతమాత్మాద్యాంచ గచ్ఛ పృథ్విచ
 ధర్మణా । అపావాగచ్ఛ యది తత్ర తే హితమోషధీషుప్రితిష్ఠా
 శరీరైః । అజా భాగ న్నపసా తం తపస్వ తంతే శోచిస్తవతు తం తే
 అచిణః । యస్తేతివాస్తనువో జాతవేదస్తాభిర్వహేమగ్ం సుకృతాం
 యత్ర లోకాః । అయం వై త్వమస్మాదధి త్వమైతదయం వైతదస్య
 యోనిరసి । వైశ్వానరగృహితృగిప్రితే లోకకృజ్ఞాతవేదో వహేమగ్ం
 సుకృతాం యత్ర లోకాః ॥ ౪ ॥

విద్వాన్తభ్యావపుభ్యా భిమాతీర్జయేషు శరీరైశ్చ త్వారిచ ॥ ౧ ॥

యవతస్య పథోగోష్ఠారసభ్యస్సాస్వహో యవతస్యపథో రక్షితా
 రసభ్యస్సాస్వహో య వతస్య పథోభిరక్షితారస్తే భ్యస్సాస్వహోఽఽ
 బ్రాత్రెస్వాహోఽపాఖ్యాత్రె స్వాహోభిలాలపత్రెస్వాహోఽప్రలాలపత్రె
 స్వాహోఽగ్నయే కర్మకృత్రె స్వాహోయమత్రినాథీషు స్తస్మైస్వాహో ।
 యస్త ఇద్ధం జభరధిస్విదానోమూర్ఖానం వాత్రతపత్రె త్వాయా ।
 దివోవిశ్వస్సాథీమఘాయత ఉరుప్యః । అస్తాత్వమధిజాతోఽస్మి త్వద
 యం జాయతాంపునః । అగ్నయే వై శ్వానరాయసువర్గాయ లోకా
 య స్వాహో ॥ ౫ ॥

యవతస్య త్వత్పశ్చ ॥ ౧ ॥

ప్రకృతునా బృహతా భాత్యగ్నిరావివిశ్వానివృషభారోరవీతి ।
 దివత్పిదన్తాదుష మాముదానక్షపాముపస్థి మహిషో వవధణ । ఇదంత
 కంబుర ఉత ఏకం త్విహియేత్ త్వత్ప్రసానం ఏకస్య । సంవేతవస్త

నువై చారురేధి ప్రియోదేవానాం పరమే సధస్థే । నాకేసుప్రణామము
 ప్రయత్నత స్తగ్ం హృదా వేసన్తో అభ్యచక్షతత్వా । హింణ్యపక్షం
 వరుణస్య దూతం యమస్యయోనా శక్తునం భురణ్యమ్ । అతిద్రవసార
 మెయా శ్వానా చతురత్యో శబతా సాధునాసథా । అభాపితృస్థువిద
 త్రాగ్ం అవీహి యమేన యేసథమాదం మదన్తి । యశావైశ్వానా
 యమరక్షితాశా చతురత్యోపధిరక్షి ప్రచక్షసా । తాభ్యాగ్ం రాజస్పరి
 దేహ్యేనగ్ం స్వస్తి చాస్తా అనమీవం చ ధేహి ॥ ౬ ॥ ఉరుణసావసు
 తృసాపులుమ్మృతా యమస్య దూతౌచరతోవశాగ్ం అనుతావజ్జభ్యం
 ద్రృశయే సూర్యాయ పునర్దత్తా వసుమద్యేహభద్రమ్ । సామవకేభ్యగి
 పవతె ఘృతమేక ఉపాసతే । యేభ్యా మధుప్రీధావతితాగ్ం శ్చదైవా
 పిగచ్ఛతాత్ । యే యధ్యన్తై ప్రధనేషు శూరానామేతనుత్యజః ।
 యే వా సహస్రదక్షిణాస్తాగ్ం శ్చదైవాపిగచ్ఛతాత్ । తపసామేతనా
 భృష్యాస్తపసా యే సువర్గతాః । తప్తా యే చక్రీరేమహత్తాగ్ం శ్చ
 దైవాపిగచ్ఛతాత్ । అశ్వనవతీరేవతీస్సగ్ం రిభధ్వముత్తిష్ఠత్రపతరతా
 సఖాయః । అత్రా జహమయే అనన్న శేవాశ్చివాప్రయమభివాజాను
 త్రరేమ ॥ ౭ ॥ యదైవదేవస్య సవితరుప్రవిత్రగ్ం సహస్రధారం వితతమ
 స్తరితే । యేనాపునాదిన్ద్రీమనాత్రమాత్యైతేనాహం మాగ్ం సర్వ
 తనుం పునామి । యారాష్ట్రాత్పన్నాదవయన్తి శాఖాఅభిమృతాప్రప
 తిమిచ్ఛమానాః । ధాతుస్తాస్సర్వాగి పవనెన పూతాగిప్రజయాఽస్మా
 ప్రయ్యా వర్చసా సగ్ం సృజాథ । ఉద్వయం తమస్సర్పిపశ్యన్తోజ్యోతి

రుత్తరమ్ । దేవం దేవతాసూర్యమగ్న స్మజ్యోతిఃత్తమమ్ । ధాతాపు
నాతు నివితా పునాతు । అగ్నే నేడసా సూర్యప్యవర్చసా ॥ ౮ ॥

ధేహ్యుత్తరేమాప్తాచ ॥ 3 ॥

యంతే అగ్నిమమథామ వృషభాయేవ పక్షవే । ఇమంతగ్ం
శమయామసి క్షీరేణచోదకేన చ । యం త్వమగ్నే ప్రమదహ స్వము
నిర్వాహయాపునః । క్రౌమ్భూర త్రజాయతాంసాకదూర్వావల్లశా ॥
శీఠితేశీతకావతి స్థాదుకైహ్లాదుకావతి । మృణాక్యా సు సజ్జమయైమగ్ం
స్యగ్ం శమయ । శంతేధవ్యన్యాఆప్తశ్శముతే సప్తమాక్యాః । శంతే
సముద్రియా ఆప్తశ్శముతే సనువష్యాః । శంతేప్రసవన్తీ స్తనువైశశముతే
సన్సుకూప్యాః । శంతేనీహారోపర్షతు శముష్యస్వావశీయతామ్ ॥ ౯ ॥
అవనృజపునరగ్నే పితృభ్యో యస్త ఆహుతశ్చరతిస్వధాభిః । ఆయుర్వ
సాన ఉపయాతు శేషగ్ంసంగచ్ఛతాం తనువా జాతవేదః । సంగచ్ఛ
స్వపితృభిస్సగ్ం స్వధాభిస్సమిప్తాపూతేన పరమే వ్యోమమ్ । యత్ర
భూమ్యైవృణదే తత్రగచ్ఛ తత్రత్వా దైవస్సవితాదధాతు । యతేక్య
ష్టశ్శకున ఆతుతాద పివీలస్సర్ప ఉతవాశ్వాపదః । అగ్నిష్టద్విశ్వాపపు
ణం కృణోతు సోమశ్చ యోబ్రాహ్మణమావివేశ । ఉత్తిష్ఠాత సనవ
గ్ం సమ్భరస్వ మేహ గాత్రీమసహామాశరీమ్ । యత్రీభూమ్యైవృణ
దైతత్రగచ్ఛ తత్రత్వా దైవస్సవితాదధాతు । ఇదంతపకం ప్రరణిపకం
తృతీయేవ జ్యోతిహాసంవిశస్వ । సంవేశనస్తనువై చారురేధి ప్రియోదే
వానాం పరమేనధస్థే । ఉత్తిష్ఠప్రిహి ప్రత్రీవౌకగ్మణిష్వ పరమేవ్యో

మన్నా । యమేనత్యంయమ్యాసంవిదానోత్తమంనాక్షమధిరోహేమమ్ ।
 అశ్వనృతీ రేవతీర్యద్వై దేవస్య పవిత్రుగ పవిత్రం యారాప్రాత్ప్ర
 న్నాదుద్వయం తనునస్సరిధాతా పునాతు । అస్మాత్త్వమధిజాతోఽ
 న్యయం త్వదధిజాయతామ్ । అగ్నేయైవైశ్వానరాయ సుప్తగాయ
 లోకాయ స్వాహా ॥ ౧౦ ॥

అవశీయతాగ్ం సధస్థై పశ్చ చ ॥ ౪ ॥

అయాతు దేవస్సుమనాభిహూతిభిర్యమోహ వైహవీయతాభిరక్తా
 ఆసీదతాగ్ం నుస్త్రీయతేహబర్హిష్యాజాయ జ్ఞాత్యై మమశస్త్రీ
 హత్యై । యమేఞ్నయతమానై యదైశం ప్రవామ్భరన్మానుషా దేవ
 యస్తః । ఆసీదత్తగ్ంస్వములోకం విదానేస్వాప్తస్థే భవత్రమిష్టవేసః ।
 యమాయసోమగ్ం నునుత యమాయ జహుతాహవిః । యమగ్ం
 హయజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూతౌ అరంకృతః । యమాయఘృతపథవిజ్ఞా
 హూత ప్రచిత్తత । ననోదేవేష్యాయమద్దీఘమాయుగి ప్రజీవనే ।
 యమాయ మధుమత్తమగ్ం రాజ్ఞేహవ్యం జహూతన । ఇదం నమ
 ఋషిభ్యగిపూర్వజేభ్యగి పూర్వేభ్యగిపథిక్పథ్యః । ౧౧ ॥ యోఽస్య
 కౌప్య జగత్తగిపాఢివస్తైక ఇద్వతీ । యమంభజ్యశ్రోవోగాయ యోరా
 జానన ప్రరోధ్యః । యమం గాయభజ్యశ్రోవోయోరాజానన ప్రరోధ్యః ।
 యేనాపానద్యోధన్వానియేనద్యోగిపృథివీదృఢా । హిరణ్యకత్యైస్థు
 ధురా హిరణ్యకాయశ్చఫా । అశ్వానసశ్యతోదానంయమో
 రాజాభితిష్ఠతి । యమో దాధారపృథివీం యమో విశ్వమిదం

జగత్ । యమాయసర్వమిత్త్రస్థేయత్ప్రణద్యామరక్షితమ్ । యథా
 పశ్చయథా పక్ష్యథాపశ్చురశర్వయః । యమం యోవిద్యాభుజ్బూ
 యాద్యధైకముషీర్విజానతే ॥ ౧౨॥ త్రికద్రుకేభిఃపతతి పడుర్వీరేకమి
 ద్భూహత్ । గాయత్రీత్రిష్టుప్భద్రాగ్ంసి సర్వాతాయమఽహితా । అహ
 రహర్షయమానో గామశ్వం పురుషంజగత్ । వైవస్వతో సత్యవ్యతి
 పశ్చభిర్మానవైర్యమః । వైవస్వతే వివిచ్యంతే యమేరాజనితేజనాః ।
 యేచైహ ప్రత్యేనేచ్ఛంతేయ ఉచాసృతవాదినః । తెరాజిన్నిహ వివిచ్య
 న్తేభాయునిత్వాముప । దేవాగ్ంశ్చ యేసమున్యంతి బ్రాహ్మణాగ్ం
 శ్చాప్ర చిత్వతి । యస్మిన్సృతే సుపలాశే దేవైస్సంపిబతేయమః ।
 అత్రానో విశ్వతిగపితా పురాణాలను * వేనతి ॥ ౧౩॥

ప్రధికృద్భ్యోవిజానతేనువేనతి ॥ ౧౪॥

వైశ్వానరే హవిరిదం జహామిసాహస్రీముఖగ్ం శతధార
 మేతమ్ । తస్మిన్నైషపితరం పితామహం ప్రపితామహం బిభర్షత్పిన్వ
 మానే । ద్రోషశ్చసన్ద పృథివీమను ద్యామిమంచ యోనిమనుయశ్చ
 పూర్వః । తృతీయం యోనిమను సంచరన్తం ద్రోషం జహోమ్యను
 ప్రప్తహోత్రాః । ఇమగ్ం సముద్రగ్ం శతధారముఖున్యచ్యమానం
 భువనస్య మధ్యే । ఘృతం దుహానామదిత్తిం జనాయాగ్నై మాహి
 గ్ంసేగి పరమే వ్యోమగ్నై । అపేత్రవీత్రి విచసర్పతాతో యేఽత్రిభృ
 తాణా యేచనూతనాః । అహోభిర్భిరక్తుచిర్యక్తం యమోదదా

* , పురాణాలను' ఇతి వా పాఠః.

త్వప్తసానమ్ స్మై । ప్రవితైతాని శరీరాణి పృథివ్యై మాతురుపస్థ ఆదధే ।
 తేభిర్యజ్ఞస్తామఘ్ని యాః॥౧౮॥ శునంవాహాశ్శునం నారాశ్శునంకృషతు
 ణాజ్ఞలమ్ । శునం వరత్రాబధ్యన్తాగ్ శునమప్తా ముదిజ్ఞయశునాసీరా
 శునమస్మాను ధత్తమ్ । శునాసీరావిమాం వాచం యద్దివిచక్రఘ్ని
 పయః । తేనైమాముపసింభతమ్ । సీతే వస్తామహేత్వా ౭ర్వాచినుభ
 గేభవ । యథానస్సుభగా నసి యథానస్సుఫలానసి । నవితైతానిశరీ
 రాణి పృథివ్యై మాతురుపస్థ ఆదధే । తెభిరదితై శం భవ । విముచ్య
 ధ్యమఘ్నియా దేవయానాఆతారిష్టతమసన్సారమన్యజ్ఞాతిరావామ
 సువరగన్త । ప్రవాతావాన్తిషాయన్తి విద్యుత ఉదావధిజహతేపిన్వ
 నైనునః । ఇరావిశ్వస్మై భువనాయజాయ తెయత్ప్రజాన్యగి పృథివీగ్ం
 రేతసా ౭వతి । యథాయ మాయ హార్యమవప్సన్భూమానవాః ।
 ఏవం వసామి హర్యం యథా ౭నామజీవలోకే భూరయః । చిత్రస్స
 సరిచిత్రః ధ్వజితశ్శ్రీయధ్యంపితరోదేవతా ప్రజాపతిర్వస్సాదయతు
 తయా దేవతయా । ఆ వ్యాయస్వ సం తే ॥ ౧౯॥

అఘ్నియాలగన్త సన్తచ ॥ ౧౯॥

ఉత్తైతభామిపృథివీంత్వత్పరీమం లోకం నిదధన్మో అహగ్ం
 రిషమ్ । ఏతాగ్ం ఘాణాం పితరో భారయన్తుతే ౭త్రాయమస్సానా
 తైమినోతు । ఉపస్పమాతరం భూమిమేతామురున్యచనం పృథివీగ్ం
 సుశేవామ్ । ఉణాం మ్రదాయనత్తిర్దక్షిణావత్రైమాత్యావాతునిర్ము
 త్యాఉపస్థ । ఉచక్రఘ్నిన్వపృథివిమా విబాధిథా సూపాయనా ౭స్మై

భవసూపవత్సనా । మాతా పుత్రం యథాశ్రిచాఽభ్యసంభూమివృణు ।
ఉచ్చృష్టమానా పృథివీహితస్థిని సహస్రం మిత ఉపహిత్రయన్తామ్ ।
తేగృహసో మధుశ్చతోవిశ్వాహఽస్మైశరణాస్సస్వత్రాపణీధానా
హరిణీరద్ధునీస్సన్తు ధైవవః । తిలవత్సా ఊర్జస్సై దుహానా విశ్వాహాస్స
స్వసపన్నురస్తీః ॥ ౧౭ ॥ ఏషాతే యమసాదసే స్వధానిధీయతేగృహే ।
అక్షీతిర్నామతేలసా । ఇదం పితృభ్యగిప్రభరేమ బర్హిదేవేభ్య
జీవస్తఉత్తరంభరేమ । తత్స్వమారోహసోమే ఘోభవం యమేనత్వం
యమ్యాసంవిదాసః । మాత్యావత్సంబాధిస్తాం మామాతా పృథివి
త్వమ్ । పితౄహ్యత్రిగచ్ఛాస్యేధాసం యమరాజ్యేమాత్యావృత్సా
సంబాధేధాంమామాతాపృథిమహీ । వైవస్వతగ్ంహి గచ్ఛాసియమ
రాజ్యే విరాజసి । ప్రశం స్తవమారోహైతం ప్రశేనఽథోఽన్విహి । సత్వం
ప్రశ స్తోభూత్వా సంతర ప్రతరోత్తర ॥ ౧౮ ॥ సప్తితేతాని శరీరాణి
పృథివ్యేమాతురుపస్త ఆదధే । తేభ్యగి పృథివిశంభవ । షడ్ధోతా
సూర్యం తై చక్షుగ్చక్షు వాతీమాత్మా ద్యాంచగచ్ఛపృథివీం ప్ర
ధమణా । అపోవాగచ్ఛ యదితత్రతే హితమోషధీషు ప్రతితిష్ఠా
శరీరైః । పరంమృత్యోలనుపరేహిపన్థాం యస్సైస్వ ఇతరోదేవయా
నాత్ చక్షుష్కతే శృణ్వతే తేబ్రవీమి మానగిప్రజాగ్ంరీరిహో మోత
వీరాః । శంవాతశ్శగ్ంహి తైఃపుణిశ్శము తేస్సన్వోషధీకల్పన్తాంమైది
శశ్శగాః । పృథివ్యాన్త్యా లోకే నాదయామ్యముష్య శర్మాసి పితరో
దేవతా । ప్రజాపతిన్త్యానాదయతు తయాదేవతయా । అస్తరిక్షస్యత్వా

ద్వివస్తాదిశాంత్యానాకస్య త్వాప్తౌపేబ్రీధస్య త్వాప్తిప్యపేసాదయా
మ్యముష్య శమాసి త్తిర రో దేవతా ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతుతయా
దేవతయా ॥ ౧౯ ॥

అసపస్సురన్ద్విరుత్తర దేవతయాద్వే చ ॥ ౨ ॥

అపూప వాప్తౌతవాగ్ శ్చరురేహ సీదతూ త్తభ్ను వస్పృధివీం
ద్యాముతోపరి యోనికృతగి పధికృతస్సపర్యత్ర యేదేవానాంఘృత
భాగా ఇహస్థః ఏషాతే యమసాదనే స్వధానిధీయతేగృహేనసాద
శాక్షరాతాగ్ రక్షస్వతాం గోపాయస్వతాం త్రైపరిదదామితస్యాంత్యా
మాదభన్వితరోదేవతా ప్రజాపతిస్త్యాసాదయతు తయాదేవతయా
అపూపవాప్తౌతవాగ్ శ్చరురేహ సీదతూ త్త
భ్ను వస్పృధివీం ద్యాముతోపరి యోనికృతగి పధికృతస్సపర్యత్ర యేదే
వానాగ్ శ్చృతభాగాః క్షీరభాగా దధిభాగా మధుభాగా ఇహస్థః
ఏషాతే యమసాదనే స్వధా నిధీయతే గృహేనసా శతాక్షరాపహ
సాక్షరా యతాక్షరాచ్యుతాక్షరా తాగ్ రక్షస్వతాం గోప
ాయస్వ తాం త్రైపరి దదామి తస్యాంత్యా మాదభన్వితరోదేవతా
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు తయా దేవతయా ॥ ౨౦ ॥

అపూపవానసో దశ ॥ ౩ ॥

ఏతాస్తేస్వధాఅమృతాగిర్యోమియాస్తేధానాగిపరికిరామ్యత్యో
తాస్తేయమగి త్తిత్తభిస్సంవిదానోత్ర ధేనూగి శామదుఘాగిర్యోతు
త్వామజునౌషధీనాం పయోబ్రహ్మణ ఇద్విదుః తాసాంత్యామధ్యా

దాదదే చరుభ్యో అపిధాశేవే । దూవాణాగ్ం స్తన్నమాహరైతాం
 ప్రియతమాం మను । ఇమాందిశం మనుష్యాణాం భూయిష్ఠాను విరో
 హతు । కాశానాగ్ం స్తన్నమాహరై రక్షస్తా మపహత్వై । యవతస్యై
 దిశశిరరాభవన్న ఘాయతో యథాతే నాభవాన్మనః । ద్రభాణాగ్ం
 స్తన్నమాహర పిశ్యణామోషధీంప్రియామ్ । అన్యస్యై మూలం జీవా
 దనుకాణ్ణమథోఫలమ్ ॥౨౦॥ లోకం పృథితా అన్యసూద దోహసః ।
 శంవాత్రశ్యగ్ం హితైస్సుత్రైశ్చముతై స్సన్వోషధీః । కల్పంతాతై దిశస్స
 వాః । ఇనమేవ మెతోపరామాతిమామరాసు కాంచన । తథాశదశ్వ
 భ్యం క్రౌశంమిత్రై వరుణేనచ । వరణా వారయాద్దిదం దేవ్రావస
 స్పతిః । ఆత్ర్యై నిర్ఋత్యై ద్వేషాచ్చ వసస్పతిః । విభృతిరసి విధార
 యాస్మద్రుద్యైషాగ్ంసిశేమి శమయాస్మద్రుద్యైషాగ్ంసి యవ యవ
 యాస్మద్రుద్యైషాగ్ంసిపృథివీగచ్ఛాస్తరితం గచ్ఛదివం గచ్ఛదిశో
 గచ్ఛసువగః చ్చ సువగఃచ్ఛ దిశో గచ్ఛదివం గచ్ఛాస్తరితం గచ్ఛ
 పృథివీం గచ్ఛాహావా గచ్ఛ యదితత్రతే హితమోషధీషు ప్రతిష్ఠా
 శరీరైః । అశ్వస్వతీ రేణతీర్యద్వై దేవస్య సవితుగిపవిత్రం యారాప్యై
 త్వన్నాదుద్వయం తమస్తస్మరి ధాతా పునాతు ॥౨౧॥

అథో ఫలం ధాతా పునాతు ॥ ౨౧ ॥

ఆరోహతాయుజ్జరసం గృణానా అనుపూర్వం యతమానా
 యత్తిష్ట । ఇహత్వేషాసుజనిమా సురత్నో దీర్ఘమాయుగి కరతు జీవ
 సేవః । యథాహాస్యనుపూర్వం భవన్తి యథావ ఋతుభిర్యన్తి

క్ర॥ ప్రా॥ యథాన పూజానుసరో బహుశ్చైవాధానరాయాగ్ంపి కల్ప
 మౌమామ్ । సహితే అగ్నేతమవే కూరంచకారమర్త్యః । కపిర్భధస్తి
 తేజనం పునర్జకాయ శారవ । అప నశ్శోశుచనఘమగ్నే శుశుద్ధ్యార
 యమ్ । అపనశ్శోశుచనఘం మృత్యువైస్వాహ । అనద్వాహమన్వారభా
 మహా స్వస్తయోనద ఇన్ద్రాగవ దెవేభ్యోవహ్నిషా పారణోభవ॥ ౨౩॥
 ఇమే జీహ విమ్బుతై రావవర్తికన్నభూర్భుదా దైవహూతింసో అద్య ।
 ప్రాజ్ఞోఽగామాస్తతయై హసాయదా ఘ్నియ ఆయుగి పృతరాం
 దధానాః । మృత్యోగిప్రదం యోవయన్తో యదైమదా ఘ్నియ ఆయుగి
 పృతరాం దధానాః । అప్యాయమానాగి పృజయాధనేన శుద్ధాగిపూతా
 భవథ యజ్ఞయాసః । ఇమంజీవేభ్యగిపరిధిం దధామిమానోనుగాదపరా
 అర్ధమేతమ్ । శతం జీవన్తు శరదగి పుహుచీ స్తిరోమృత్యుందద్మహే పర్వ
 తేన । ఇమా నారీరధి వాస్తుపత్నీ రాజ్ఞ నేనసపిఠాసం మృశన్తామ్ ।
 అనశ్రవో అనమీవాస్తుశేవా ఆరోహన్తు జనయోయోనిమగ్గే ।
 యదాజ్ఞానం త్రైకకుదం జాతగ్ంహిమవతస్త్వరి । తేనామృతస్యమూలై
 నారాతీజకమ్భయామసి । యథాత్వముద్భిసభోన్యవ భేషుధివ్యా అధి ।
 ఏవమిమ ఉద్భిస్తన్తు కీర్త్యాక యశసా బ్రహ్మవచకనేన । అజోఽఽన్య
 జాన్మద్రఘాద్వేషాగ్ంసి యవోఽసియవయాస్మద్రఘాద్వేషాగ్ంసి॥ ౨౪॥

భవజమ్భయామసి త్రీణి చ ॥౧౦॥

అపనశ్శోశుచనఘమగ్నే శుశుద్ధ్యారయమ్ । అపనశ్శోశుచన
 ఘమ్ । సుక్షేత్రియా సుగాత్యయా వసూయా చ యజుషహే ।

అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | ప్రయద్యన్తిష్ఠ ఏషాం ప్రాస్తాకాసశ్చసూరయః |
 అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | ప్రయదగ్నేస్సహస్వతో విశ్వతో యన్తిస్తూ
 రయః | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | ప్రియతే అగ్నే సూరయోజాయేమహి
 ప్రితేనయమ్ | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ || ౨౫ || త్వగ్ంహి విశ్వతోముఖ
 విశ్వతః పరిభూరసి | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | ద్విహో నో విశ్వతోము
 ఖాతి నావేసవరయ | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | సవస్సిన్ధు మివ నావ
 యాతి * పర్హాప్వస్తయే | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | ఆపః ప్రవణా
 దివ య తీరప్రాస్మగ్న్యస్తతామధుమ్ | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | ఉద్వనా
 దురకానీవాప్రాస్మగ్న్యస్తతామధుమ్ | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ | అననాయ
 ప్రిమోదాయ పుతరాదాగ్ంస్వాన్యహన్ | అపస్తశ్శోశుచదధుమ్ |
 ననైతప్రి ప్రమాయతే గౌత్వః పురుషః సశుః | యప్రేచంబ్రహ్మ
 క్రియతే రిధిర్దీవనాయ కమపస్తశ్శోశుచదధుమ్ || ౨౬ ||

అఘురుఘం చత్వారిచ || ౧౧ ||

అపస్తశ్శామ యనతిమాచరన్తిం మృతాయ నేవాంసరిణీయమా
 నామ్ | అన్ధేనయాతమసా ప్రాప్యతాన్తి ప్రాచీమవాచీమప్రయన్నరి
 ష్టే | మయైతాం మూగ్ంస్తా భియమాణా దేవీవతీ పితృలోకం
 యదైసి | విశ్వవారా నభిసా సంవయన్త్యుభానోలోకౌ పయనాన్తి
 వృణేహి | రయిస్తామగ్నిం మధుమస్తమూర్తిగా మూర్త్యస్సస్తం *త్వాప
 య సోప్తసగ్ం సదేమ | సగ్ంరయ్యాసము వర్చస్తాసచస్వాసస్సస్తయే |

*పరుషా. *స్వస్తం.

యే జీవా యేచ మృతా యేజాతయేచ జన్త్యాః । తేభ్యోఽమృతస్యధార
యిత్రం మధుధారాప్యస్తతీ । మాతా ద్రుదాణాం దుహితా వసూ
నాగ్ం సప్తసాఽఽదిత్యానామమృతస్యనాభిః । పృథివీచంచీకీతుసై
జనాయ మాగామనాగ్రామదితిం వధిష్ఠ । పితౄనాచకం తృణాన్యత్తు ।
ఓముఞ్స్పృజత ॥ ౧౭ ॥

నదిష్ఠ దేవత ॥ ౧౮ ॥

ప్రత్యేయవాగ్ంస్తం ప్రవిద్యాన్యవ సన్యాభ్యావపుధ్వాన్వజో
భాగోయ్యవై చతుశ్చత్వారిగ్ంశద్య ఏతస్య త్వత్పశ్చ పృథేతువై
దంతే నాకేసుప్తణం యాతేయే యధ్యన్తే తప్తసాఽశ్మన్వత రేవతీ
స్సగ్ం రభధ్యమృషాధిగ్ంశతిర్యం తే యత్త ఉత్తిష్టేదం త ఉత్తిష్ఠ
ప్రేహ్యశ్మయద్వా ఉత్వయమయం శ్చవిగ్ం శతిరాయాతున్విగ్ం
శద్వేత్వానరే తస్మిన్ప్రస్థమమపైతాహూభిర్యజ్య నామఘ్నియా
అదితేప్తారం ఆ వాయస్వ ప్రస్తవిగ్ంశతిరుత్తేతభ్యామ్యక్షీక్షేభ్యగి
పృథివి షడ్ధోతాపరంమేళగ్భిర్యజ్య అస్తరిత్వస్య ద్వాత్రిగ్ంశద
పుష్పవానసా దశశతదశైతాస్తే తేదిశస్సవాఽదమశ్మన్విగ్ంశతిరా
రోహత తనువైక్రూరం చకారపుసమ్మూత్యవై మానోను గాడ్ధృహ
ఇమా నారీభిరతి త్రయోవిగ్ంశతిరస సస్పృత్యత్రీయా ప్రయదృన్విష్కగి
ప్రయవగ్భిరప్రయతై అగ్నేత్వగ్ంహి ద్విష్పస్సప్తస్సిన్ధుమాఽగి ప్రస్తా
దుష్పినాదాన్తనాయ సవైతత్త్రియతైదం చతుర్విగ్ంశతిరస శ్చామా
వృక్షేహి ద్వాదశద్వాదశ ॥ ౧౯ ॥

సరైయుచాగ్ం సమాయాత్వైతాస్తే సప్తవిగ్ంశతిః ॥ ౨౭ ॥
 సంత్యాసిచ్చామియజమా ప్రజామాయుధానంచ ॥
 ఓంశాన్తి శాన్తిశాన్తిః ॥ హరిః ఓమ్ ॥
 సుమజ్జలీరియం సధూరిమాగ్ం సమేతవశ్యతాసాభాగ్యమస్యై
 నత్వా యాగాస్తం విపరేతన ॥ హరిః ఓమ్ ॥

ఇతి పితృమేధ స్సమాప్తః.

శ్రీ
తైత్తిరీయోపనిషత్ .

—(:)—

శీతౌవల్లి .

శంస ఇత్యాది శ్వాంతిః .

హరిః ఓమ్॥ శంసోమిత్రశ్శంసరుణః॥ శంసోభవత్స్వర్వమా॥ శంస
ఇన్ద్రోబృహస్పతిః॥ శంసోవిష్ణురురుక్రమః॥ సమోబ్రహ్మణే॥ సమస్తే
వా॥ యోత్వమైవప్రత్యక్షం బ్రహ్మసి॥ త్వమైవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మవది
ష్యామి॥ ఋతం వదిష్యామి॥ సత్యం వదిష్యామి॥ తన్మామవతు॥ తస్వ
క్తారమవతు॥ అవతుమామ్॥ అవతు నక్తారమ్॥ ఓంశాంతి శ్వాంతి
శ్వాంతిః॥ ౧॥

శీతౌం వ్యాఖ్యాప్తామః॥ వణాస్స్వరః॥ మాతాబలమ్॥ సామ
సంతానః॥ ఇత్యుక్తశ్శీతౌధ్యాయః॥ ౨॥

శీతౌం పంచ॥ ౨॥

సహశౌయశః॥ సహశౌ బ్రహ్మసర్పసమ్॥ అథాతస్సగంహితా
తాయా ఉపనిషదం॥ వ్యాఖ్యాప్తామః॥ పంచస్వధికరణేషు॥ అధిలోక
మధిశ్చైతిషమధివిద్యమధిప్రజమధ్యాత్మమ్॥ తా మహాసగంహితా
ఇత్యాచక్షుతే॥ అథాధిలోకమ్॥ పృథివీపూర్వరూపమ్॥ ద్యౌరుత్తర
రూపమ్॥ ఆకాశస్థాంతిః॥ ౩॥ వాయుస్థానమ్॥ ఇత్యధిలోకమ్॥

అథాధి జ్యోతిషమ్ । అగ్నిగిపూర్వరూపమ్ । ఆదిత్య ఉత్తరరూపమ్ ।
 ఆశ్వినః । వైద్యుశస్సన్ధానమ్ । ఇత్యధిజ్యోతిషమ్ । అథాధివిద్యమ్ ।
 ఆచార్యగిపూర్వరూపమ్ ॥ ౪ ॥ అస్తే వాన్యత్తరరూపమ్ । విద్యాప్రధిః ।
 ప్రవచనగ్ం సన్ధానమ్ । ఇత్యధివిద్యమ్ । అథాధిప్రజమ్ । మాతాపూర్వ
 రూపమ్ । పితౄత్తర రూపమ్ । ప్రజాప్రధిః । ప్రజననగ్ం సన్ధానమ్ ।
 ఇత్యధి ప్రజమ్ ॥ ౫ ॥ అథాధ్యాత్మమ్ । అథరాహనుగి పూర్వరూపమ్ ।
 ఉత్తరాహనురుత్తర రూపమ్ । వాక్ప్రధిః । జహ్వసన్ధానమ్ । ఇత్యధ్యా
 త్మమ్ । ఇతీమామహాసగ్ం హితాః । యపవమేతా మహాసగ్ం హితా
 వ్యాఖ్యాతావైద । సద్ధీయతే ప్రజయా ప్రశుభిః । బ్రహ్మవర్చసేనాన్నా
 ద్యేన సువగేణ లోకైః ॥ ౬ ॥

సన్ధిరాచార్యగిపూర్వ రూపమిత్యధిప్రజం లోకైః ॥ ౩ ॥

యశ్చస్ససామృతభా విశ్వరూపః । ఛన్దోభ్యాఽధ్యమృతాభ్యంబ
 భూవ । సమేష్టో మైధయాస్పృణోతు । అమృతస్యదేవ ధారణోభూ
 యాసమ్ । శరీరంమై విచర్షణమ్ । జహ్వమైమఘుత్తమా । కణాణ
 భ్యాం భూరివిశ్రవమ్ । బ్రహ్మణగి క్షోశోసిమైధయాపిహితః । శ్రుతంమే
 గోపాయ । అవహన్తి వితన్వానా ॥ ౭ ॥ కుర్వాణాచీరమాత్మనః । వా
 నాగ్ంసి మమగావశ్చ । అన్నపానేచనర్వదా । తతోమైశ్రియమావహా ।
 లోమశాం ప్రశుభిప్రహస్వాహా । ఆమాయన్తు బ్రహ్మచారిణస్సాహా ।

* విమాయన్తు బ్రహ్మచారిణ స్సాహా । ప్రమాయన్తు బ్రహ్మచారిణస్సాహా
 * విమాయన్తివైత్యాది వాక్యచతుష్టయం ద్రావిడైర్న సత్యతే.

॥ శమా॑యన్తు॒ బ్రహ్మ॑చారిణ॒స్సాన్వహా॑ । శమా॑యన్తు॒ బ్రహ్మ॑చారిణ॒స్సాన్వహా॑ ॥ ౧౭ ॥
 యశో॑ఽశే॒ఽసాని॑స్సాన్వహా॑ । శ్రే॒యూక॑ వస్యసో॒ఽసాని॑స్సాన్వహా॑ ।
 తంత్యా॑భగ్న ప్ర॒పశా॑నిస్సాన్వహా॑ । సమా॑భగ్నప్ర॒విశా॑న్వహా॑ । తస్మి॑ష్టసా
 ప్రశా॑భే । నిభ॑గాఽహా త్వయి॒యజ్ఞే॑స్సాన్వహా॑ । యథా॑ఽఽప్రప॒తా
 యని॑ । యథా॑మానా॒జహ॑రమ్ । ఏ॒వం మాం బ్రహ్మ॑చారిణః । ధా
 త్రాయన్తు॒స్వర్వస్సాన్వహా॑ । స్త్రీ॒శ్చైశ్చై॒ప్రమా॑భాః । ప్రమా॑పద్యన్వ ॥ ౧౮ ॥

+ వి॒త్త్యానా॑ శమా॑యన్తు బ్రహ్మ॑చారిణ॒స్సాన్వహా॑ ధా॒త్రాయన్తు॒
 స్వర్వస్సాన్వహా॑కంచ ॥ ౧౮ ॥

భూర్భువస్సువరితి॒వా ఏ॒తాస్మి॒గా) వ్యాహృ॑తయః । తా॒నాము
 వాస్తై॒తాంచతు॑శ్శీమ్ । మా॒హవమ॑స్య॒ప్రవే॑దయతే॒ మహా॑ఇతి ।
 తద్భృ॑హ్మస ఆత్మా॒జ్ఞాప్ర॑న్యాజే॒వతాః॑ । భూరి॑తి॒వా ఆ॒యం॒లోకః॑ ।
 భువ॑ ఇత్యన్త॒రీక్షమ్ । సు॒వరి॑త్యసౌ॒లోకః॑ ॥ ౧౦ ॥ మహా॑ ఇత్యాదిత్యః ।
 ఆదీ॒త్యైవ॑వావస॒ర్వే లో॒కామహీ॑యన్తే । భూరి॑తి॒వా ఆ॒గ్నిః । భువ॑ ఇతి
 వాయుః । సు॒వరి॑త్యాదిత్యః । మహా॑ ఇతి చ॒న్ద్రమా॑ । చ॒న్ద్రమ॑సా॒వావ
 సర్వా॑శ్చ జ్యోతి॒గ్ంస్మి॒ మహీ॑యన్తే । భూరి॑తి॒వా ఋ॒చః । భువ॑ ఇతి
 సా॒మాని॑సు॒వరి॑తి॒యజా॑గ్ం॒షి ॥ ౧౧ ॥ మహా॑ ఇతి॒బ్రహ్మ॑బ్రహ్మణా॒వావ
 సర్వే॑వేదామహీ॑యన్తే॒ భూరి॑తి॒ వై॒ప్రాణః॑ । భువ॑ ఇత్యపా॒నః । సు॒వరి॑తి
 వ్యాసః । మహా॑ ఇత్యన్నమ్ । అన్నే॒వవా॑వస॒ర్వే ప్రా॑ణావహీ॑యన్తే ।
 తా॒వా ఏ॒తాశ్చ॑త్రస్వ॒స్సుర్గా॑ చత॒స్సోశ్చ॑త్రో॒వ్యాహృ॑తయః । తా॒యో

వి॒త్త్యానా॑ వై॒స్సాహా॑ చ॒న్ద్రచ॑ ఇతిదా॒విడా॑నాం పాఠః.

వే॑న । నవే॑న బ్రహ్మ । సర్వే॑న్మై దై॒వా జలి॑నూనహన్తి ॥ ౧౨ ॥

అ॒పా॒లోకో య॒జ్ఞాగ్ని॑ స॒ప్త ద్వే॑చ ॥ ౧౩ ॥

స॒య ఏ॒హోఽస్త॑ర్హృదయ ఆ॒క్రాశః॑ । త॒స్మిన్న॑యం పు॒రుషో॑
మ॒నోమ॑యః । అ॒మృ॒గోహి॑ర॒గ్మయః॑ । అ॒న్తరే॑ణ తా॒లుకే॑ । య॒ప్తవ॑
స్స॒స ఇ॒వాప్త॑బన్ధు॒తే । సే॒స్త్రియో॑నిః । య॒త్రాసా॑కే॒తాన్తో వి॑వవే॒తే ।
ప్ర॒పాహ్య॑ శీ॒ర్షక॑పా॒తే । భూ॒రి॒త్యగ్నా॑ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి । భ॒వ ఇతి॑
వాయూ ॥ ౧౩ ॥ సు॒రత్యా॑ది॒త్యే । మ॒హ ఇతి॑ బ్రహ్మ॒ణి । ఆ॒హ్ని॒జి
స్యా॒రాజ్య॑మ్ । ఆ॒హ్ని॒జిమ॑స॒స్పతి॑మ్ । వా॒క్మతి॑శ్చ॒తస్ప॑తిః । శో॒త్ర
ఽతి॑ర్వి॒జ్ఞాన॑పతిః । వ॒తి త్ర॒తో భ॑వతి । ఆ॒క్రాశ॑శరీ॒రం బ్ర॒హ్మ । స॒త్యా॒శ్శ
ప్రా॒ణా॒రామ॑మనఆ॒స్త్వమ్ । శా॒న్తిస॑మ్మ॒త్తమ్మ॑తిమ్ । ఇతి॑ ప్రా॒చీన॑
యోగ్యోపా॒స్య ॥ ౧౪ ॥

వాయూనమృతమేకం చ ॥ ౧౫ ॥

స్త్రీ॒త్యగ్న॑ స్త్రీ॒రిత్యం॑ ద్యా॒దిశో॑ఽవా॒న్తర॑ది॒శాః । ఆ॒గ్ని॒ర్వా॒య
రా॒ది॒త్యగ్నో॑నూనహన్తి॒తాని॑ । ఆ॒ప ఓ॒షధ॑యో ప॒నస్ప॑తియ ఆ॒క్రాశః॑
ఆ॒త్మా । ఇ॒త్యగ్న॑భూ॒తిమ్ । అ॒థాభ్యా॑త్మమ్ । ప్రా॒ణోవ్యా॑నోఽపా॒న
ఉ॒ద్రాస॑స్స॒మానః॑ । చ॒క్షుశ్శ్రో॑త్రిం మ॒నోవా॑క్త్వక్ । * చ॒ర్మమా॑గ్ం
సగ్ం॑ సా॒వాఽస్థి॑మ॒జ్జా । ఏ॒తద॑గ్ని॒భాయ॑ఋ॒షిర॑వ్రా॒చతో॑ । పా॒జ్జుం
వా ఇ॒దగ్ం॑ సర్వమ్ । పా॒జ్జునై॑వ పా॒జ్జుగ్ం॑స్ప॒ష్టోతీతి॑ ॥ ౧౫ ॥

* చ॒క్షుశ్శ్రో॑త్రిం మ॒నోవా॑క్ । త్వ॒చ్ఛర్మ॑మా॒గ్ంసగ్ం॑సా॒వాఽ
స్థి॑మ॒జ్జా । ఇతి॑ ద్రావిడాగి పరి॒న్తి.

సర్వమేకం చ ॥ ౭ ॥

ఓమితి బ్రహ్మ । ఓమిత్రైవిన్సంసర్జమ్ । ఓమిత్యైతదనుకృతిహ
స్మనా అప్యశానయేత్యాశావయన్తి । ఓమితి సామాని గాయన్తి ।
ఓం శోమితి శస్త్రాణి శగ్ంసన్తి । ఓమిత్యధ్వర్యుగప్రితిగ్రం ప్రతిగృ
ణాతి । ఓమితిబ్రహ్మ పృశాతి । ఓమిత్యగ్ని హైహతి మనుజానాతి ।
ఓమితి బ్రాహ్మణ్యప్రవక్ష్యన్నాహ బ్రహ్మోపాషన్తీతి బ్రహ్మైవో ।
పాషన్తి ॥ ౧౬ ॥

ఓం దశ ॥ ౮ ॥

ఋతం చ స్వాధ్యాయ ప్రవచనైచ । సత్యం చ స్వాధ్యాయస్రవ
చనైచ ; తపశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । దమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచ
నైచ । శమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । అగ్నయశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచ
నైచ । అగ్ని హైహతిం చ స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । అతిథయశ్చ స్వాధ్యాయ
స్రవచనై చ । నూనుషం చ స్వాధ్యాయప్రవచనై చ । ప్రజా చ
స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । ప్రజసశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనై చ । ప్రజాతిశ్చ
స్వాధ్యాయప్రవచనై చ । సత్యమితి సత్యపచారాద్భీతిరః । తప ఇతి తపా
నిత్యం పాపప్రిప్తిః । స్వాధ్యాయప్రవచనై ఏవేతి నాకోమాధ్యత్యః । తద్ధి
తప స్తద్ధి తపః । ౧౭ ॥

ప్రజా చ స్వాధ్యాయప్రవచనై చ షట్పు ॥ ౯ ॥

అహంవృక్షస్య రేవా । క్షీతిః క్షిప్తమంగ్లిరేవ ఋధ్వో పవిత్రో
నాజిన స్వమృతమస్మి । ద్రవిణగ్ంసవచసమ్ । సుమేధా అమృతా
క్షీతిః । ఇతి త్రిశజ్జోవేదానుసచసమ్ ॥ ౧౮ ॥

అహం పట ॥ ౧౦ ॥

వేదమునూచ్యచార్యోఽన్తైవాసి నమనుశాస్త్రి । సత్త్వం వద ।
 ధన్వంచర । స్వాధ్యాయాన్మాప్రమదః । ఆచార్యాయప్రియంధనమా
 హృత్య ప్రజాతన్తంమావ్యవచ్ఛేధీని । సత్యాన్నప్రమదితవ్యమ్ । ధర్మాన్న
 ప్రమదితవ్యమ్ । కుశలాన్న ప్రమదితవ్యమ్ । భూత్యైవ ప్రమదితవ్యమ్ ।
 స్వాధ్యాయప్రసచనాభ్యాం స ప్రమదితవ్యమ్ ॥ ౧౦ ॥ దేవపితృకార్య
 భ్యాం సప్రమదితవ్యమ్ । మాతృదేవోభవ । పితృదేవోభవ । ఆచార్య
 దేవోభవ । అతిథిదేవో భవ । యాన్యనవద్యాని కర్మాణి । తానిసే
 వితవ్యాని । నో ఇతరాణి । యాన్యస్మాకగ్ంసుచరితాని । తానిత్వయో
 పాస్త్యాని ॥ ౧౦ ॥ నో ఇతరాణి । యే కేచాస్మచ్ఛ్రీయాగ్ంసో బ్రాహ్మ
 ణాః । తేహంత్యయాఽఽసనే నపశ్యన్తితవ్యమ్ । శ్రీధ్యయాదేయమ్ ।
 అశ్రీధ్యయాఽదేయమ్ । శ్రియాదేయమ్ । హియాదేయమ్ । భియాదే
 యమ్ । సంవిదాదేయమ్ । అథ యది తేకమణిచికిత్సావాప్తత్తవిచి
 కిద్వా నాస్యాత్ ॥ ౧౧ ॥ యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సంఘశిసః । యుక్తా
 ఆయుక్తాః । అలూక్షాధర్మకామాస్సుయః । యథాతే తత్రవత్రైరణ ।
 తథాతత్ర వత్రైధాః । అథాభ్యాఖ్యాతేషు । యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సం
 ఘశిసః । యుక్తా ఆయుక్తాః । అలూక్షాధర్మకామాస్సుయః । యథాతే
 తేషువత్రైరణతథాతేషు వత్రైధాః । ఏష ఆదేశః । ఏష ఉపదేశః ।
 ఏషావేదోపనిషత్ । ఏతదనుశాసనమ్ । ఏవముపాసితవ్యమ్ । ఏవము
 చైతదుపాస్యమ్ ॥ ౧౧ ॥

స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న. ప్రమదితస్యం తానిత్వయోపా
స్తాని స్వాత్మేషు వత్తైరన్తస్త్వచ || ౧౧ ||

శంనోమిత్రశృంవరుణః । శంనోభవత్వర్వమా । శంస్త ఇన్ద్రో
బృహస్పతిః । శంనోవిష్ణురురుక్రిమః । సమోబ్రహ్మణే । సమస్తైవాయో ।
త్వమేవస్త్రీత్యక్షంబ్రహ్మసి । త్వామేవప్రీత్యక్షం బ్రహ్మవాదిషమ్ । ఋత
మవాదిషమ్ । సత్యమవాదిషమ్ । తస్మామావీత్ । తర్హ్వక్తార్మావీత్ ।
ఆవీన్మామ్ । ఆవీద్వక్తార్మ్ । ఓంశాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః || ౧౩ ||

సత్యమవాదిషం పశ్యచ || ౧౨ ||

* శంస్తశ్శేయోగ్ం సహనాయశ్చస్తసాం భూస్సయగిపృథివ్యోమి
త్యృతం చాహం వేదమనూచ్యంనోద్వాదశ || ౧౨ ||

శంనోమహ ఇత్యాదిత్యోనో ఇతరాణీత్రయోవిగ్ంశతిః || ౧౩ ||

శంనోమిత్రశృంవరుణః । అవతుస్తక్తార్మ్ ||

ఓంశాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః । హరిః ఓమ్ ||

తైత్తిరీయోపనిషది ప్రథమగి ప్రశ్నస్సమాప్తః

* ద్రావిడాస్తు అనస్త బ్రహ్మభృగ్యాఖ్యవల్లీత్రయ విశిష్టవకవవ
ప్రపాఠక ఇత్యాహుః । అతః సత్యమవాదిషంపశ్యచ' ఇత్యస్మాదనంతరం
సహనావపత్వి త్యేతత్పఠన్తి.

ఆనందవల్లీ.

—:0:—

హరిః ఓమ్॥ సహనావవతు । సహసౌభునస్తు । సహవీర్యంకరవా
వహే । తేజస్వి నావధీతమస్తుమావిద్విషావహే॥ ఓం శాన్తిశాన్తిశాన్తిః॥
ఓమ్ । బ్రహ్మవిదాపాక్షిపరమ్ । తదేషాభ్యుక్తా । సత్త్వ
జ్ఞానమస్తంబ్రహ్మ । యోవేన నిహితంగుహయాం పరమేవ్యోమన్॥
సోఽశ్నుతే సర్వానామాన్తసహబ్రహ్మణా విప్రశ్చితేతి । తస్మాద్వా
వ్రతస్మాదాత్మన ఆకాశస్సంభూతః । అకాశాద్వాయుః । వాయోరగ్నిః ।
అగ్నేరాపః । అప్యగిప్యగ్నివీ । పృథివ్యా ఓషధయః । ఓషధీభ్యోఽ
న్నమ్ । అన్నాత్పురుషః । సవా ఏషపురుషోఽన్నరసమయః । తస్యేద
మెనశిరః । అయందక్షిణగిప్రక్షుః । అయముత్తరగిప్రక్షుః । అయమాత్మా
ఇదంపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా । తదవ్యేషశ్లోకోభవతి ॥౧॥

అన్నాద్వైప్రజాగిప్రజాయస్తే । యాగికాశ్చపృథివీగ్ంత్రితాః ।
అగ్నోఅన్నేనైవజీవన్తి । అధైవదపియన్త్యన్తతః॥ అన్నగ్ం హి భూతా
నాం జ్యేష్ఠమ్ । తస్మాథ్నవౌషధముచ్యతే సన్వంనైతేఽన్నమాపు
వన్తి । యేఽన్నం బ్రాహ్మణాసతే । అన్నగ్ం హి భూతానాం
జ్యేష్ఠమ్ । తస్మాథ్నవౌషధముచ్యతే । అన్నాద్భూతానిజాయన్తే ।
జాతాన్యన్నేనవర్ధన్తే । అన్యతేఽత్తిచభూతాని । తస్మానన్నంతదుచ్యత
ఇతి తస్మాద్వావ్రతస్మానన్నరసమయాత్ । అన్యోఽన్నర ఆత్మాప్రాణమ

యః । తేనైషపూణః । సవావషపురుషవిధ ఏవ । తస్య పురుషవిధ
తామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్యప్రాణ ఏవశిరః । బృహ్మణోదక్షిణగి
ప్రతుః । అపాన ఉత్తరగిప్రతుః । ఆకాశ అత్మా । పృథివీపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా ।
తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౨ ॥

ప్రాణందైవా అనుప్రాణన్తి । మనుష్యాగి పశవశ్చయే । ప్రాణో
హిభూతానామాయుః । తస్మాద్ధన్వా యుషముచ్యతే । సర్వమేవ ప్ర
త్యుర్యన్తి । యేప్రాణం బ్రహ్మైవాపాసతే । ప్రాణోహిభూతానా
మాయుః । తస్మాద్ధన్వా యుషముచ్యత ఇతి । తస్యైషవషశారీర ఆత్మా ।
యగిపూర్వస్య తస్మాద్వా ఏతస్మాత్పాణ్డమయాత్ । అన్యోన్తర ఆత్మా
మనోమయః । తేనైషపూణః । సవావషపురుషవిధ ఏవ । తస్య పురు
షవిధ తామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్యయజురేవశిరః । ఋక్షిణగి
ప్రతుః । సామోత్తరగిప్రతుః । ఆదేశ ఆత్మా । అధర్వాణ్గిరసగిపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా
తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౩ ॥

యతో వాచానిపతన్తే । అప్రాప్త్య మనసానహ ॥ ఆనన్దంబ్ర
హ్మణోవిద్యావ్ । సవిభేతికదాచనేతి । తస్యైషవషశారీర ఆత్మా । యగి
పూర్వస్య తస్మాద్వా ఏతస్మాత్సమనోమయాత్ । అన్యోన్తర ఆత్మావిజ్ఞాన
మయః । తేనైషపూణః । సవావష పురుషవిధ ఏవ । తస్య పురుష
విధ తామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్యశ్రద్ధేశిరః । ఋతం దక్షిణగి
ప్రతుః । సత్యముత్తరగిప్రతుః । యోగ ఆత్మా । మహాగిపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా ।
తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౪ ॥

విజ్ఞానం యజ్ఞంతనుతే | కర్మాణితనుతేపిచ | విజ్ఞానం దేవా
స్సర్వే | బ్రహ్మ జ్యేష్ఠముపాసతే | విజ్ఞానంబ్రహ్మ చేద్యేద | తస్మాచ్ఛ్చన్న
ప్రమాద్యతి | శరీరే పాపమోహిత్యా | సర్వానామాస్థనిమన్నత ఇతి,
తస్యైవవశారితత్వా | యగి పూర్వస్య | తస్మాద్వా ఏతస్మాద్విజ్ఞాన
మయాత్ | అన్యోఽన్తర ఆత్మాఽన్తస్థమయః | తేనైవపూర్ణః | సవా
ఏషపురుషవిధ ఏవ | తస్యపురుషవిధతామ్ | అన్వయం పురుషవిధః |
తస్యప్రియమేనశిరః | మోదాదక్షిణగిప్రత్యః | ప్రమోద ఉత్తరగి ప్రత్యః |
ఆనందతత్వా | బ్రహ్మపుచ్చం స్రజిష్ఠా | తదప్యేవశ్లోకౌభవతి ||౫||

అసన్నేవసభవతి | అసన్న్యోహేతివేనచేత్ | అస్మిబ్రహ్మోతి
చేద్యేద | సన్తమేనంతతో విదురితి | తస్యైవవశారితత్వా | యగి
పూర్వస్య | అథాతోఽనుప్రశ్నః | ఉతావిధ్వానముం లోకంప్రేత్య |
కశ్చైనగచ్ఛతీ 3 | ఆహూవిధ్వానముం లోకంప్రేత్య | కశ్చైధన
మన్నతా 3 ఉ | సాకామయత | బహుస్యాం ప్రజాయేతి | సతపో
తప్యత | సతపస్తప్త్వా | ఇదగ్ంసర్వమన్మజత | యదిదంకించ | తథన్మ
ప్త్వా | తదేవానుప్రవిశత్ | తదనుప్రవిశ్య | సచ్ఛత్యచ్ఛభవత్ |
నిరుక్తం చానిరుక్తంచ | నిలయనంచానిలయనం చ | విజ్ఞానంచావిజ్ఞా
నంచ | సత్త్వంచాసృతంచ సత్త్విమభవత్ | యదిదంకించ | తథన్మ
త్వమిత్యాచక్షుతే | తదప్యేవశ్లోకౌభవతి ||౬||

అపద్వాఇదమగ్ర ఆసీత్ | తస్మాన్నై సదజాయత | తదాత్మాస
గ్ం స్వయమమృతత | తస్మాత్తథన్మకృత ముచ్యత ఇతి | యదైవతథన్మకృ

తమ్ । రసో వైసః । రసగ్ం హ్యేవామం లభ్యావైఽనన్తీభవతి । కొ
హ్యేవాన్యాత్మగి ప్రాణ్యాత్ । యదేష ఆకాశ ఆసన్తోఽన్యాత్ ।
ఏష హ్యేవాన్యాయాతి॥ యదా హ్యేవైష ఎతస్మిన్నదృశ్యేనాత్మ్యేన
నిరుక్తేన నిలయనేభయం ప్రతిష్ఠాం విస్తతే । అథసోభయంగతో
భవతి । యదా హ్యేవైష ఎతస్మిన్నుదరమన్తరం క్షుతతే । అథతస్య
భయంభవతి । తత్త్వేవభయం విదుషోమన్వానస్య । తదప్యేషస్లో
కాభవతి ॥2॥

భీషాఽస్మాద్వాతః పవతే । భీషోదేతిసూర్యః । భీషాఽ
స్మాదగ్ని శ్చేన్ద్రోశ్చ । మృత్యుర్థావతి షణ్మమ ఇతి । సైషాఽనన్దస్య
మీమాగ్ంసాభవతి ॥ యువాన్యాథాన్ధు యువాన్ధ్యాయకః । ఆశి
ష్టోఽపిష్టో బలిష్ఠః । తస్యయం పృథివీసర్వా విత్తస్య పూర్ణా
న్యాత్ । స ఏకోమానుష ఆవ్రతః । * తెయేశతం మానుషా ఆవ్రన్దాః ।
సఏకో మనుష్య గర్భర్వాణామావ్రన్దః । శ్రోత్రియస్యచాకామహావ్రన్దః ।
తెయేశతం మనుష్య గర్భర్వాణామావ్రన్దాః । సఏకోదేవగర్భర్వాణామా
వ్రన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామహావ్రన్దః । తెయేశతం దేవగర్భర్వాణా
మావ్రన్దాః । స ఏకగి పితృణాం చిరలోకలోకానామావ్రన్దః । శ్రోత్రియ
స్యచాకామహావ్రన్దః । తెయే శతం పితృణాం చిరలోకలోకానామా
వ్రన్దాః । సఏక ఆజానజానాం దేవానామావ్రన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకా
మహావ్రన్దః । చేయేశతమాజానజానాం దేవానామావ్రన్దాః । సఏకగి

* అత్ర మనుష్యపర్యాయేపి—శ్రోత్రియస్య చాకామహా
వ్రన్దః । ఇతివాక్యం ద్రావిడాగి పఠన్తి.

కమదేవానాం దేవానామాస్తస్యః యేకర్మణా దేవానామియన్తి శ్రోత్రి
యస్యచాకామహతస్యః తేయేశతం కర్మదేవానాం దేవానామాస్తస్యాః
స ఏకో దేవానామాస్తస్యః శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్యః । తేయేశతం
దేవానామాస్తస్యాః । స ఏక ఇన్ద్రస్యాస్తస్యః । శ్రోత్రియస్య చాకామహ
తస్యః । తేయే శతమిన్ద్రస్యాస్తస్యాః । స ఏకో బృహస్పతేరాస్తస్యః । శ్రోత్రి
యస్య చాకామహతస్యః । తేయేశతం బృహస్పతేరాస్తస్యాః । స ఏకః
ప్రజాపతేరాస్తస్యః । శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్యః । తేయే శతం ప్రజా
పతేరాస్తస్యాః । స ఏకో బ్రహ్మణ ఆస్తస్యః । శ్రోత్రియస్య చాకామహ
తస్యః । స యశ్చాయం పురుషే । యశ్చాసావాదిత్యే । స ఏకః । స య
ఏనం విత్ । అస్మాల్లోకాత్ప్రేత్య । ఏతే మన్నమయమాత్మాన ముప సం
క్రామతి । ఏతం పాణిమయమాత్మాన ముప సంక్రామతి । ఏతం మనో
మయమాత్మాన ముప సంక్రామతి । ఏతం విజ్ఞానమయమాత్మాన ముప సం
క్రామతి । ఏతం మానస్తమయమాత్మాన ముప సంక్రామతి । తదప్యేష శ్లోకో
భవతి ॥ ౧౫ ॥

యతోవాచోనివర్తన్తే । అపాప్రయమనసాస్తహ । ఆనన్దం బ్రహ్మ
ణోవిద్వాన్ । స విభేతి కుతశ్చనైతి ఏతగ్గంహవాప సతపతి । కిమహ
గ్గంసాధునాక్షరవమ్ । కిమహం పాపమకరవమితి । సయవసం విద్వా
నేతే ఆత్మానగ్గం స్పృణుతే । ఉభేహ్యైవైషవతే ఆత్మానగ్గం స్పృ
ణుతే । య ఏవం వేద । ఇత్సుననిషత్ * ॥ ౧౬ ॥

* అత్రానువాకాదిబోధకం వాక్యజాతం ద్రావిడై ర్నఘ్యతే
ప్రపాఠకస్యా సమాస్తత్వాత్ ॥

సహనావవతు । సహసోభునశ్చ । సహవీర్యం కరవావహై ।
తైజ్వినావధీతమస్తుచూవిద్విషావహైః । ఓం శాంతిశాంతిశాంతిః॥

బ్రహ్మవిదిదమయమిదమెకవిగ్ం శతీరన్నాదన్నరసమయాత్సా
హోవ్యానోపాస ఆకాశగపృథివీపుచ్చగ్ం పక్షిగ్ం శతిగి ప్తాణయన్
ఋశ్సామాదేశోఽథన్వాజీరసగిపుచ్చుం దావవిగ్ం శతీర్యతశ్శ్చిధతగ్ం
సత్త్వం యోగోమహూఽష్టాదశ విజ్ఞానం ప్రియం మోదగి సమోద
ఆనన్యో బ్రహ్మపుచ్చుం దావవిగ్ం శతీరసన్నైవాథాష్టా విగ్ం శతీరసన్నై
దశ భీమాఽస్త్రాన్మానుషతో మనుష్యగన్ధర్వాణాం దేవగన్ధర్వాణాం పితృ
ణాం చిరలోకలోకానానూజానజానాం కర్మదేవానాం యెకమణా
దేవానామిన్ద్రస్య బృహస్పతేగి ప్రజాపతేగి హృణ స్సయశ్చ సంత్రా
మత్యేకపశ్చాశద్యతగి కుతశ్చనైతమెకాదశనవ॥౯॥ బ్రహ్మవిష్ణవ ॥౯॥

హరిః ఓమ్॥ ఇతి తైత్తిరీయోపనిషది

ద్వితీయగప్రశ్న సమాప్తః.

భృగువల్లి.

హాః ఓమ్॥ భృగుర్వై వారుణిః । వరుణం పితరముపససార ।
 అధీహి భగవౌ బ్రహ్మతీ । తస్మాత్తతోష్ఠివాచ । అన్నప్రాణంచక్షు
 శ్శోత్రం మనోవాచమతి । తగ్ంహూవాచ । యతో వా ఇమాని
 భూతాని జాయంతే । మనజాతాని జీవంతి । యత్రయస్త్వభిసంవిశంతి ।
 తద్విజ్ఞానస్య । తద్బ్రహ్మతీ । సతపాతప్యత । సతపస్తప్త్వా॥౧॥

అన్నం బ్రహ్మతీ వ్యజానాత్ । అన్నాఞ్ఞైవ ఖల్వీమాని భూ
 తాని జాయంతే । అన్నేన జాతాని జీవంతి । అన్నం ప్రయస్త్వభిసంవిశ
 ంతి । తద్విజ్ఞాయ పునరేవ వరుణం పితరముపససార । అధీహి భగవౌ
 బ్రహ్మతీ । తగ్ంహూవాచ । తపసా బ్రహ్మ విజ్ఞానస్య । తపోబృ
 హ్మతీ । సతపాతప్యత । సతపస్తప్త్వా॥౨॥

ప్రాణోబ్రహ్మతీ వ్యజానాత్ । ప్రాణాఞ్ఞైవ ఖల్వీమాని భూ
 తాని జాయంతే । ప్రాణేన జాతాని జీవంతి । ప్రాణం ప్రియస్త్వభిసం
 విశంతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముప ససార । అధీహి
 భగవో బ్రహ్మతీ । తగ్ంహూవాచ । తపసా బ్రహ్మ విజ్ఞానస్య । తపో
 బ్రహ్మతీ । సతపాతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥౩॥

మనో బ్రహ్మతీ వ్యజానాత్ । మనసోహ్యైవ ఖల్వీమాని భూతా
 ని జాయంతే । మనసా జాతాని జీవంతి । మనఃప్రయస్త్వభిసంవిశంతి ।
 తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముపససారి । అధీహి భగవో ।

బ్రహ్మేతి తగ్ం హూవాచ తపసా బ్రహ్మ విజ్ఞానస్య తపో బ్రహ్మేతి
సతపోతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥౪॥

విజ్ఞానం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । విజ్ఞానార్థేన ఖల్విమాని
భూతాని జాయంతే । విజ్ఞానేన జాతాని తీవంతి । విజ్ఞానం ప్రయన్త్యభి
సం విశంతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరైవ వరుణం పితరముపససార । అధీహి
భగవో బ్రహ్మేతి । తగ్ం హూవాచ తపసా బ్రహ్మ విజ్ఞానస్య తపో
బ్రహ్మేతి । సతపోతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥౫॥

ఆపస్తంబ బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । ఆపస్తంబార్థేన ఖల్విమాని భూతా
ని జాయంతే । ఆపస్తంబేన జాతాని తీవంతి । ఆపస్తంబం ప్రయన్త్యభిసం విశ
ంతి । సైమాధాగ్రాహే వారుణే నిద్యా । సప్తమే ప్ర్యామృత్యప్రీతిశ్చ తా ।
యత్నం వేదప్రతిపత్తి । అన్న వాసన్నా దోభవతి । మహాస్థవతి స్త
జముశుభీర్బ్రహ్మవర్చసేన । మహాస్థి-ర్యా ॥౬॥

ఆపస్తంబం ససిద్ధ్యాత్ । తద్వ్రతమ్ । ప్రాణోవాఅన్నమ్ । శరీర
మన్నాదమ్ । ప్యాణేశరీరం పృతిష్ఠితమ్ । శరీరే ప్రాణః ప్రతిష్ఠితః । తదే
తదన్నమన్నై సృతిష్ఠితమ్ । సయత్తదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితం వేదప్రతి
తిష్ఠతి । అన్న వాసన్నా దోభవతి । మహాస్థవతి వ్రజముశుభీర్బ్రహ్మ
వర్చసేన । మహాస్థి-ర్యా ॥౭॥

అపస్తంబం సహచరత । తద్వ్రతమ్ । అపోవాఅన్నమ్ । జ్యోతిర
న్నాదమ్ । అప్సజ్యోతిః ప్రతిష్ఠితమ్ । జ్యోతిష్యాః ప్రతిష్ఠితాః । తదేత
దన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితమ్ । సయత్తదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితం వేదప్రతి

తిష్ఠతి । అన్నవానన్నాదోభవతి । మహాన్యవతిప్రిజయాప్రశుభిర్భృ
హ్నవర్చసేన ! మహాన్మీర్యా ॥ ౮ ॥

అన్నం బహుకుర్వీత । తద్వ్యతమ్ । ప్రృథ్వీవాఅన్నమ్ । ఆకా
శోఽన్నాదః । ప్రథివ్యాచాకాశఃప్రతిష్ఠితః । ఆకాశేప్రృథ్వీప్రతిష్ఠి
తా । తనైతదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితమ్ । సయతదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితం
వేదప్రతిష్ఠితః । అన్నవానన్నాదోభవతి । మహాన్యవతిప్రిజయాప్రశు
భిర్భృహ్నవర్చసేన । మహాన్మీర్యా ॥ ౯ ॥

నకంచనవసతోప్రిత్యాచక్షీత । తద్వ్యతమ్ । తస్మాద్యయా
కయాచవిధయా బహ్వాన్నం ప్రాప్నుయాత్ । అరాధ్యస్తాఅన్నమిత్యా
చక్షతే । ఏతద్వై ముఖతోఽన్నగ్ం రాధమ్ । ముఖోస్తాఅన్నగ్ం
రాధ్యతే । ఏతద్వై మధ్యోఽన్నగ్ం రాధమ్ । మధ్యోస్తాఅన్నగ్ం
రాధ్యతే । ఏతద్వాఅస్తోఽన్నగ్ం రాధమ్ । అస్తోస్తాఅన్నగ్ం
రాధ్యతే । యవం వైద । క్షేమఞ్చితవాచి । యోగక్షేమఞ్చిత
ప్రానయోః । కమోఽతిహస్తయోః । గతిఃప్రీతవాదయోః । విముక్తిః
ప్రాచా । ఇతిమానుషీస్సమాజ్ఞాః । అశదైవః । తృప్తిరిన్ద్రస్త్వే । బల
మితివిద్యుతి । యశఃఇతిప్రశుభు । బ్యోజితనక్షత్రైఃపుష్యజాఃకరమృత
మానస్త ఇత్యుపధై । సర్వమిత్యాకాశే । తత్ప్రేతీషేత్యుపాసీత । ప
రిష్ఠావాన్భవతి । తన్నహ ఇత్యుపాసీత । మహాన్భవతి । తన్నన ఇత్యు
పాసీత । మానవాన్భవతి । తన్న మఞ్చిత్యుపాసీత । సమ్యన్మేఽస్మైకా
మాః తద్భృహ్నైత్యుపాసీత । బ్రహ్మవాన్భవతి । తద్బ్రహ్మణఃపరిమరణ

త్యుపాసీత । పర్యేణ మిమన్తే ద్విషన్తస్పతన్తాః । పరియేప్రియా
 భాత్రవ్యాః । సయశ్చాయం పురుషే । యశ్చాసావాదిత్యే । స ఏకః ।
 సయవన్తంవిత్ । అస్మాగ్లోకాత్ప్రైత్యవీతమన్నమయమాత్మానముపసం
 క్రమ్య । ఏతంప్రాణ మయమాత్మానముపసంక్రమ్య । ఏతంమనోమయ
 మాత్మానముపసంక్రమ్య । ఏతంవిజ్ఞానమయమాత్మానముపసంక్రమ్య ।
 ఏతమానన్దమయమాత్మానముపసంక్రమ్య । ఇమాన్లోకాన్కామాన్మీ
 కామరూప్యమన్తంచరన్ । ఏతథ్నామగాయన్తాస్తే । హా 3 పుహా
 3పుహా 3వ । అహమన్నమహమన్న మహమన్నమ్ । అహమన్నా
 దోఽ అహమన్నాదోఽ అహమన్నాదః । అహగ్ం శ్లోక్కృదహగ్ం
 శ్లోక్కృదహగ్ం శ్లోక్కృత్ । అహమస్మిప్రశమహ ఋతా 3 స్త్య ।
 పూర్వం డేవేభ్యో అమృతస్యనా 3 భాన్తు యోమాదదాతి స ఇదే
 చమా 3 వాః । అహమన్నమన్న మదస్తమా 3 ద్మి । అహం
 విశ్వం భువన్మభ్యభవామ్ । సువన్జ్యోతిః । య ఏవంవేద ఇత్యుప్త
 నిషత్ ॥ ౧౦ ॥ సహనావవతు । సహసాభువక్తు । సహవీర్యం కరనా
 వహై । తైజస్వీవావదీతమస్తు మా విద్విషా వహై । ఓశాన్తిశ్శాన్తి
 శ్శాన్తిః ॥

భృగుస్త్రయో దశాన్నం ప్రాణోమనోవిజ్ఞాన మితి విజ్ఞానం
 ద్వాదశ ద్వాదశాన్తన్తో దశాన్నం సన్నిత్యా దన్నం నపరిచక్షీతాన్నం
 బ్రహ్మమపీతపుథి వ్యాకాశ ఏకాదశైకాదశనకంచ వైక పక్షి
 దశ ॥ ౧౦ ॥ హ ౯ః ఓమ్ ॥

ఇతి తైత్తిరీయోపనిషది తృతీయగ్రంథే సమాప్తః.

నారాయణసారముః.

హరిః ఓమ్ || సహనావవతు | సహనాభవక్తు | సహనీర్యం
కరవావహే | శైజస్వినానావధీతమస్తు మావిద్విషాననై | ఓం శాన్తి
శాన్తి శాన్తిః || హరిః ఓమ్ ||

అమృత్యుపారే భువనస్యమధ్యే నాకస్యప్రప్తే మహతోమహీ
యా | శ్రుక్రొజ్యోతీంషి సమచుప్రవిప్యః పృజాపతిశ్చ రక్షిగర్భే
అస్త్యః | యస్మిన్నిదగ్ంసంచ విచైతినర్వం యస్మిన్నైవా అధివిశ్వేని
ప్రేదుః | తదేవభూతం తద్భువ్వమాఇదంతదత్తే పరమేవ్యోమమ్ |
యేనా ప్రృతంఖంచదివం సుహించ యేనాదిత్యస్తపతితేజసాభా
జసాచ | యమస్తస్సముదేకవయోనయస్మి యదక్షిరే పరమప్రజాః |
యతఃప్రసూతా జగతఃప్రసూతీ శోయేన వాన్యచస్తర్జభూమ్యామ్ |
యదోపధీభిఃపురుషాస్తుశూగ్ శ్వవివేశభూతాని చరాచరాణి అతః
పరం నాన్యదణీయసగ్ంహి పరాత్పరం యన్మహానామహస్తమ్ |
యదేకమవ్యక్త మనన్తరూపం విశ్వం పురాణం తమనః పరస్తాత్ ||
౧ || తదేవతకం తనునత్త్వమాహుస్తదేవ బ్రహ్మపరమంకవీనామ్ |
ఇష్టాపూతకం బహుధాజాతం జాయమానం విశ్వంబిభత్తి భువ
నస్యనాభిః | తదేవాగ్ని స్తద్వాయుస్తథ్సూర్యస్తదుప్తస్రమాః ||
తదేవశుక్రిమమృతం తద్బ్రహ్మ తదాపససప్రజాపతిః | సర్వేనిమె

హజ్జీరే విద్యుతః పురుషాదధి । కలాముహూతాః కాష్ఠాశ్చ
 హూరాతాశ్చ సర్వశః । అథామసామాసాముతవస్సంవత్సరశ్చ
 కల్పన్తామ్ । సతపః పృథుః శ్రేష్ఠేషామలన్తరిత్యమగ్నోసువః । నై నమూ
 ర్ధ్వం నన్యైశ్చ సమధ్యే పరిజగ్రిభత్ । సతత్యైకేకస్సతస్య నా
 మమహద్యశః ॥ ౧ ॥ ననందృశేతివృత్తి రూపమస్యనచక్షుషాపశ్యతి
 కశ్చనై నమ్ । హృదామనీషామనసాభిప్రాయవనం మరమృతా
 నైభవన్తి । అద్యస్సమూభతో హిరణ్యగర్భ ఇత్యప్టే । ప్రపహిదేవః
 ప్రదిశోఽను సర్వాః పూర్వోహిజాతస్య ఉగర్భే అన్తః సవిజాయమా
 నస్సజనిష్య మాణః పత్యజ్ఞుభా స్త్రిష్ఠతి విశ్వతోముఖః । విశ్వతశ్చ
 త్సురుతవిశ్వతో ముఖో విశ్వతో హస్తక్షతవిశ్వత స్పాత్ । సంబ్రా
 హ్మభ్యాంసమన్తి సావతశ్చైర్వావాప్యద్విజనయన్తవశః । నేన
 స్తత్పశ్యన్విశ్వాభువనాని విద్వాన్ యత్రవిత్స్వం భవత్యేకనీశమ్
 యస్మిన్ని దగ్ంసంచవి చైకగ్ంస ఓతః పోతశ్చనిభుప్రిజానుః । పత
 ద్వాచే అమృతం నువిద్వా స్థస్థర్వానామ సిహితంగుహుసు ॥ ౩ ॥ త్రీ
 ణిప్రదాని హితాగుహుసు యస్తద్వేద సవితుః సితాఽసత్ । సనోబ
 స్థుజన్వితాస విధాతా ధామానివేద భువనానివిశ్వా । యత్రప్రవా
 అమృతమాస తానాస్తృతీయేధామాస్య భ్యైరయన్త । పరిద్యావా
 పృథ్వియన్తి సద్యః పరిటోకాన్పరిదిశః పరిసువః । ఋతస్యతన్తుంవిత
 తంవిచృత్వ తదపశ్యత్తద భవత్ప్రిజానుః । పరిత్యక్తాన్పరిత్యజ్జూతాని
 పరిత్యసర్వాః ప్రదిశోదిశశ్చ । ప్రజాపతిః ప్రథమజాముతస్యాత్తనాఽఽ

త్తానమభిసంభూషానదస్తస్వతిమద్భుతంప్రియమిద్ద్రస్యకామ్యమ్ | సనిం
మైథామయాసిషమ్ | ఉద్ధీప్యస్వజాతవేదోఽప్రహ్నున్నిర్ఘుతింమమ || ౪ ||
ప్రశూగ్ శ్చమహ్య మావహ జీవసంచదిశోదిశ | మానోహిగ్ సీ జ్ఞాత
వేదో గామశ్చం పురుషంజగత్ | అభిభ్రదగ్న ఆగహిశ్చియాచా
పరిపాతయ || పురుషస్య విద్మ సహస్రాక్షస్య మహాదేవస్యధీమహి
తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ | తత్పురుషాయ విద్మ హేమహాదైవాయ
ధీమహి | తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ | తత్పురుషాయ విద్మ హేవశ్చ
త్తుణ్ణాయ ధీమహి | తన్నోదన్తిః ప్రచోదయాత్ | తత్పురుషాయ
సిద్ధ హే చక్రత్తుణ్ణాయధీమహి || ౫ || తన్నోనన్తిః ప్రచోదయాత్ |
తత్పురుషాయవిద్మ హే మహాననాయధీమహి | తన్నష్టస్మృశిః ప్ర
చోదయాత్ | తత్పురుషాయ విద్మ హే సువర్ణప్రత్యాయధీమహి | త
న్నోగరుడః ప్రచోదయాత్ | కైదాత్త నాయవిద్మ హే హిరణ్యగర్భా
యధీమహి | తన్నోబ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ | నారాయణాయ విద్మ
హే వాసుదేవాయధీమహి | తన్నోవిష్ణుః ప్రచోదయాత్ | వజ్రీన
భాయవిద్మ హేతీక్ష దగ్ధంస్త్రాయధీమహి || ౬ || తన్నో నారిసిగ్ంహః
ప్రచోదయాత్ | భాస్కరాయవిద్మ హే మహద్భ్యుతిక రాయధీమ
హి | తన్నోఆదిత్యః ప్రచోదయాత్ | వైశ్వానరాయవిద్మ హే లాలీ
లాయధీమహి | తన్నోఆగ్నిః ప్రచోదయాత్ | కౌత్యాయనాయ
విద్మ హే కస్యకుమారిధీమహి | తన్నోదుర్గిః ప్రచోదయాత్ | సహ
స్రపరమాదేవీశతమూలాశతతాఙ్కురానర్వగ్ంహరతు మేషాపందూ

ర్వామస్వప్న నాశనీ కాణ్డాత్కాణ్డాత్ప్రరోహ స్తివరుషఃపరుషఃపరి॥౭॥
 వానోదూర్వై ప్రతను సహ స్రేణశ్చ తేనచ । యశ్చ తేనప్రతనోపి సహ
 స్రేణ విరోహసి తస్యాస్మైదేవీష్ట కేవిధ మహావిమానయమ్ । అశ్వ
 క్రాన్తై రభక్రాన్తై విష్ణుక్రాన్తై నసున్ధరా । శిరసాధారయిష్యామి
 రక్షస్వ నూపదేపదే భూమిధేనుర్ధరణీ లోకధానిణీ ఉద్భృతా
 సి వరాహేణకృష్టైశ్చ శత భౌహునా మృత్తి కేహనమేవైవం యన్త
 మాదుష్కృతం కృతమ్ । మృత్తి కే బ్రహ్మదత్తాసి కాశ్యపేనాభి
 మన్త్రితా మృత్తి కే దేహీమే పుష్టిత్వయిసర్వం ప్రతిష్ఠితమ్॥౮॥
 మృత్తి కే ప్రతిష్ఠితే నన్వం తన్తే నిర్ణదమృత్తి కే । తయా హతేనవా
 మేన గచ్ఛామి పరమాంగతిమ్ । యత్యస్త్రధయా మహే తతోన్తో
 అభయకృధ మఘవశ్శాగ్ధివ తన్నఉతయై విద్విషో విమృధోజహ
 స్వస్తిదావిశస్మతివశ్రోహావిమృధోవశీ । వృషేస్యఃపుర ఏతువస్వ
 స్తిదా అభయంకరః । స్వస్తివ ఇన్ద్రోవృద్ధశ్రవా న్స్వస్తిసఃపూషా
 విశ్వవేదాః । స్వస్తివస్తాగ్లోఅప్తనేమివ్స్వస్తిన్తో బృహస్పతిర్దధాతు
 ఆపాస్తమన్యస్తృపలపథహూ ధునిశ్శిమీ వాఞ్శురుమాగ్ం ఋ
 జీషీ సోమోవిశ్వస్యతసావనాని నార్వాగిష్ఠిం ప్రతిచూనానిదేభుః
 ॥౯॥ బృహజ్జానం ప్రథమం పురస్తాద్విసేను తస్మరువా నైవ ఆవః ।
 సఋగ్నియా ఉప్రమాఅస్య పితౄస్తతశ్చ యోనిమనతశ్చ వివః ।
 స్యోనా పృథివి భవాన్మక్షరానివేశసి । యచ్ఛానశ్శమస్త పృ
 థాః । గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ ।

ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహూషహ్యయై శ్రియమ్ ।
 శ్రీమేభజతు । అలక్ష్మీమేనశ్యతు । విష్ణుముఖా వై దేవాశ్చన్దోభిరి
 యాల్లోకానపజయ్యమభ్యజయన్ ॥ మహాగ్ం ఇన్ద్రో వజ్రబాహు
 ష్టాక్షశీ శర్మయచ్చతు ॥ ౧౦ ॥ స్వస్తి నో పామఘవాకరోతు హన్తుష్టా
 ప్రయోఽస్మాద్విష్టి । సోమాస్తగ్ం స్వరణం కృణుహి బ్రహ్మణస్సు
 తే కక్షీవస్తం యజ్ఞశిజమ్ । శరీరం యజ్ఞశమలం కుసీదం తస్మిన్భీద
 తుయోఽస్మాద్విష్టి । చరణం ప్రవిత్ర్రింవితతం పురాణం యేనపూతస్త
 రతి దుస్ప్రతాని । తేనప్రవిత్ర్రిణ శ్చుద్ధేనపూతా అనిపాస్తానురా
 తింతలేమ । సజోమా ఇన్ద్రనగణా మరుద్భిస్సోమం పిబవృత్రహాళా
 ర విద్వాన్ ॥ జహిశస్త్రాగ్ం రస్తమృధో నుదస్వాభాభయంకృణుహి
 విశ్వతోనః । సుమిత్రాన ఆప ఓషధయస్సన్తు దుష్మిత్రాస్తస్తైభూ
 యాసురోఽస్మాద్విష్టియం చనయంద్విష్కః । ఆపోహిష్ఠామయో
 భువస్తాఽక్షాజ్జే దధాతన ॥ ౧౧ ॥ మహారణాయచక్షుసే । యోవశ్శ్చి
 వతమోరనస్తస్యభాజయతైహసః । ఉశతీరివమాతరః । తస్మాఅరంగ
 మామహో యస్యక్షయాయజన్వథ । ఆపోజనయథాచసః । హిరణ్య
 శృజ్గం వరుణంప్రిపద్యేతీథిగ్ంమే దేహియాచితః । యన్మయాభుక్తమ్
 సాధూనాం ప్రాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః । యన్మైమససానాచాకమ్మణా
 వా దుష్కృతం కృతమ్ । తన్న ఇన్ద్రోవరుణో బృహస్పతిస్సవితా చ
 పునస్తు పునఃపునః । నమోఽగ్ంయేఽ పునుతేనమ ఇన్ద్రాయనమో
 వరుణాయ నమోవారుణ్యేనమోఽద్యృః ॥ ౧౨ ॥ యదపాంక్త్యుగం

యదపైధ్యం యదశాస్త్రం తదపగచ్ఛతాత్ । అత్యాశనాదతీపానాద్య
 ఛృణ్విగాత్పుత్రిగ్రహాత్ । తన్నోవరుణారాజా పాణినాహ్యవమక్
 శతు । సోఽహమపాపో విరజోనిముక్తోముక్త కీల్బిషః । నాకస్యపు
 ష్మనూ రుహ్య గచ్ఛే ద్భిహ్న లోకతామ్ । యశ్చాపువరుణస్సపునా
 త్వఘమక్ ప్రణః । ఇమం మే గజ్జయమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమగ్ం
 నచతా పరుష్ణి యా । అసిక్సి యా మరుద్వృధే విత స్తయాఽఽర్జీకీయే
 శ్రుణుశ్యసుహృదుయా ఋతంచ సత్యంచాభీద్ధాత్త ససాఽధ్యజాయ
 త । తతా రాత్రిరజాయత తతస్సముద్గో అణః ॥ ౧౩ ॥ సముద్ధౌ
 దణ్ణవాదధి సంవత్సరో అజాయత । అహారాత్రాణి మిదధద్విశ్వ
 స్యమిషతోవశీ । సూర్యాచస్త్రమసాధాతా యథాపూర్వ మకల్ప
 యత్ । దివంచ పృథ్వించాస్తరత్రిమధోసువః । యత్పృథివ్యాగ్ంరజ
 స్స్వమాన్తరితే విరోదసీ । ఇమాగ్ం స్తదాపా వరుణఃపునాత్వఘ
 మక్ ప్రణః । పునన్తు వసవఃపునాశువరుణః పునాత్వఘమక్ ప్రణః । ఏష
 భూతస్యమధ్యభువనస్యగోష్ఠా ఏష పుణ్యకృతాం లోకా నేష మృత్యో
 ర్ హిరణ్మయమ్ । ద్యావాపృథివ్యోర్ హిరణ్మయగ్ంసగ్ం శ్రితగ్ం
 సువః ॥ ౧౪ ॥ సనన్తునస్సగ్ం శిశాధి । ఆద్రాం జ్వలతి జ్యోతిరహ
 మస్మి । జ్యోతి జ్వలతి బ్రహ్మహమస్మి । యోఽహమస్మి బ్రహ్మహ
 మస్మి । అహమస్మి బ్రహ్మహమస్మి । అహమేవాహంమాంజహామి
 స్వాహా । అకార్యకార్యవక్షిణీః సైనో భూణహ గురుత్పగః । వరుణోఽ
 తామఘమక్ ప్రణ స్తన్నాత్పాత్పయ్యతే । రజోభూమిస్వమా

ఓం రోదయస్వ పృవదన్తిధీరాః । ఆశాన్ముద్రః ప్రళయే విధర్షజ్ఞ
 నయస్త్వజాభవనస్యరాజా । వృషా పవిత్రే అధిసాక్షా లక్ష్మ్య బ్ర
 హ్మణోమోవా వృధే నువన ఇన్దుః ॥౧౧॥

పరసాద్యశోగుహాను మమచక్రత్కుణాయధిమహి వీక్షదగ్ధం
 హ్యాయ ధీమహి పరి ప్రతిష్ఠితం దేభుర్యచ్ఛతు దధాతనాద్యో
 ణా వస్సునోరాజైకం చ ॥ ౧ ॥

రుద్రోరుద్రశ్చదన్తిశ్చన్త నిష్కన్తుః ఏవచ । రుద్రోబ్రహ్మవి
 ష్ణుశ్చ నారసింగం హస్తథైవచాద్యోన్యైర్నిశ్చదుగ్ధైశ్చక్రిమౌ
 ద్వాదశామ్భుసి । మమవచమసువెనానభావై కాత్యాయనాయ ॥౧॥

జాతవేదసే నునవానుసోమమరాతీయశో నివహతివేదః । స
 నః పోషదతిదుర్గాణివిశ్వా నావేవసిన్ధుం దురితాత్త్యగ్నిః । తామ
 గ్నివర్ణాం తపసాజ్వలన్తి వైరోచసిం కర్మఫలెషు జుష్టామ్ ।
 దుర్గాందేవీం శరణమహం ప్రపద్యేసుతరసి తరసేనమః । అగ్నేత్యం
 పారయానమ్యో అస్మాన్భస్మసిభిరతి దుర్గాణివిశ్వా । పూశ్చప్రక్ష్య
 బహులానక్షర్వీ భవానోకాయ తనయాయశంయోః । విశ్వానినో
 దుర్గహా జాతవేదసిన్ధుంననానా దురితాత్తిపర్షి । అగ్నేఅత్రివశ్శ
 నసా గృణానోఽస్మాకం బోధ్యవితాతనూనామ్ । పృతనాజితగ్ధం సహ
 మానముగ్రమగ్నిగ్ధం హువేమపరమాధధస్థాత్ । సనఃపోషదతి
 దుర్గాణి విశ్వాతామద్దేవో అతిదురితాత్త్యగ్నిః । ప్రోహోషికమీ

శ్లో॑ అధ్య॑శేష॑ స॒నాచ్చ॑ హో॒తాన॑వ్యశ్చ॑ స॒త్స॑! స్వా॒ంచా॑గ్నే
త॒నువం॑ప్రి॒ప్రయ॑స్వాస్మ॒భ్యంచ॑ సా॒భగ॑మాయ॒జస్య॑ । గో॒భిజా॑ష్ట॒మ
య॒జ్ఞోని॑షి॒క్తం త॑వే॒ష్ట్యవిష్టో॑ర॒నుసంచ॑రే॒మ । నా॑క॒స్యప్ర॑ప్త॒మభి॑సం॒వ
సా॒నో వై॒ష్ణవీ॑ం లో॒క ఇ॒హమా॑దయ॒న్తామ్ ॥ ౧౬ ॥ ౨ ॥

భూ॒రగ్న॑యే॒ పృథ్వి॑వై॒స్వాహా॑భువో॒ఽన్నం॑ వా॒యవై॒
స్తరి॑తౌ॒యస్వా॑హా॒ సు॒వర॑న్న॒హది॑త్యా॒య ది॒వేస్వా॑హా॒ భూ॒భువ॑స్సు॒వ
ర॑న్నం॒ చ॒స్త్రీమ॑సే॒ దిగ్భ్య॑స్వా॒హాన॑మో॒దే వే॑భ్య॒స్త్వధా॑ పితృ॒భ్యో
భూ॒భువ॑స్సు॒వర॑న్న॒మోమ్ ॥ ౧౭ ॥ ౩ ॥

భూ॒రగ్న॑యే॒ పృథ్వి॑వై॒స్వాహా॑భువో॒ వా॒యవై॒
స్తరి॑తౌ॒యస్వా॑హా॒ సు॒వరా॑ది॒త్యా॒య ది॒వేస్వా॑హా॒ భూ॒భువ॑స్సు॒వశ్చ॑స్త్రీ॒మసే॑
దిగ్భ్య॑స్వా॒హా న॑మో॒దే వే॑భ్య॒స్త్వధా॑ పితృ॒భ్యో భూ॒భువ॑స్సు॒వర॑న్న
ఓమ్ ॥ ౧౮ ॥ ౪ ॥

భూ॒రగ్న॑యే॒చ పృథ్వి॑వై॒చ మ॒హాతే॑చ॒ స్వా॒హా భు॑వో॒వా॒య
వే॒స్తరి॑తౌ॒యచ॑మ॒హాతే॑చ॒ స్వా॒హా సు॒వరా॑ది॒త్యా॒యచ॑ది॒వేచ॑ మ॒హ
తే॒చ స్వా॒హా భూ॒భువ॑స్సు॒వశ్చ॑స్త్రీ॒మసే॑చ॒ నక్ష॑త్రే॒భ్యశ్చ॑ దిగ్భ్యో॒చిమ॑
హాతే॒చ స్వా॒హా న॑మో॒దే వే॑భ్య॒స్త్వధా॑ పితృ॒భ్యో భూ॒భువ॑స్సు॒వ
మా హ॑రమ్ ॥ ౧౯ ॥ ౫ ॥

పా॒హినో॑ అగ్న॒ఏస॑సే॒స్వాహా॑ । పా॒హినో॑ విశ్వ॒వేద॑స్వే॒స్వాహా॑ ।
య॒జ్ఞంపా॑హి విభా॒వసో॑స్వా॒హా స॒ర్వంపా॑హి శత॒క్రతో॑స్వా॒హా ॥ ౨౦ ॥ ౬ ॥
పా॒హినో॑ అగ్న॒ఏకయా॑ । పా॒హ్యత॑ద్వి॒తీయా॑ । పా॒హ్యజ్జా॑ం

త్పతీయయా । ప్రాహిన్దీశ్చత్త సృభిర్వస్తోస్వాహా ॥౨౧॥౭॥

యశ్చస్తసామృషభో విశ్వరూపశ్చన్దోభ్యశ్చన్దాగ్ంస్యావితేశ ।
సచాగ్ం శిశ్యఃపురో వాచోపనిషద్దోజ్యైష్ఠ ఇన్ద్రియాయాపిభ్యో
సమోదేవేభ్యస్తస్వధా పితృభ్యోభూర్భువస్సువశ్చస్త ఓమ్ ॥ ౨౨॥౮॥

సమోబ్రహ్మణేధారణంమే అస్త్వనిరాకరణం ధారయితాభూ
యానంకర్ణ యోత్సుతంమాచ్యోక్ష్యం మమాముష్యఓమ్ ॥౨౩॥౯॥

ఋతంతపస్తత్యం తపక్రూతంతపశ్శాస్తం తపోదమస్తపశ్శ
మస్తపోదానం తపోయజ్ఞం తపో భూర్భువస్సువర్చస్తేతదుపాస్యై
తత్తపః ॥౨౪॥౧౦॥

యథాప్రత్య స్యనంప్రప్పితస్యదూ రాద్ధన్ధోవాత్యైవం పుణ్యస్య
కర్ముణో దూ రాద్ధన్ధోవాతీయథా సిధారాం కత్తేవహితామస్త
కామై యద్యవేయవై హవా విహ్వయష్యామి కతంపతిష్యామి
త్యైవనుమృతాదాత్తానం జుగుప్సేత్ ॥౨౫॥౧౧॥

అణోరణీయాన్తహతో మహీయానాత్తా గుహాయాం నిహి
తోస్యజన్తోః । తమక్రతుం పశ్యతి పీతకోకోధాతుఃప్రసాదా నహి
మానమిశమ్ । నప్రప్రాణాః ప్రభవన్తి తస్మాథ్నస్తాప్రపన్నమిధన్తు
ప్రజిహ్వః । నన్తక్షమేలోకా యేషు చరన్తి ప్రాణా గుహశయాని
హితాన్తుప్తసప్తాతస్సముద్భాగిరయశ్చసర్వైస్తాథ్నస్త నైస్థితస్స
ర్వరూపాః । అతశ్చ విశ్వాఓషధయోరసాచ్చయేనైష భూతస్తిపత్య
న్తరాత్తా । బ్రహ్మదేవానాం పదవీః కవీనామృషీర్విప్రాణాం మహిషా

మృగాణామ్ శ్రేయోగృధ్రాణాం స్వధిత్విర్వానానాం సామఃప్రచిత్ర
 మత్యేతిరేభాః అజామతాం బోహితశుక్లకృష్ణాం బహ్విం ప్రజాం
 జనయన్తిం సరూపామ్ అశోమ్యేకో జుషమాణాఽనుశేజేజహ్
 త్యేనాం భుక్తభోగామజోఽన్యః ॥ ౧౬ ॥ హాంసశ్శుచిపద్వమరస్త
 రిత్తసద్ధాతావేదిచదతిథిరురోణసత్ । నృషద్వరసద్వతసద్వ్యవ
 సద్బాగోజాబుతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ । పుత్రమిహిక్షి రేఘ
 తమస్తయోనిఘ్న తేశ్శ్రేణోఘ్నతమువస్త్యధామ । అనువ్యధ మావహ
 చూదయస్త స్వాహాకృతంవృషభవక్షిహవ్యమ్ । నముద్దాదూమి
 ర్భుమాం ఉదారదుస్తాంశునాసమమృతత్వమానత్ । పుత్రస్త
 నామగుహ్యం యదస్తి జిహ్వదేవానామమృతస్త నాభిః । నయం నామ
 ప్రబ్రవామాఘ శేనాస్కియజ్ఞేధారయామా నమోభిః । ఉపబ్రహ్మ
 శృణవచ్చస్యమానం చతుశ్శృంగోఽవమీద్రారవతత్ । చత్వారిశృజ్ఞా
 త్రయోలస్త పాదా ద్యేశ్శీఘ్రే వృహస్తాసా అస్యత్రిధాబధోవృష
 భారోరవీతిమహాదేవోమత్యాగ్ంఆవివేశ ॥ ౧౭ ॥ త్రిధాహితం ప్రణి
 భిర్గుహ్యమానం గవిదేవాసో ఘ్నతమన్వవిన్త । ఇన్ద్రోపకగ్ం నూర్య
 పకంజజానవేనాదేకగ్ంస్వధయా నిష్ఠతతుః । యోదేవానాం ప్రథమం
 పురస్తాద్విశ్వాధియోదుద్రో నుహర్షిః । హిరణ్యగర్భం పశ్యతజాయ
 మానగ్ం సనో దైవశ్శుభయాస్సత్త్యాసంయునక్తు । యస్తాత్పరం నా
 పరమస్తి కించిద్యస్తాన్నాణీయోన జ్యాయోఽస్తికశ్చిత్ । ప్రక్షుణ్ణస్త
 భోదివిత్థిత్యేకస్తే నేదం పూణంపుగుషేణ సర్వమ్ । నకమాణా

నప్రజయా ధననత్యాగైవ కే అమృతత్వమానతుః పరణానాకం నిహితం
గుహయాం విభాజితద్యతయోవిశన్తి । నేదానవిజ్ఞానమనిశ్చితా
తాదాసంన్యాసయోగాద్యతయశ్చుద్ధసత్త్వాః । తే బ్రహ్మలోకేతుపరా
న్తకాలే పరామృతాత్మరిముచ్చన్తిసర్వే । దహంవిపాపంపరమేశ్వభూ
తం యత్స్వర్ణరీకంపురమధ్యస్థంస్థమ్ । తత్కావిద్రహంగగనంవిశోక
సస్థి యదస్తస్తదుపాసితవ్యమ్ । యోవేదాదాస్వరః ప్రోక్తోవైదా
నైచప్రతిష్ఠితః । తస్యప్రకృతిలీనస్య యః పరస్సమహేశ్వరః ॥ ౨ ॥

అజోఽప్య ఆవివేశసర్వేచత్వారిచ ॥ ౧౨ ॥

సహస్రశీః పంచేనంవిశ్వాక్షంవిశ్వశమ్భువమ్ । విశ్వంనారా
యణం దేవమక్షరం పరమంపదమ్ । విశ్వతఃపరమాన్నిత్యం విశ్వంనా
రాయణగం హరిమ్ । విశ్వమైవేదం పురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి । పతిం
విశ్వస్యాత్మైశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివమచ్యుతమ్ । నారాయణంమహా
జ్ఞేయం విశ్వాత్మానం సరాయణమ్ । నారాయణపరో జ్యోతిరాత్మా
నారాయణఃపరః । నారాయణపరబ్రహ్మత్త్వం నారాయణః పరః ।
నారాయణపరోధ్యాతా ధ్యానంనారాయణః పరః । యచ్ఛక్తంచీజ్జగ
త్సర్వం ద్రవ్యతే శూన్యతైపివా ॥ ౨ ॥ అస్తబ్రహ్మేశ్వతేభ్యస్తాం
వ్యాప్యనారాయణస్థితః । అనస్తమవ్యయం క్షగ్ం సముద్గ్రేస్తం
విశ్వశమ్భువమ్ । పద్మకోశ స్త్రీకాశగ్ంహృదయంచాప్యధోముఖమ్ ।
అధోనిష్ఠ్యా వితస్యానై నాభ్యాము పరితిష్ఠతి । జ్వాలమాలాకులంభాతి
విశ్వస్యాయతనంమహత్ । సస్తతగ్ంశిలాభిస్తులమ్బత్యాకౌశసంధి

భమ్ । తస్యా॑ నై సు॒షిరగ్ం॑ సూ॒క్ష్మం॑ తస్మి॒న్స్థు॑ర్వం । వ॒తి॒ష్ఠి॒తమ్ । తస్య॑
 మ॒ధ్యమ॑హా॒నగ్ని॑ర్వి శ్వా॒చి॒ర్విశ్వ॑తో॒ముఖః॑ । సా॒గ్రీభు॑గ్వి భజ॒న్తి
 ప్త॒న్నాహార॑మజరః క॒విః । తి॒ర్యగ్సూ॑ధ్వో॒మధ॑శ్శ్వా॒యీర॒శ్మయ॑ స్తస్య॒సస్త
 తా । స॒న్తాప॑యతి స్వం॒దేహ॑మా॒పాద॑తలమస్తగః । తస్య॑మధ్యే॒వహ్ని॑శి
 ఖా అ॒ణీయో॑ధ్వాప్యవస్థితః । నీల॑తో॒యద॑మధ్యస్థా ద్విద్వి॒ద్వలై॑ భే॒వభా
 స్వరా॑ । నీ॒వార॑ శూ॒కన॑తస్త్వి వీ॒తాభా॑స్వత్య॒హప॑మా । తస్యా॑శ్శి॒ఖా
 యామ॑ధ్యే॒ప్రమా॑త్మాప్యవస్థితః । స॒బ్రు॒హ్మస॑శి॒వస॑హరిస్తే॒స్త్రిసా॑నై
 రఃప॑రమస్త్విరాట్ ॥ 30 ॥

అపి॑వా స॒స్తతా॑ పట ॥ ౩౩

అది॑శ్యోవా ఏ॒ష ఏ॒తన్త॑స్థలం తప॒తిత॑త్రతా॒ముచ॑స్తదృ॒చామ॑ణ్ణ
 లగ్ం॑స॒ముచాం॑ లోకో॒ధయ॑ఏ॒ష ఏ॒తస్మి॑న్త॒స్థలై॒చిచ్ఛి॑ప్యతే॒తాని
 సా॒మాని॑ స॒సామా॑న్ గోకో॒ధయ॑ఏ॒తస్మి॑న్త॒స్థలై॒చిచ్ఛి॑మి పు॒రు
 షస్తా॑ని యజ్ఞాగ్ం॑స్మి స॒యజ॑మామణ్ణలగ్ం॑ స॒యజ॑మాం॒లోక॑స్సై॒పాత్ర
 య్యే॑వవిద్యాతప॒తియ॑ ఏ॒షోస్త॑రాది త్యేహి॒రణ్ణయః॑ పు॒రుషః॑ ॥ 3౧ ॥ ౧౪

అది॑శ్యోనై తే॒జః ఓ॒జోబ॑లం యశ్శ్చక్షు॒శ్శోత్ర॑మాత్మామనో
 మ॒మృమ॑ను మృ॒త్యుస్స॑శ్యోమీ॒త్రా నా॑యురా॒క్షాశః॑ ప్రా॒ణోలో॑క
 సా॒లఃకః॑కింకం॒తఘ్ర॑త్యమన్న మ॒మృశో॑జీ॒వోవి॑శ్వః క॒తమ॑స్త్వయమ్భు
 బ్ర॒హ్మే తద॑మృ॒త ఏ॒షపు॑రుష ఏ॒ష భూ॑తానామధ॒పతి॑ బ్రహ్మ॒ణస్సా
 యజ్ఞగ్ం॑స॒లోక॑తామా॒హ్ని త్యే॒తాసా॑మే॒వ దే॒వతా॑నాగ్ం॑ సా॒యు
 జ్యగ్ం॑స్తాప్తి॒తాగ్ం॑ స॒మాన॑లోకతామా॒హ్నితి॑య ఏ॒వం వేదే॑త్యు

ప్రవిపత్ ॥ 39 ॥ గ౧ ॥

నిధనపతయైసమః । నిధనపతాన్తికాయసమః । ఊర్ధ్వాయ
సమః । ఊర్ధ్వలిక్ష్ణాయ సమః । హిరణ్యాయసమః । హిరణ్యలిక్ష్ణాయ
సమః । సువణాయ సమః । సువణలిక్ష్ణాయసమః । దివ్యాయసమః
దివ్యలిక్ష్ణాయ సమః । భవాయ సమః ॥ 33 ॥ భవలిక్ష్ణాయ సమః ।
శర్వాయసమః । శర్వలిక్ష్ణాయసమః । శివాయసమః । శివలిక్ష్ణాయసమః
జ్వలాయసమః । జ్వలిక్ష్ణాయ సమః । ఆత్మాయ సమః । ఆత్మలిక్ష్ణాయ
సమః । పరమాయసమః । పరమలిక్ష్ణాయ సమః । ఏతద్భ్యోమస్య సూ
ర్యస్య సర్వలిక్ష్ణం ఘోషయతి పాణిమన్త్యం పవిత్రమ్ ॥ 34 ॥ గ౨ ॥

సద్యోజాతం ప్రపద్యమి సద్యోజాతాయ వైనమోసమః ।
భవేభవేనాతిభవేభవస్వనూమ్ । భవౌద్భవాయ సమః ॥ 35 ॥ గ౩
వామదేవాయ సమోజ్యేష్ఠాయ సమోజ్యేష్ఠాయ సమోరు
ద్రాయ సమః । కాలాయ సమః । కలవికరణాయ సమో బలవికరణాయ
సమోబలాయ సమో బలప్రమథనాయ సమస్సర్వభూత దమనాయ
సమోనునోన్మనాయసమః ॥ 36 ॥ గ౪ ॥

అఘోరేభ్యోఽథఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః । సర్వేభ్య
స్సర్వశర్వేభ్యో సమస్తే అస్తుప్రదయాపేభ్యః ॥ 37 ॥ గ౫ ॥

తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయధీమహి । తన్నోరుద్రః
ప్రచోదయాత్ ॥ 38 ॥ ౨౦ ॥

ఈశానస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతాంతాం బ్రహ్మేధిప
త్తిర్బ్రహ్మణోఽధిపత్తిర్బ్రహ్మశిప్రామే అస్తుసదాశివోమ్ ॥ 39 ॥ ౨౧ ॥

సమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యవర్ణాయ హిరణ్యరూపాయ
హిరణ్యపతయేఽమ్బికాపతయ ఉమాపతయే పశుపతయే సమోన
మః || ౪౦ || ౨౨ ||

ఋతగ్ం సత్యం పరంబ్రహ్మపురుషం కృష్ణసిగ్ధలమ్ । ఊర్ధ్వ రే
తంవిరూపాక్షం విశ్వరూపాయవై సమోనమః || ౪౦ || ౨౩ ||

సర్వోవైరుద్ర స్తస్మై రుద్రాయనమో అస్తు! పురుషోవైరుద్రస్య
స్త్రహూనమోనమః । విశ్వం భూతం భువనం చిత్రం బహుథాజా
తంజాయమానంచ యత్ । సర్వోహ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయన
మో అస్తు || ౪౧ || ౨౪ ||

కద్రుద్రాయప్రచేతసే మిఘాఘృమాయతవ్యసే! ప్రాచేనుశ స
మగ్ంహృదే! సర్వోహ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయనమో అస్తు || ౪౩ || ౨౫ ||

యస్య వై కఙ్కత్యగ్ని హూత్రహవణీభవత్ప్రివత్యై వాస్య
హుతయ స్త్రిషస్యథో ప్రితిష్ఠిత్యై || ౪౪ || ౨౬ ||

కృత్యుష్యపాజ ఇతివజ్ఞు || ౪౫ || ౨౭ ||

అదితిర్దేవా గన్ధర్వా మనుష్యాః పితరోఽసురాస్తేషాగ్ంసర్వ
భూతానాం మాతామేదిని మహతానుహీ సావిత్రి గాయత్రీ జగత్పు
ర్వీ పృథ్వీబహులా విశ్వాభూతాకతనూకాయాసా సత్యేత్యమృతేతి
వస్తిష్ఠః || ౪౬ || ౨౮ ||

ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వాభూతాన్యాషః ప్రాణావాఆషః
ప్రశస్త ఆపోఽన్నమాపోఽమృత మాపస్సంరాడపో విరాడాపస్స్వ

రాడా ప్రశ్ననాగ్ం స్యాపో జ్యోతీగ్ం ష్యాపోయజ్ఞాగ్ంష్యా పస్సత్య
మాప్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓమ్ || ౪౭ || ౨౯||

అపఃపునస్తు పృథివీ పృథివీ పూతాపు నాతుమామ్ | పునస్తు
బ్రహ్మణ స్సశిర్భహ్మపూతా పునాతుమామ్ | యదుచ్చిష్టమభోజ్యం
యద్వాదుశ్చరితం మమ | సర్వంపునస్తుమామాపోస్తతాంచప్రతి
గోహగ్ం స్యాహా || ౪౮ || ౩౦||

అగ్నిశ్చమామన్యశ్చ మన్యపతయశ్చ మన్యకృతేభ్యః |
పాపేభ్యోరక్షంతామ్ | యదహ్ని పాపమకారోపమ్ | మనసానాచాహ
స్తాభ్యామ్ | పద్యాముదరేణశిశ్వా | అహస్తదవలుమ్పతు | య
త్కిశ్చ దుర్జితంమయి | ఇదమహం మామమృతయోనా | సత్యేజ్యో
తిషి జు హోమిస్త్యాహా || ౪౯ || ౩౧ ||

సూర్యశ్చ మామన్యశ్చ మన్యపతయశ్చమన్యకృతై భ్యః |
పాపేభ్యోరక్షంతామ్ | యదాగ్నియాపాపమకారోపమ్ | మనసా
నాచాహస్తాభ్యామ్ | పద్యాముదరేణశిశ్వా | గాత్రిస్తదవలుమ్ప
తు | యత్కిశ్చ దుర్జితంమయి | ఇదమహం మామమృతయోనా | సూ
ర్యేజ్యోతిషి జు హోమిస్త్యాహా || ౫౦ || ౩౨ ||

ఓమిత్యేకాక్షరంబ్రహ్మ | అగ్ని దేవతా బ్రహ్మఇత్యార్థమ్ |
గాయత్రంఛన్దం పరమాత్మంసర్వూపమ్ | సాయుజ్యం వినియోగమ్ |
|| ౫౧ || ౩౩ ||

ఆయాతువరదా దేవీఅక్షరం బ్రహ్మసరమితమ్ గాయత్రీం

ఛన్ద సాంమూతేదం బ్రహ్మజుషస్వమే । యదహ్నుత్కురుతేపాపం తద
హ్నుత్త్వత్తి ముచ్యతే । యదాగ్నియాత్కురుతే పాపం తదాగ్ని
యాత్ప్రతిముచ్యతే । సర్వవ్రతేమహాదేవి సధ్యావిద్యే సరస్వతి॥
॥౫౨॥ 3౪ ॥

ఓజాసి సహజాసి బలమసి భ్రాజోసి దేవానాం ధామనా
మాసి విశ్వమసి విశ్వాయుస్సర్వమసి సర్వాయురభిభూరోం గాయ
త్రీమావాహ యామి సావిత్రి మావాహయామి సరస్వతీ మావా
హయామి ఛన్దముషీనావాహయామి శ్రియమావాహయామి గా
యత్రియా గాయత్రీచ్ఛ్వో విశ్వామిత్రీముషిస్సవితా దేవతాగ్ని
ముఖం బ్రహ్మ శిరోవిష్ణుర్హృదయగ్ం రుద్రశ్శిఖా పృథివీయోనిః
ప్రాణపాన వ్యానోదాన సమానా సప్రాణా శ్వేతవణాసాఙ్ఖ్యాయ
నసగోత్రా గాయత్రీచతుర్విగ్ం శత్యక్షరా త్రిపదా షట్కుక్షీః
పఞ్చ శీర్షోపనయనేవినియోగః ఓంభూః । ఓంభువః । ఓంసువః । ఓం
మహాః । ఓంజనః । ఓంతపః । ఓంసత్యమ్ । ఓంతఘ్నితుర్వర్యై
భగోదేవస్య ధీమహి । దియోయోన్యః ప్రచోదయాత్ ఓమాపో
జ్యోతిరసోఽమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువ రోమ్ ॥౫౩॥ 3౫॥

ఉత్తమే శిఖరేజాతై భూమ్యా పర్వతమూర్ధనిబ్రాహ్మణేభ్యో
ఽభ్యనుజ్ఞతాగచ్ఛదేవి యథాసుఖమ్ । స్తుతోమయా వరదావేద
మాతాప్రచోదయస్తీపవనేద్విజాతా ఆయుః పృథి వ్యాంద్రీ విణం
బ్రహ్మ వర్చసం మహ్యందత్వాప్రజాతం బ్రహ్మలోకమ్ ॥ ౫౪॥ 3౬ ॥

ఘృణిస్సూర్య ఆదిత్యో నప్రభావాత్యక్షరమ్ । మధుక్షరన్తిత

ద్రవమ్ । సత్యం వైతద్యసమాప్తా జ్యోతీరస్తామృతం బ్రహ్మ భూ
య్యవస్తువరోమ్ ॥ ౩౧ ॥ ౩౨ ॥

బ్రహ్మమైతుమామ్ । మధుమైతుమామ్ । బ్రహ్మేవ మధుమైతు
మామ్ । యాస్తే సోమప్రజావధోభిసా అహమ్ । మష్టష్ట హం మతు
ష్టహ । యాస్తే సోమప్రాణాన్ స్తాజ్జహామి । త్రిసుపణ్ణామయా
చితం భ్రాహ్మణాయదద్యాత్ । బ్రహ్మహత్యాం వాప్రతేక్షున్తి । యే
భ్రాహ్మణా స్త్రీసుపణ్ణాం పతన్తి । తేసామం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహ
సాత్ప్రజ్ఞీంపునన్తిమ్ ॥ ౩౩ ॥ ౩౪ ॥

బ్రహ్మమైథయా । మధుమైథయా । బ్రహ్మమైవ మధుమైథ
యా । అద్యానోదేవ సవితః ప్రజావథ్నా వీసాన్ధగమ్ । పరాదుష్టష్టి
యగం సువ । విశ్వనిదేవ సవితకుంతితాన్తి పరాసువ । యన్తద్రం త
త్మ ఆసువ । మధువాతా ఋతా యతే మధుక్షరన్తిసిన్ధవః । మాధ్వీన్
స్తన్వోషధిః । మధున క్తముతోషసి మధుమత్పాథిః వగ్గం రజఃమధు
న్యారస్తునః । తామధుమాన్నోవస్తస్పతి ర్మధుమాగ్ం అస్తునూర్యః
మాధ్వీగోమౌ భవస్తునః । యత్రమం త్రిసుపణ్ణామయాచితం బ్రా
హ్మణాయదద్యాత్ । భ్రాహ్మహత్యాం వాప్రతేక్షున్తి । యే భ్రాహ్మ
ణా స్త్రీసుపణ్ణాం పతన్తి । తేసామం ప్రాప్నువన్తి । ఆసహసాత్ప్రజ్ఞీంపు
నన్తి । ఓమ్ ॥ ౩౨ ॥ ౩౩ ॥

బ్రహ్మమైథవా । మధుమైథవా । బ్రహ్మమైవ మధుమైథవా ।
బ్రహ్మేదేవానాం పదవిః కలీనామృతే విప్రాణాం ఋషీణాం పుత్రాణామ్ ।

త్యేనో గృధ్ధాన్తాన్ స్వధితివ నానాన్ సోమః ప్రవిత్రీ మత్యేని
 రేభన్ । హన్ సశ్శుచి పద్వసుర న్రిత్యసద్ధోతా వేదిపదతిథిమ
 రోణసత్ । నృపద్వరసద్వతసద్వ్యుచసద బ్జాగోజాయితజా అద్రిశా
 ఋతం బృహత్ । ఋచేత్వాను చేత్వా సమిధ్రన న్నిసరితొనధేనాః ।
 అన్తౌ హృదామనసాపూయమానాః । ఘృతస్యధారా అభిచాకశీ
 మి హిరణ్యయో వేతసామధ్య ఆసామ్ । త స్తేన్దు ప్రణౌ మఘకృత్కు
 లాయీభజన్నా స్తే మఘ జేనతాభ్యః । తస్యాస తెహరయస్స ప్తీరే
 స్వధాం దుహానా అమృతస్యధారామ్ । యఇదం త్రిసుపణ్ణామయా
 చితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । వీరహత్యాంవా ప్ర తేస్సుంతి । యే
 బ్రాహ్మణా స్త్రీసుపణ్ణం పఠన్తి । తేసామం పాప్రవన్తి । ఆసహస్రా
 త్ప్రజ్ఞింపునన్తిః ॥ ౧౮ ॥ ౪౦ ॥

మేధాదైవీజుషమాణాన ఆగద్విశ్వాచీభ వ్యాసుమనస్యమా
 నా । త్వయాజుష్టాను దమా నాదురుక్తాన్ప్రహద్వదేమవిదధేసువీరాః ।
 త్వయాజుష్ట ఋషిభవతి దేవిత్వయాబ్రహ్మగత శీగుతత్వయా । త్వ
 యా జుష్టశ్చిత్రం విన్దతే వసుసానో జపస్వద్యవిణో నమెధే ॥ ౧౯ ॥

మేధాం మ ఇన్దోదదాతు మేధాందైవీ సరస్వతీ । మేధాం
 మేలశ్వినాపుభావాధతాం పుష్కరనీజా । అప్సరాసుచయామేధా
 గన్ధర్వేషుచయన్తసః దేవీమేధాసరస్వతీ సామామేధాసు రభి
 జాపతాన్ స్వాహా ॥ ౨౦ ॥ ౪౧ ॥

ఆమాం మేధానురభివిశ్వయాపా హిరణ్యవణా జగతీజగ

మౌః ఊజస్వతీ పయసాపిన్వమానాసామాం మైధానుప్రతీకాజ
షన్తామ్ ॥ ౬౧ ॥ ౪౩ ॥

మయిమైధాం మయిప్రజాం మయ్యగ్నిస్తైజో దధాతుమయి
మైధాం మయిప్రజాం మయిన్ద్రి ఇన్ద్రియందధాతు మయిమైధాం
మయి ప్రజాం మయినూర్యో భ్రాజోదధాతు ॥ ౬౨ ॥ ౪౪ ॥

అపైతుమృత్యుర మృతంసఱగన్ వై వస్వతోనో అభయంకృ
ణోతు ప్రణం వనస్ప తేరివాభినశ్యేయతాగ్ం రయిస్సచతాన్నశ్య
చీపతిః ॥ ౬౩ ॥ ౪౫ ॥

పరంమృత్యో అనుపరేహి పథాం యస్తైస్వ ఇతరో దేవయా
నాత్ చక్షుష్తే శృణ్వతే బ్రహ్మ మానఃప్రజాగ్ం రీరిహో మో
తపీరాః ॥ ౬౪ ॥ ౪౬ ॥

వాతం ప్రాణం మనసాన్వారభామహేప్రజాపతియో భు
వనస్యగ్రాహః సనోమృత్యోస్త్రాయతాం పాత్వగ్ంహస్తాజ్యగ్గీవాజ
రామశీమహి ॥ ౬౫ ॥ ౪౭ ॥

అనుత్రిభూయాదధయద్యమస్య బృహస్పతే అభిశస్తేరము
ఞ్మః ప్రత్యేహతామశ్వినామృత్యుమస్తాద్దేవానా మగ్నో భిషజాశ
చీభిః ॥ ౬౬ ॥ ౪౮ ॥

హరిగ్ం హరన్తమనుయన్తి దైవావిశ్వస్యేశానం వృషభంమ
తీనామ్ బ్రహ్మసరూపమనుమేదమాగ్రాదయనంమా వివధీర్విక్
మస్య ॥ ౬౭ ॥ ౪౯ ॥

శల్కైర్గ్మిన్దానఉభాల్లాకా సనేమహమ్ । ఉభయోర్దోక
యోర్ముఖ్యాతిమృత్యుంతరామ్యహమ్ ॥ ౬౮ ॥ ౧౦ ॥

మాభిదోమృత్యోమావధీన్మామైబలం విశ్వహామాప్రమో
షీః । ప్రజాం మామేరీషః ఆయురగ్రప్రచక్షునం త్వాహవిహవిధే
మ ॥ ౬౯ ॥ ౧౧ ॥

మానోమహస్త ముతమానోఅభకం మానఉక్షస్త ముత
మాన ఉక్షితమ్ । మానోవధీఃపితరం మోతమాతరం ప్రీమామాన
స్తనువౌ రుద్రీరివః ॥ ౭౦ ॥ ౧౨ ॥

మానస్తాకేతనయై మానఆయుషిమానోగోషుమానో అశ్వే
షురీరిషః । వీరాన్మానోరుద్ర భామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమ
సా విధేమతే ॥ ౭౧ ॥ ౧౩ ॥

ప్రజావతే నత్వదేవతాస్త్వన్యో విశ్వజాతాని పరితా బభూవ
యత్కామాస్తే జహు మస్తన్నోఅస్తు నయగ్గన్యామపతయోర
యీణామ్ ॥ ౭౨ ॥ ౧౪ ॥

స్వస్తి దావిశస్వతి వృత్తృహ విమృధావశీః వృషేస్త్రిః పుర
వతునస్వస్తి దాలభయంకరః ॥ ౭౩ ॥ ౧౫ ॥

త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగంధం పుష్టివధానమ్ । ఉర్వాక
కమివ్రుభన్తా స్తతోమమఃక్షయమామృతాత్ ॥ ౭౪ ॥ ౧౬ ॥

యేతేనహస్రమయుతంపాశా మృత్యో మర్త్యాయ హస్తవే
రా యజ్ఞస్యమాయయాసర్వానవయజామహే ॥ ౭౫ ॥ ౧౭ ॥

మృత్యువైస్వాహం మృత్యువై స్వాహా ॥ 2౬ ॥ ౧౮ ॥

దేవకృత్తస్యైససోఽనయజనమసి స్వాహా । మనుష్యకృత్తస్యైస
సోఽనయజనమసి స్వాహా । పితృకృత్తస్యైససోఽనయజనమసి స్వాహా ।
ఆత్మకృత్తస్యైససోఽనయజనమసి స్వాహా । అన్యకృత్తస్యైససోఽనయజ
నమసి స్వాహా । అస్మత్కృత్తస్యైససోఽనయజనమసి స్వాహా । యద్దివా
చన క్తం చైశ్చక్రమతస్యానయజనమసి స్వాహా । యథస్వప నశ్చ జా
గ్రత్త శ్చైవ శ్చక్రమతస్యానయజనమసి స్వాహా । యథుషు వ్తశ్చ జాగ
త్త శ్చైవ శ్చక్రమతస్యానయజనమసి స్వాహా । యద్విద్వాగ్ంస్తశ్చా
విద్వాగ్ంస్తశ్చైవ శ్చక్రమ తస్యానయజనమసి స్వాహా । ఏనస ఏన
సోఽనయజనమసి స్వాహా ॥ 2౭ ॥ ౧౯ ॥

యద్వోదేవా శ్చక్రమజ్జహ్వయా గురుమనసావా ప్రముతీ
దేవ హేడనమ్ । అరానాయోనో అభిదుచ్ఛవాయ తైతస్మి స్తదేనో
వస పౌఽవిధేతస్ స్వాహా ॥ ౨౮ ॥ ౨౦ ॥

కామోకాఽపీన్న మోసమః । కామోకాఽపీత్కా మఃకరోతి
నాహంకరోమి కామఃకతా నాహంకతా కామఃకార్త యితానాహం
కార్తయితా ఏష తేకామ కామాస్వాహా ॥ 2౯ ॥ ౨౧ ॥

మన్యూరకాఽపీన్న మోసమః । మన్యూరకాఽపీన్మన్యూర కరోతి
నాహంకరోమి మన్యూరకతా నాహంకతా మన్యూరకార్త యితా
నాహం కార్తయితా ఏష తేమన్యోమన్యవే స్వాహా ॥ ౩౦ ॥ ౨౨ ॥

తిలాజు హోమి పరసాగ్ంపవిష్టాన్ధనార మమచిత్తైరమన్తు

స్వాహా॥ గామ్రాహిరణ్యంధసమన్న పానగ్ంస ర్వేషాగ్ంశ్రేయైస్వాహా॥
శ్రియంచలక్ష్మీంచ పుష్టించ కీర్తించాస్త్రప్రణ్యతామ్ । బ్రహ్మణ్యం
బహుపుత్రితామ్ । శ్రీధామేధే ప్రజాస్సందదాతు స్వాహా॥౮౧॥ ౬౩॥

తిలాఃకృష్ణాస్తిలాశ్వేత్వాస్తిలాస్సామ్యావశానుగాః॥తిలాఃపున
న్తుమేపాపం యత్కించద్ధరితంమయి స్వాహా॥ చోరస్యాన్నంచవశ్రా
ద్ధం బ్రహ్మహగురుశ్చుగః । గోస్తేయగ్ంసురాపానం భూణహత్యాతి
లాశాన్తిగ్ం శమయన్తు స్వాహా॥ శ్రీశ్చలక్ష్మీశ్చ పుష్టిశ్చ కీర్తిశ్చ
ప్రణ్యతామ్ । బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రితామ్ । శ్రీధామేధే ప్రజా
జాతవేదస్సం దదాతు స్వాహా॥౮౨॥ ౬౪॥

ప్రాణాపానవ్యానోదానసమానామేశుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం
విరజావిపాప్తాభూయాన్తగ్ం స్వాహా॥ వాల్మీకిశ్చక్షుశ్చోత్రజ్యోహ్యూ
ణరేణో బుద్ధ్యాకూఢిస్సంకిల్పామేశుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజావి
విపాప్తా భూయాన్తగ్ం స్వాహా॥ త్వక్చమఃమాగ్ంసరుధిరమేదోమ
జ్జాన్నామప్రాశస్తీసమేశుధ్యన్తాంజ్యోతిరహం విరజా విపాప్తాభూ
యాన్తగ్ంస్వాహా॥ శిరఃపాణిపాదపార్శ్వపుష్ట్యూరదరజఙ్ఘ శిశ్నోపథ
పాయపూమేశుధ్యన్తాం జ్యోతిరహంవిరజావిపాప్తాభూయాన్తగ్ం స్వా
హా॥ ఉత్తిష్ఠపురుష హరితవిక్రల లోహితాక్షి దేహిదేహి
దదాపయితామేశుధ్యన్తాంజ్యోతిరహం విరజా విపాప్తా భూయా
న్తగ్ం స్వాహా॥౮౩॥ ౬౫॥

పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశామేశుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం

విరజావిపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహాశబ్దస్పర్శరూపసగన్ధామశుభ్ర్య
 న్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా మనోవా
 క్కాయకర్మాణి మే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్నాభూయా
 న్తగ్ం స్వాహా అవ్యక్తభావేరహంకారై జ్యోతిరహం విరజా
 విపాప్నాభూయాన్తగ్ం స్వాహా ఆత్మామే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజావి
 పాప్నాభూయాన్తగ్ం స్వాహా అస్తరాత్మామే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం విర
 జావిపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా పరమాత్మామే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం
 విరజావిపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా త్సుధే స్వాహా త్సుత్పి పాసాయ
 స్వాహా వివిభ్ర్య స్వాహా ఋగ్వీధానాయ స్వాహా ॥ ౧౬ ॥ హాత్కాయ
 హా త్సుత్పిపాసాయలం జ్యోతిస్తలక్ష్మీనాశయామ్యహమ్ అభూతి
 మసమృద్ధిం చ సవాన్విణుద మేపాప్నాన్తగ్ం స్వాహా అన్నమయ
 ప్రాణమయ మనోమయ విజ్ఞానమయమానన్దమయమాత్మామే శుభ్ర్య
 న్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా ॥ ౧౭ ॥ ౬౬ ॥

అగ్నయై స్వాహా విశ్వేభ్యో దేవేభ్య స్వాహా ఘృణాయ
 భూమాయ స్వాహా స్రువక్షితయై స్వాహా అచ్యుతక్షితయై
 స్వాహా అగ్నయై స్విష్టకృతై స్వాహా ధిమాయ స్వాహా అశ
 మాయ స్వాహా అభ్య స్వాహా ఓషధివప్రతిభ్య స్వాహా ॥ ౧౮ ॥

రక్షో దేవజనేభ్య స్వాహా గృహ్యేభ్య స్వాహా అవసానేభ్య
 స్వాహా అవసానపతిభ్య స్వాహా స్రవభూతేభ్య స్వాహా కామా
 య స్వాహా అస్తరితాయ స్వాహా య దేజతిజగతియచ్చచేష్టతి

సామో భాగో యన్నా మ్నై స్వాహాః॥ ప్రథివ్యై స్వాహాః॥ నర్త
 తాయ స్వాహాః॥ ౧౬॥ దివే స్వాహాః॥ సూర్యాయ స్వాహాః॥ చన్ద్ర
 మై స్వాహాః॥ నక్షత్రేభ్య స్వాహాః॥ ఇన్ద్రాయ స్వాహాః॥ బృహస్ప
 తయై స్వాహాః॥ ప్రజాపతయై స్వాహాః॥ బ్రహ్మణై స్వాహాః॥ స్వధా
 పితృభ్య స్వాహాః॥ సమో రుద్రాయ పశు పతయై స్వాహాః॥ ౧౭॥
 శ్వేతేభ్య స్వాహాః॥ పితృభ్య స్వధామై॥ భూతేభ్యో నమః॥ మను
 శ్యేభ్యో హస్తా॥ ప్రజాపతయై స్వాహాః॥ పరమేశ్మినై స్వాహాః॥ య
 థాకూసత్కృతధారస్సహస్రధాగౌ అక్షితః॥ ఏవా మే అస్తు దాన్యగ్ం
 సహస్రధారమక్షితమ్॥ ధనధాన్యై స్వాహాః॥ యే భూతాః ప్రచరన్తి
 దినానక్తం బలిమిచ్ఛన్తోవితుదస్య పేమ్యా॥ తేభ్యో బలిం పుష్టికా
 మో హరామి మమ పుష్టిం పుష్టిపతిదశ ధాతుస్వాహాః॥ ౧౮॥

ఓషధివనస్పతిభ్య స్వాహాః॥ నర్తతాయ స్వాహాః॥ సమో రు
 ద్రాయ పశుపతయై స్వాహాః॥ వితుదస్య ప్రేమా ఏకం చ॥ ౧౯॥

ఓం తద్భిష్త్వా॥ ఓం తద్వాయుః॥ ఓం తదాత్మా॥ ఓం తద్భు
 త్యమ్॥ ఓం తద్భవశామ్॥ ఓం తత్పురోనమః॥ అన్తశ్చరతి భూశేషు
 గుహాయాం॥ శ్వమూర్తిషు॥ త్వం యజ్ఞస్త్వం వషటాశ్చ॥ స్వమిన్ద్ర
 స్త్వగ్ం హద్యస్త్వం విష్ణుస్త్వం బ్రహ్మత్వం ప్రజాపతిః॥ త్వం తదాప
 తవో జ్యోతి రసోఽమృతం బిష్క్వా భూభువఃస్సువరోమ్॥ ౨౦॥ ౨౧॥

శ్రద్ధాయాం ప్రాణై నివిష్టోఽమృతం జహోమి॥ శ్రద్ధాయా
 మపానే నివిష్టోఽమృతం జహోమి॥ శ్రద్ధాయాం వ్యానే నివిష్టోఽ

మృతం జహోమి | శ్రద్ధాయాముదానే నివిష్టోఽమృతం జహోమి |
 శ్రద్ధాయాగ్ం సమానేనివిష్టోఽమృతం జహోమి | బ్రహ్మణి మఱిత్తోఽ
 మృతత్వాయ | అమృతోఽస్మి సరిణమసి | శ్రద్ధాయాం ప్రాణనివిష్టోఽ
 మృతం జహోమి | శివోమా విశాప్రదాహాయ | ప్రాణాయస్వాహా ||
 ౯౦ || శ్రద్ధాయా మసానే నివిష్టోఽమృతం జహోమి | శివోమా
 విశాప్రదాహాయ | అప్రాణాయస్వాహా | శ్రద్ధాయాం వ్యానేనివిష్టోఽ
 మృతం జహోమి | శివోమా విశాప్రదాహాయ | వ్యానాయ స్వాహా
 శ్రద్ధాయాముదానే నివిష్టోఽమృతం జహోమి | శివోమా విశాప్ర
 దాహాయ | ఉదానాయ స్వాహా | శ్రద్ధాయాగ్ం సమానేనివిష్టోఽ
 మృతం జహోమి | శివో మా విశాప్రదాహాయ | సమానాయ
 స్వాహా | బ్రహ్మణి మఱిత్తోఽమృతత్వాయ | అమృతాపిధానమసి || ౯౧ ||
 ప్రాణాయ స్వాహా సమానేనివిష్టోఽమృతం జహోమి ప్రత్యాచి || ౯౨ ||

శ్రద్ధాయాం ప్రాణ నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ | ప్రాణమన్నే
 నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయా మసానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ |
 అప్రాణమన్నే నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయాం వ్యానే నివిశ్యామృతగ్ం
 హుతమ్ | వ్యానమన్నే నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయాముదానే నివిశ్యా
 మృతగ్ం హుతమ్ | ఉదానమన్నే నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయాగ్ం
 సమానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ | సమానమన్నే నాప్యాయస్వ ||
 ౯౩ || ౨౦ ||

అజుషమాత్రః పురుషోఽజుషం చ సమాశ్రితః | ఈశస్సర్వస్య

జగతః ప్రభు ప్రీతాతి విశ్వభుక్ ||౯౩||౨౧||

వాజ్ఞానసక్తుః । నసోఃప్రాణః । అహ్యోశ్చక్షుః । కణ్ఠోయో
శ్శ్లోత్రమ్ । బ్రాహ్మవోర్బలమ్ । ఊరువోరోజః । అరిష్టవిశ్వానృజ్ఞాని
తనూః । తనువా మే సహ నమస్తే అస్తు మామాహిగంసీః ||౨౨||
వయస్సుప్రణావ ఉపసేనురిన్ద్రంప్రియమేధా ఋషయోనాథ
మానాః । అపథ్యాన్తమూఋహి పూర్ధి చక్షుముః ముగ్ధస్తాన్నిధ
యేఽవ బద్ధాః ||౯౪||౨౩||

ప్రాణానాం గర్భిరసిరుదోమా విశ్వాన్తకః । తేనాన్నేనాప్య
యస్య ||౯౫|| ౨౪||

నమోరుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుమే ప్రాహి ||౯౬|| ౨౫||

త్వమగ్నే ద్యుభిస్త్వచాశుశుక్షణిస్త్వమద్భ్యస్త్వమశ్శన్త సురి
త్వం వసేభ్యస్త్వమోషధీభ్యస్త్వం ప్రాణాం సృపతే జాయసే
శుచిః ||౯౭|| ౨౬||

శివేన మై సం తిష్ఠస్వ స్యోనేననై సం తిష్ఠస్వ సుభూతేనమై
సం తిష్ఠస్వ బ్రహ్మవచన సేన మై సం తిష్ఠస్వ యజ్ఞస్యధ్ధిమమై సం తిష్ఠ
స్వోప తే యజ్ఞ నమ ఉప తె నమ ఉప తె నమః ||౯౮|| ౨౭||

సత్యం పరం పరగం సత్యగం సత్యేన సమవగాల్తా కాచ్యవ నై
కదాచన సతాగం హి సత్యం తస్మాద్ధు త్యేరమనై తప్త ఇతి తపోనానశ నా
త్పరం యద్ధిపరం తస్సద్ధుర్కమం తద్దురాధక్ సంతస్తాత్ పసిరమనై
దమ ఇతి నియతం బ్రహ్మచారిణస్తస్మాద్దమే రమనై శమ ఇత్యరణ్యము

నయ స్తస్మాచ్ఛమే రమన్తే దానమితి సర్వాణి భూతాని ప్రశగ్ంసన్తి
 దానాన్నాతిదుశ్చరంతస్మాద్దానేరమన్తేధర్మగతిధర్మేణసర్వమిదంపరి
 గృహీతం దర్మాన్నాతి దుష్కరంతస్మాద్ధర్మేరమన్తే ప్రజనగతిభూ
 యాగ్ంసస్తస్మాద్భూయిష్టాఃప్రజాయన్తేతస్మాద్భూయిష్టాఃప్రజననేరమ
 న్తేఽగ్నియ ఇత్యాహతస్మాద్గ్నియ ఆధాతవ్యాలగ్ని హోత్రమిత్య
 హతస్మాద్గ్ని హోత్రే రమన్తే యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞోహి దేవాన్తస్మాద్వజ్ఞ
 రమన్తే మానసమితి విద్వాగ్ంసస్తస్మాద్విద్వాగ్ంసప్రవమాన్తనేరమన్తే
 న్యాసగతి బ్రహ్మబ్రహ్మహి వరః పరోహి బ్రహ్మతానివా ఏతాన్య
 పరాణి పరాగ్ంసి న్యాసప్రవాత్యరేచయద్య ఏవం వేదేత్యుప్రని
 మత్ ॥౧౦౦॥౨౦॥

ప్రాజాపత్యో హరుణిస్సుశ్శేయః ప్రజాపతిం పితరముం సన
 సార్ కిం భగవ స్తః పరమంవదన్తితి తస్మైప్రోవాచ సత్యేన వాయు
 రావాతి సత్యేనాత్రిత్యో రోచ తే దివి సత్యంవాచః ప్రతిష్ఠా సత్యే
 సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్సత్యం పరమం వదన్తి తపసా దైవా దేవ
 తామగ్ని ఆయన్తప్రసన్ పయస్సువరస్య విస్తన్తపసా సప్తాస్ప్రణు
 దామారాతీ సప్సి సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాత్తపః పరమం వదన్తిద
 మేనరాన్తాఃకిల్బిషమవదూస్వన్తిదమేన బ్రహ్మచారిణ స్సువరగచ్ఛ
 స్తమో భూతానాం దురాధర్షందమే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్దమః
 పరమం వదన్తిశమేనతాన్తాశ్చివమా చరన్తి శమేన నాకంమునయో
 ఽన్యవిస్తృచ్ఛ మోభూతానాం దురాధర్షం ష్టామేసర్వం ప్రతిష్ఠితం

తస్మాచ్ఛ్రమః పరమం వదన్తి దానం యజ్ఞానాం వరూథం దక్షిణా లోకే
 దాతారగ్ం సర్వభూతాన్యవజీవన్తి దానేనారాతీర పానుదన్త దా
 నేనద్విప్రన్తోమిత్రాభవన్తి దానేనర్వం పృథివీతం తస్మాద్దానం పరమం
 వదన్తి దమో విశ్వప్ర జగతః పృథివ్యా లోకే ధర్మేష్టం ప్రహణసన
 ర్పన్తి ధర్మేణ ప్రాపనుప్రచురతి ధర్మే సర్వం పృథివీతం తస్మాద్ధర్మం
 పరమంచదన్తి ప్రజనన్తా నైపృథివ్యా లోకే సాధు ప్రజామీన్తన్తుత
 న్వానః పితౄణామప్రణాభవతి తనేవతస్యా ఆస్మదా తస్మాత్ప్రజనం
 పరమం వదన్త్యగ్ని యోనైత్రీయీచిద్యా దేవయానః పథాగార్ హ
 ప్రత్యబుక్ష్మభిరభన్తర మన్వాహన్యపచన్తా యజుర్నైషం నామదే
 వ్యమాహ వసీయస్సామ సునగో లోకో బ్రహ్మ తస్మాద్గ్ని సర్వరమం
 వదన్త్యగ్ని హోత్రగ్ం సాయం ప్రాతర్త్రాహణాం విపక్రత్తి స్విష్ట
 గ్ం సుహుతం యజ్ఞక్రమానాం ప్రాయణగ్ం సునగన్య లోకన్య
 జ్యోతిస్తస్మాద్గ్ని హోత్రం పరమంచదన్తి యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞేన హి నైవా
 దివంగతా యజ్ఞేనాసురానపానుదన్త యజ్ఞేన ద్విప్రన్తోమిత్రాభవన్తి
 యజ్ఞేనర్వం పృథివీతం తస్మాద్విజ్ఞం పరమం వదన్తి మానసం నైపా
 జాప్రత్యం ప్రత్రం మానసేన మనసా సాధు పశ్యతి మానసా ఋష
 యః ప్రజా ఆస్మజన్త మానసే స్వరం పృథివీతం తస్మాద్మానసం పర
 మం వదన్తి న్యూన ఇత్యాహుమాస్తేషిణో బ్రహ్మం బ్రహ్మ విశ్వః
 కత్తమస్వయముభిప్రజాపతిస్సంవత్సర ఇతి సంవత్సరో నానాద్విశ్వో
 య ఏష ఆదిత్యే పురుషస్స పరిమేష్ఠీ బ్రహ్మత్మా యాభిరాదిత్య

స్తపతి రశ్మిభిస్తాభిః ప్రజన్యో వర్షతి ప్రజన్యోనాపధివనస్పతయః
 పృజాయస్త ఓషధివనస్పతిభిరన్నంభవ త్యన్నేనప్రాణాః ప్రాణేర్బలం
 బలేస్త తప్తస్తపసాశ్రద్ధాశ్రద్ధయా మేధా మేధయా మనీషా మనీష
 యా మనో మనసా శాన్తి శాన్త్యాచిత్తంచిత్రేన స్మృతిగ్ం స్మృత్యా
 స్మార్గ్ం స్మారేణ విజ్ఞానం విజ్ఞానేనాత్మానం వేదయతి తస్మాద్దన్నం
 దదన్ధుర్వాప్యేతాని దదాత్యన్నాత్ప్రాణాభినన్తి భూతానాం ప్రా
 ణేమన్మోమనసశ్చ విజ్ఞానం విజ్ఞానాదాస్తన్దో బ్రహ్మయోనిస్స
 వా సేషపురుషః పశ్చాద్ధా పశ్చాత్త్వా యేస్త స్వమిదం
 పోతంపృథ్వి చాస్తరితం చద్యాశ్చ నిశశ్చావాస్తరది శాశ్చనవై
 స్వమిదం జగత్స స్తభూతగ్ం సభవం జ్ఞానకృత్ముతజా రయిషా
 శ్రద్ధాస్తత్యో మహస్వాస్తపస్తో వరిషా జ్ఞాత్వా తమైవం మనసా
 హృదాచాభూయోనన్మృత్యుముప యాహి విద్వాస్తస్మాన్మాయిన మై
 షాం తపసామతిరిక్త మాహుర్వసురణ్యోవిభూరిసిప్రాణే త్వమసిస్థా
 తా బ్రహ్మస్వమసి శిశ్వధృత్తేదాదాస్తవ మస్యగ్నిరిసి వహ్నోదాస్తవ
 మసినూర్యస్యమ్యమోదాస్తవమసి చాస్తవమన ఉపయా మగృహీ
 తోసి బ్రహ్మణత్వా మహస్త ఓమిత్యాత్మానం యజ్ఞేతైదద్వై మ
 హూననిషదం దేవానాం గుహ్యం యననం వెద బ్రహ్మణో మహి
 మాసమాప్నోతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహి మానమిత్యుపనిషత్ ||
 ౧౦౧||౨౯||

తస్యైవం విదుషో యజస్మాత్తా యజమానశ్శ్రద్ధాపత్నీ శరీర

మిధ్మమురో వేదిలోమాని బర్హివేదశ్శిఖా హృదయం యూషః
 కామ ఆజ్యం మన్యుపశు స్తపోఽగ్నిర్దమశ్యమయితా దక్షిణావాగ్ఘో
 తాస్త్రిణ ఉద్ధాతా చతురధ్వర్యమన్వో బ్రహ్మశ్రోత్రమగ్ని ద్యావ
 ధ్రియతె సాదీతాయదశ్నతి తద్ధవిర్యతిబతి తదస్యసామప్తానం య
 ద్రమతె తకుప్తసదో యథుంచరత్యుప్త విశత్యుత్తిష్ఠతె చ స పవ
 గ్యోక్ య నుఖం తదాహవనీయోయావ్యాస్మాతి రాహుతిర్యదస్య
 విజ్ఞానం తజ్జహూతియధ్నాయంప్రాతర త్తితథ్నమిధం యత్ప్రాత
 మ్ భ్యవినగ్ం సాయంచతాని సవనానియేతహూరాత్రేతె
 దర్శపూర్ణమాసాయేర్ధమాసాశ్చమాసాశ్చ తేచాతుమాస్యాని
 యఋతప్తసైషశుబ్రహ్మయేసంవధ్నరాశ్చపరివధ్నరాశ్చ తేహగ్ణా
 స్సర్వవేదసం వాతపీథ్నత్రం య స్మరిణం తదప్త భృశ పితృద్వైజరామ
 ర్యమగ్ని సహోత్క్రిగ్ం సత్త్రిం యవీవం విద్వానుదగయనే ప్రమీ
 యతే దైవానామేవ మహిమానం గత్వాఽఽ దిత్యస్య సాయజ్యం
 గచ్ఛత్యథ యోదక్షిణే ప్రమీయతే పితృణామేవ మహిమానం
 గత్వాచస్త్రమసస్సాయజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోత్యేతా వై నూర్యా
 చస్త్రమసామహిమానో బాహ్మణో విద్వాస్తభిజయతి తస్మాద్రబ
 హ్మణో మహిమానమాప్నోతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహిమానమ్॥
 ౧౦.౨౧౦॥

అమృతస్యైకపశ్చైశ్చ తంజాత వేదసైచతుదశభూరన్నంభూ
 రగ్నయేభూరగ్నయే చైక మేకంపాహిపాహిచ త్వారిచత్వారియశ్చన్ద్ర

సాంద్యేనమో బ్రహ్మణముతం తపోయథావృక్షస్యైకమేకమణోరణీ
 యుగ్ం శ్చతుస్త్రిగ్ం శశహస్తశీర్షగ్ం షడ్విగ్ం శతిరాద్ది
 త్యో వా ఏష ఆదిత్యో వైతేజ ఏకమేకం నిధనపతయై త్రయో
 విగ్ంశతిస్తద్వ్యోజాతం త్రిణి వామదేవాయైక మఘా రేభ్య స్తత్పురు
 పాయ ద్వేద్వే ఈశానోనమో హిరణ్యబాహవషకమేక మృతగ్ంస్త
 త్యం ద్వేనర్వో వైరుద్యౌత్పత్వారి కదుర్ద్రాయ తీర్ణియస్య వైక
 జుతీ కృష్ణుష్వ పాజౌ దిత్తిరాప్తావాఇదగ్ం సర్వ మేకమేకమా
 పః సునన్తు చత్వార్యగ్నిశ్చ సూర్యశ్చ సవ నవోమితి చత్వార్య
 యాతు పశ్చాజ్యోఽసి దశోత్తమే చత్వారి ఘృత్తస్త్రిణిబ్రహ్మమేతు
 మాం యాస్తే బ్రహ్మహ త్యాంద్వాదశ బ్రహ్మమై ధయాద్యాన
 ఇమంభూణ హ త్యాం బ్రహ్మమైధవా బ్రహ్మ దేవానామిదం వీర
 హత్యా మేకాన్న విగ్ంశతి రేకాన్న విగ్ంశతిమైధా దేవమైధాం
 మ ఇన్ద్రీశ్చత్వారి చత్వార్యమాం మేధాద్వేమయి మైధా
 మేకమపైతు పరం వాతం ప్రాణమ ముత్ర భూమూర్ధగ్ం
 శల్లైరగ్నిం మా ఛిదో మృత్యోమా నో మ హస్తం మానస్తాకే
 ప్రజాపతే స్వస్తిదా స్త్ర్యమ్భకం యేతే సహస్రమయతం ద్వే ద్వే
 మృత్యవై స్వాహాకం దైవకృతస్యైకాదశ యద్వోదేవాః కామోఽ
 కార్షీ నృన్యరకార్షీద్వేద్వే తిలాఙ్గుహూమి గావశ్శ్రియం ప్ర
 జాః పశ్చుతిలాః కృష్ణాశ్చోరస్య శ్రీఃపృజ్ఞాతు జాతవేదస్సప్త పాణి
 వాక్స్వక్థిర ఉత్తిష్ఠ పురుష పశ్చ పృథివీ శబ్ద మనోవాగవ్యక్తాత్మా

౭స్తరాత్మా పరమాత్మా మేక్షుధైర్మయ పశ్చిదశాగ్న యో
 స్వాహైకచత్వార్థశందో తద్భ్యహ్మనవశ్రీధాయాం ప్రాణనిష్ఠా
 ౭మృతం జుహోమి చతుర్వింశతిశ్శ్రద్ధాయాందశాజ్ఞుషమాత్రః
 పురుషో ద్వే వాజ్ఞు ఆనన్త్యే వయస్సుప్తజాః ప్రాణానాం గ్రాహి
 రసి ద్వేత్వై నమో రుద్రాయైకం త్వమస్మై ద్యుభిద్వైశివేనమై సం
 తిష్ఠస్య సత్యం ప్రాజాపత్యస్తస్యైవమేక మేకమశీతిః॥ ౮౦॥

అమృత్యపారై స్త్యస్తినః ప్రాహిన్లోతగ్న సకయా ౭౭ గ్రాహ్యోవా
 ఏషఃకుతగ్ం సత్యమోమిత్యాహంమైధామానస్తోకేతిలాజ్ఞు హో
 మిశ్రీధాయామపాన నిష్ఠః ప్రాజాపత్యోవ్యవత్తరశతమ్॥౧౦౨
 ప్రహనావనతు । ప్రహసాభునన్తు । ప్రహవీర్యం కర వావ హై
 తైజస్వినావసేతమన్తు చూవిష్విహదహై । ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః
 హఃః ఓమ్ ॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ఇతి నారాయణమ్

సమాప్తః.

నారాయణోపనిషత్పారిఘ్నః

హరిః ఓమ్॥ అభిప్రాయమహానై నారాయణోఽకామయతప్రజా
స్సజేయతే॥ నారాయణాత్పరాణా జాయతే మనస్సర్వేన్ద్రియాణిచ॥
ఖంబాయర్జ్యోతిరాపః పృథివీ విశ్వస్యధానిణీ॥ నారాయణాద్భ్రహ్మ
జాయతే॥ నారాయణాద్గురోజాయతే॥ నారాయణాద్విశ్వం జాయతే॥
నారాయణాత్ప్రజాతయః పృజాయంతే॥ నారాయణాద్వాదశాదిత్యాః॥
సుద్రాసనసస్పర్వాణిచ ఛన్దాః॥ సి॥ నారాయణాదేవసముత్పద్యంతే॥
నారాయణః పితృనామ్॥ నారాయణే పృథీయంతే॥

ఓమ్॥ అ॥ నిత్యో నారాయణః॥ బ్రహ్మనారాయణః॥ శివశ్చ
నారాయణః॥ శక్తిశ్చనారాయణః॥ ద్వావా స్యన్ద్రియచనారాయణః॥
కాలశ్చనారాయణః॥ దిశశ్చనారాయణః॥ ఊర్ధ్వశ్చనారాయణః॥
అధశ్చనారాయణః॥ అస్తర్భూతశ్చనారాయణః॥ నారాయణపతేద
గ్ం సర్వమ్॥ యద్భూతం యచ్ఛభివ్యమ్ నిష్కళంకోసరజ్జనోనిర్వి
కల్ప నిరాఖ్యాతశ్శుద్ధం దేవకో నారాయణః॥ సద్వీతీయోఽస్తి
కశ్చిత్॥ య ఏవం వైదా సవిష్ణు రేవభవతి సవిష్ణుః సభవతి॥

ఓమత్యగై వ్యాహరేత్॥ సమ ఇతి ప్రశ్నాత్॥ నారాయణా
యేత్యుపనిష్టాత్॥ ఓమత్యేకాక్షరమ్॥ సమ ఇతి ద్వై అక్షరే॥ నారా
యణాయేతి పంచాక్షరాణి॥ ఏతద్వై నారాయణస్యాష్టాక్షరం ప్రదమ్॥

యోహవై నారాయణస్యాష్టాక్షరం పదమధ్యేతి । అనపబవస్సహ
 మాయరైతి । విష్ణుతే పాజాపత్యం రాయస్సం గాపత్యమ్ । తతో
 ఽమృతత్వమశ్ను తే తతో ఽమృతత్వమశ్నుత ఇతి యవీవం వైద॥

ప్రత్యగానందంబ్రహ్మపురుషం ప్రణవస్వరూపమ్ । అకారఉకార
 మకార ఇతి । తానేకధానమభరత్ దేతదోమితి యముక్తాముచ్యతే
 యోగీజన్త సంసారబద్ధనాత్ । ఓం సమో నారాయణాయేతి మనోప్రా
 సక్తః । వైకుంఠ భువనలోకం గమిష్యతి । తదిదం పరం పుణ్డరీకం విజ్ఞాన
 ఘనమ్ । తస్మాత్తదిదావస్తాత్రమ్ । బ్రహ్మణ్యో దేవకీపుత్రో బ్రహ్మ
 ణ్యో మధుసూదనోమ్ । సర్వభూతస్థమేకం నారాయణమ్ । కారణయా
 పమకార పరబ్రహ్మమ్ । ఏతదధర్వశిరోయోఽధీతే । ప్రాత రధీయా
 నో రాత్రి కృతం పాపం నాశయతి । సాయమధీయానో దివసకృతం
 పాపం నాశయతి । మాధ్యన్తిన మాదిత్యాభిముఖోఽధీయానః పఞ్చ
 పాతక ఉపపాతకాత్ప్రముచ్యతే । సర్వవేదపారాయణపుణ్యం లభతే ।
 నారాయణ సాయుజ్య మవాప్నోతి నారాయణ సాయుజ్య మవా
 ప్నోతి । యవీవం వైద । ఇత్యుపనిషత్ ॥

ఇతి నారాయణోపనిషత్సమాప్తా.

కృష్ణాజిల్లా - బందరుబచ్చపేటలో.

చల్లాలక్షీనృసింహశాస్త్రిగారివద్ద దొరకుపుస్తకములపట్టీ.

1. యాజుషస్తానానుక్రమణిక. ఆనుయజుర్వేదపూర్వ ప్రయోగ

ము. ప్రతి1కిరు1-8-0 పోస్తుఖర్చులు నాలుగ చాలుమాత్రము.

ఈ గ్రంథము నీవలకు తాళవత్తములయందుండినందున స్థాన్తుల కందఱకు లభ్యము కాక యుండెను-ఈ భట్టియపుస్తకమును జదివి సంతసే సకలవైదిక శిష్యములును విన్నప్తముగాఁ దెలియును-ఇట్టి యుత్తమగ్రంథ మీవల కెప్పుడును బయలువెడలలేదు- ఎంతథనము వెచ్చించినను సరే యిట్టిశిష్యములను బోధించువారు దొరక రసయోగగ్రంథమును జదివిన వారరంజును దెలియఁబఱచుచున్నారు. మే మీవలలో గుంఁప్రవాలు ముద్రపించెడిది, ముద్రపించినప్రతి లన్నియు శీఘ్రకాలములో విక్రయమైనవి. పునర్ముద్రణము కొంచె మాలస్య మగుటచే బహుజనులు పలుమాల్ల బొంబులు వ్రాసినందున మేము వ్యయప్రసాసల కోర్కె రెండవకూర్పునందుఁ బ్రాసనవిషయములకన్న మఱికొన్ని సూతనవిషయములు గూడఁ జేర్చి మించిమేలుకాగితములమీఁద ముద్రపించి మించివైందు చేయించితిమి.-ఈ రెండవకూర్పులో నివృత్తికి సంబంధములు కొనఁబడినవి. నిలిచియున్నవగులు స్వల్పము.వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును -గ్రంథవిషయములు దిగ్గవిర్యముగాఁ గొన్నిటినిఁదుసూచించెదము.

విఘ్నేశ్వరపూజ, పుణ్యహవాచనము, కర్మణిపుణ్యహవాచనము, నాందీముఖము, నాందీవిధి, చతుష్పాత్రప్రయోగము, షట్పాత్రప్రయోగము, జయాయలు, పూర్ణాహుతి, దీపవిధి, పునస్సంధానము, తంతుమత్స్యస్థాలీపాకము, బౌపాననము, లఘుపునస్సంధానము, బౌపాననవిధి, షడాహుతితంతులవైశ్వదేవము, ఆత్మా రోపణము, శయనవిధి, గర్భాధానము, పుంసవనము, నీమంతము, ముఖావలోకనము, శాంతిసంకల్పము, నక్షత్రపీఠిక, ఉపహేమామములు, నవగ్రహదానవిధిప్రయోగము, అంకురారోపణము, ఆసుపనితప్రాయశ్చిత్తము, హహిత్రయోదశహేమామము, జాతకర్మప్రయోగము, జాతాదిసూతరేకర్తవ్యతానిబంధనము, పత్తికుమారోపవేశనము, నామకరణము, అన్నప్రసాదము, చౌలము, మాతరిరజస్వలావిషయము, ఉపనయనము, అగ్నికార్యము, గోదానవ్రతము, అగ్నిగోదానము, పాలా

శప్తయోగము, ఉపాకర్మప్రకరణము, విరజా హేమము, ఉపాకర్మోత్పన్నము, వేదప్రతప్రకరణము, ప్రాజాపత్యప్రతము, వ్రతోత్పన్నము, వైశ్వదేవప్రతము, వ్రతోత్పన్నము, స్నాతకప్రతము, వైకల్పికనమావర్తనము, వివాహప్రయోగము, ప్రధానహోమము, ప్రవేశహేమము, స్థాలీపాకము, మహాసంకల్పము, చూర్ణిక, నదస్యప్రయోగము, కంకణనిమోచనము, మిథునతాంబూలము, ఉపహారమంత్రములు, అప్పగింతలు, శేషహోమము, నాకబలి, స్నానప్రకరణము, షష్ఠధారణము, ద్విప్రయజ్ఞము, తర్పణము, నిత్యపితృతర్పణము, యమతర్పణము, భీష్మతర్పణము, సింధుస్నానము, ఊర్ధ్వపుండ్రవిధి, పురుషసూక్తదేవతార్చనము, మంత్రీపుష్పము. పంచాయతనపూజ, సూర్యోపస్థానము, అన్వారంభణీయస్థాలీపాకము, బిభృష్ప్రేష్టి, వైశ్వదేవమంత్రీపాఠము, వైశ్వదేవబలినిక్షేపము, వైశ్వదేవారంభము, వైశ్వదేవభాగనిర్ణయము, భాగవినియోగము, వక్షాంతరవైశ్వదేవము, ప్రియభోజనము, స్థాలీపాకము' హృదయసంసర్గహోమము, మూలికావహరణప్రయోగము, వివాహేయుతుసంభవము, కృష్ణపక్షవివాహవైశ్వదేవము, ప్రథమపూర్ణిమాతిక్రమకృత్యము, ఔపాసన పరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, ఆలస్యపరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, కామకృతపరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, నాస్తిక్యపరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, వైశ్వదేవపరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, స్థాలీపాకపరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, వైశ్వదేవమునుగుఱించి మఱికొన్ని విషయములును. సంధ్యావందనము, విచ్చిన్నౌపాసనము, ఆర్చికమంత్రము, అన్నసూక్తము, త్రిశువర్ణము, అధిశ్రవణము, మహాలయము, హిరణ్యాదిశ్రాద్ధప్రయోగములు, సర్వప్రాచయశ్చిత్తము, మృత్తికాస్నానము, సర్పబలి, ఈశానబలి, మానశ్రాద్ధము, అష్టక, దధ్యంజలిః అన్వష్టక, పిండపితృయజ్ఞము, కూశ్మాండహేమము, గణహేమము, సింహానువాకము, గృహనిర్మాణము, గృహప్రవేశము, పుత్రదానప్రయోగము, దత్తహోమము, కదలీవివాహము, చంద్రగ్రహణహోమము, సూర్యగ్రహణహేమము, పక్షహోమము, అక్షరాభ్యాసము, విధురవైశ్వదేవము, సామాన్యాశీః, కృష్ణానదీ పుష్కరవిధానము, తీర్థశ్రాద్ధవిధానము, రథసప్తమీస్నాన విధానము, మాఘస్నానము, పుత్రకామేష్టి ప్రయోగము, అశ్వతోపసయనము, ఉదకదానప్రభావము, ఆయుష్యహోమవిధి, ఆయుస్సూక్తము, ఆయుష్యహేమప్రయోగము, అబ్జపూర్తి, వివాహద్యగ్ని నాశేప్రాయశ్చిత్తము, ఔపాసనాగ్ని ద్యయసంసర్గ ప్రాయశ్చిత్తము, భార్యద్యయగ్ని సంసర్గము, శ్రీనీతారామకళ్యాణము, యజ్ఞోపవీతధారణము, అతిథి

పూజ, భోజనవిధి, చిత్రగుప్తబలినిషేధము, ఆతురసన్యాసము, యత్నసుష్టానవిధి, (ఆశీర్వాదన మంత్రములు సస్వరము-) స్వస్తిమంత్రార్థము, ఇత్యాది ౧౭౮విషయములతో ౪౩౩ పుటలుగల నద్రంథము. ———

2. యాజుషస్తార్తాపరప్రయోగానుక్రమశీక. పృతి 1౩1-0-0

ఒకరూపాయి, పోస్తు ఖర్చులు మూడణాలు.

ఇందు దశానాదినపండితరణమువలకును సులభప్రయోగములును, కొన్ని ధర్మశాస్త్రవిషయములును, మఱికొన్ని జ్యోతిషవిషయములును, కొన్నిచోట్ల తాత్పర్య సమేతముగా ముద్రింపించినారము. ముద్రించిన ౧౦౦౦ప్రతులలో సూక్ష్మప్రతులుమాత్రము నిలిచియున్నవి. ఆలస్యముచేసినచిరాయాజనములేదు. ఈ గ్రంథముందురు విషయములు. — మృతికిశుభాశుభనక్షత్రములు, కర్కారణము, కారుణ్యము, సంకల్పనిర్ణయము, సర్వప్రాయశ్చిత్తము, ఉత్తాగ్రంతి ప్రియశ్చిత్తము, షణ్ణిమిత్రప్రాయశ్చిత్తము, దుష్టతిథివారాది ప్రియశ్చిత్తము, అగ్నిసంధానము, బౌపాసనము, వైత్రమేధికకర్కారంభము, అగ్నినిర్ణయము, దహనప్రయోగము, విభురౌపాసనము, విభవాప్రియశ్చిత్తము, సుమంగలీప్రాయశ్చిత్తము, సూతికాప్రాయశ్చిత్తము, రజస్వలాప్రియశ్చిత్తము, గర్భిణీ మరణము, కర్తవ్యపపనము. నిత్యకర్మప్రయోగము, తిలోదశాదినిషేధము, సంగయనము, అగ్నినష్టప్రాయశ్చిత్తము, ఆస్థినిక్షేపణము, సగ్నశ్రాద్ధము, సవశ్రాద్ధము, దశాహము, వృషోత్పత్తనము, జయూదిహోమము, గోవృషభవివాహము, అగ్నావాద్యైకోద్దిష్టము, షోడశము, సపిండికరణము, ఇత్యాది ౫౨ విషయములు కలవు.

3. యాజుషస్తార్తమంత్రీపాఠము. (ప్రథమభాగము.) సస్వరముప్రతి

1౩1 రు 1—8—0 వి. పి. ఖర్చులు నాలుగణాలు.

ఇది ప్రతిస్తార్తగ్రంథానుసరించి స్మార్తవిద్యార్థులకును ప్రతిగ్రామపురోహితునకును పాఠ్యముఖ్యముగ నుండదగినది. ఈ గ్రంథము పూర్వము తాళపత్రములయందుండుటచే దానిని సంగ్రహించి యాస్తికుల కందటకును దెలియులాగున స్వరచిహ్నములతోఁ గూడ ముద్రింపించితిమి, ఈ ప్రథమముద్రణమునందలి ౧౦౦౦ ప్రతులు అతిశీఘ్రకాలములో వ్యయపడినందున పునర్ముద్రణమునందుఁ బూర్వముకన్న ౨౦ పాసలు మేలుకాగితములమీఁద ముద్రింపించుచున్నాము. ఇప్పటికి ౫౦౦ ఆర్డర్లు వచ్చియున్నవి. విద్యార్థుల కిది యంతఃపలకారి యని చెప్ప

టకు నలవికాదు. ఈ విషయము గ్రంథము చూచిన విశదమగును. ఇందు విషయములు. నమకము. చమకము. పురుషసూక్తము. శ్రీసూక్తము. భూసూక్తము; అరుణము, సౌరము, పితృసేధము. వివాహూపనయన మంత్రపన్నములు రెండును, వంచోపనిషత్తులు అనగా (చిత్తి- శిక్ష- ఆనందవల్లి- భృగువల్లి- నారాయణము.) నక్షత్రేష్టి. మన్యుసూక్తము, రుద్రసూక్తము, సర్వసూక్తము, దేవీసూక్తము, రాత్రిసూక్తము, హిరణ్యసూక్తము, నీళాసూక్తము. అన్నసూక్తము, నాచికేతాంతము వట కధిశ్రీవణము, దిశశాస్త్రము సూర్య నమస్కారములు నవగ్రహమంత్రములవలకును ముద్రింపబడుచున్నవి. 2-3 మాసములలో బయలు వెడలును.

4. యాజుషస్తోత్ర మంత్రోపారము. ద్వితీయభాగము. (సన్వరము) ప్రతికి రు 1—8—0 వి. పి. ఖర్చులు నాలుగు అణాలు.

ఇందు ముఖ్యవిషయములు, స్వాధ్యాయబ్రాహ్మణము, మంత్రబ్రాహ్మణము, పెద్దబ్రాహ్మణము, సంజ్ఞానము, లోకోనీ, తుభ్యము, ఆశీర్వాదన ఘనవన నలు మొదలగు బహువిషయములవలకును ముద్రింపబడుచున్నది. అత్యుత్తమ గ్రంథము, చూచియేతీరవలెను.

5. పురాణోక్త కర్తృప్రకాశిక. శ్లోజ ప్రతికి రు 1—4—0 వివిఖర్చులు మూడణాలు.

ఈ గ్రంథమునందు విఘ్నేశ్వరపూజ మొదలు 145 ముఖ్యవిషయములు కలవు, పురాణోక్తమందు మంత్రము అన్నియు సైకక్షణకాలములో గ్రంథమును జూచి గ్రహింపవచ్చును. ఇందు విధులును, ప్రయోగములును. మఱికొన్ని ధర్మశాస్త్రవివిషయములును జేరినవి. ఇది యాజ్ఞికులకును సూరినముగా నేర్చుకొనెడు బాలురకును గ్రామపురోహితులకును, ధర్మశాస్త్రవరులకును, అత్యవసరమైనది. పురాణోక్త ఉపనయనము కూడా ఈ గ్రంథమందు శేర్వబడెను.

6. పురాణోక్తాపరకర్తృప్రకాశికయను అపరచంద్రిక. తైలము చేసిన ప్రతికి రు 1—1—0 వి పి ఖర్చులు మూడణాలు.

ఇందు దహనాదినపిండి కరణకృత్య మొరయును సప్రయోగవిధిగా వాగ్దయబడి ముద్రింపబడినది. ఇందు 99 ముఖ్యవిషయములు గలవు. వీనితో జ్యోతి

ష ధర్మశాస్త్రవిషయములు తాత్పర్యసహితములుగ నున్నవి. గ్రంథముఁ జూచి నపిష్టమి మి కే బోధపడును. పురోహితములు, ధర్మశాస్త్రపరులు జ్యోతిషులు మొదలగువారి కందఱకును బ్రాముఖ్యము.

7. గోచారదర్శిని. జ్యోతిషగ్రంథము, తాత్పర్యసహితము. ప్రతి 1కి రు0-8-0
8. ప్రసూతిచంద్రిక. జ్యోతిషము, తాత్పర్యసహితము. క్షేజప్రతి 1కి రు0-8-0
డిటో, రఫ్ కాగితములప్రతి 1కి రు0-5-0
9. ఆర్తనచంద్రిక. జ్యోతిషగ్రంథము, తాత్పర్యముక్తము రు (-3-0
10. ముహూర్తచంద్రిక. జ్యోతిషగ్రంథము, డిటో 1 నం॥ కాలము
లో బయలుపెడలును. రు 0-4-0
11. ప్రశ్నదశని. డిటో డిటో రు 0-4-0
12. దైవజ్ఞదర్శిని. జాతకభాగము, టి. వి. నారాయణరావుగారిచే
వర్ణనముగా లంపఱకుండెల్లియులాగున. వ్రాయఁబడినది. ప్రతి 1కి రు 0-4-0
13. పూర్వకాలానుప్రతిము. పదవిభాగటికాతాత్పర్య సహితము,
ఒకసంవత్సరకాలమునకు బయలుపెడలును. ప్రతి 1కి రు 1-0-0
14. ముహూర్తచింతామణి. జ్యోతిషగ్రంథము, ఒకసంవత్సరకాల
మునకు బయలుపెడలును. ప్రతి 1కి..... రు 1-0-0
15. నరకంతరవము. సిద్ధాంతగ్రంథము, సూర్యప్రవేశము వఱకు
సులభముగ వంచాంగము గణించవచ్చును. ప్రతి 1కి రు0-10-0
16. గ్రహాలాఘవము. సిద్ధాంతగ్రంథము. తాత్పర్యసహితము ప్రతి 1కి 1-0-0
17. ఆశౌచనిర్ణయదర్పణము. తాత్పర్యసహితము, ప్రతి 1కి రు 0-4-0
18. విఘ్నేశ్వరపూజ. పుణ్యకూవాచనమువఱకును సప్రయోగము. రు 0-1-6
19. ఉపనయనప్రయోగచంద్రిక. సప్రయోగము. ప్రతి 1కి రు 0-5-0
20. వివాహప్రయోగ దర్పణము. డిటో రు 0-5-0
21. పురుషసూక్తవిధానదేవతార్చనము. రు 0-2-0

22. యజుర్వేదాద్వికమంత్రదర్శనము అధిశ్రవణమువలకు గలదు రు 0-4-0
23. వ్రతరత్నము హిందధి. పృథమసంపుటము. తాత్పర్యము
ఇందు ముఖ్యవ్రతములన్నియును గలవు. వ్రతి 1కి రు 2-8-0
24. నత్యనారాయణవ్రతము. 9 అధ్యాయములవలకును వ్రతిగ్లే
కము తాత్పర్యసహితము. కాగితముపైండు 1కి 0-6-0 అట్టపైండు 0-8-0
25. లక్షవర్తివ్రతకల్పము. తాత్పర్యసహితము. వ్రతి 1కి రు 0-2-0
26. చిత్త్రగుప్తవ్రతము. డిటో రు 0-2-0
27. ఊరాద్ధివ్రతము. డిటో రు 0-1-0
28. లోకార్తివ్రతము. డిటో రు 0-1-6
29. కామ్యవృషోత్సర్జనము. రథకాగితములపై 1కి 0-3-0 గ్లేజుది 0-4-0
30. కూపకల్పము. తాత్పర్యసహితము. 0-2-0
31. తటాకకల్పము. సులభవ్రతయోగ సహితము. 0-2-0
32. వనవ్రతిష్ఠ. డిటో డిటో 0-2-0
33. వనభోజనవ్రతకల్పము. తాత్పర్యసహితము. 0-2-0
34. కేదారేశ్వరవ్రతము. డిటో 0-2-0
35. చిలుకుద్వాదశివ్రతము. డిటో 0-1-6
36. అమాసోమవారవ్రతము. డిటో 0-1-6
37. భక్తేశ్వరవ్రతము (33పున్నములవ్రతము) డిటో 0-2-0
38. వృష్టిపూర్తివ్రతము. సప్తయోగము, కథాసహితము. 0-4-0
39. ఇతిహాసము. చరణపూజాము, సోమోత్పత్తివలకును. 0-1-0
40. వ్యాసపూజ. సులభపూర్ణము, ఇది యతులకు పాపముఖ్యము. 0-1-0
41. ఆరాధనపర్యయోగము. ఇది సిద్ధిబోధనవారికి వ్రతి స॥ చే
యందు ఆరాధనకర్మము. సప్తయోగము. 0-1-5
42. యత్యపరము. పృథమదిశకృత్యము మొదలు ౧౨ దినములవ

- అకు బరువవలసిన క్రమము; సులభప్రయోగము గలది, ప్రతి 1కి 0-8-0
43. ఉపనిషత్తులు గీతసములు (చిత్తి-శిక్ష-ఆనందవల్లి-భృగువల్లి-నారాయణము) స్వరయుక్తము. 0-8-0
44. అధిశ్రవణము, సాచికేతాంతమువలకును సస్వరము. 0-4 0
45. మంత్రపన్నములు. రెండును సస్వరము. 0-4-0
46. ఉద్బంధనాది నారాయణబలి ప్రయోగము. సులభ మర్గము. ప్రతి 1కి, 0-1-6
47. శ్రీవ్రతరత్నావళి. శ్రీలాలరించెడి 58 వ్రతకథలు గలవు. 0-12-0
48. మహాన్యాసము. సస్వరము బహువిషయములు గలవు. 0-6-0
49. జలార్ధశాస్త్ర సంగ్రహము. తాత్పర్యసహితము. 0-3-0
50. ఫలప్రదశిఁని. జ్యోతిషము. తాత్పర్యసహితము. 0-8-0
51. యాజుషానాహిత్యాగ్ని పైతృమేధికము. స్వరక్రియలతో నుండును; రెండుసంపుటములు. 3-0-0
52. పురుషసూక్తము. సస్వరము. తాత్పర్యయుక్తము. 0-2-0
53. శ్రీసూక్తము. సస్వరము తాత్పర్యయుక్తము. 0-2-0
54. ఆశస్త్రంబప్రవరకాండ, 0-3-0
55. విచ్చిన్నోపాసనము. స్వరాధి క్రియాసహితము. 0-2-0
56. గౌతమీపుష్కరకల్పము. సంక్రమణిస్తాన నిర్ణయసహితము. 0-1-6
57. అకాశదీపవ్రతకల్పము. తాత్పర్యసహితము. ప్రతి 1కి 0-1-6
58. ఏకాదశీగురువారప్రతిము. ఇది బృహస్పతివరముగా నుండును. 0-2-0
59. శతవర్తివ్రతము. తాత్పర్యసహితము. 0-1-6
60. సావిత్రీగౌరీప్రతిము. తాత్పర్యసహితము. 0-1-6
61. సిద్ధినివాసుక ప్రతికల్పము. డిటో గౌర్యగ్రంథము. 0-2-6
62. వరలక్ష్మీవ్రతము. తాత్పర్యసహితము. 0-1-0

63. బృహద్దేవీవ్రతము. (ఇదిపుండ్రాక్షతద్వైకల్పము.) 0-1-6
64. చంద్రోదయోమావ్రతము. (ఇదిఅట్లతద్వైకల్పము.) 0-1-6
65. సింధుస్నానమాహాత్మ్యము, తాత్పర్యసహితము. 0-1-6
66. స్త్రీపురుషప్రాయశ్చిత్తకల్పము. తాత్పర్యసహితము. 0-2-6
67. మహాలింగార్చనము. డిటో 0-2-6
68. ఉమామహేశ్వరపూజ. సమకసహస్రనామములును. 0-1-6
69. కృష్ణామాహాత్మ్యము, సంస్కృతిము తెలుగును శబ్దానంతరము 0-8-6
70. అముక్తాభరణసప్తమీప్రతిము, తాత్పర్యసహితము, 0-2-0
71. యజుర్వేదసంధ్యానందనము. సన్దర్శము. ఆర్థముతోనుండును 0-2-0
72. ఆశీర్వాచనదీపిక, చిన్నది; సన్దర్శము. 0-1-6
73. ఆశీర్వాచనదర్పణము, (సన్దర్శము) ఇందు పదము, క్రమము, ఐట, మొదలగు ఘనపదములు గలవు ప్రతి 1కి 0-10-0
74. యజ్ఞోపవీతిధారణాప్రయోగము, 0-1-0
75. అమావాస్యారాత్రము, పిల్లలకుఁ గూడఁ దెలియగలదు 0-1-0
76. సూర్యసమస్తానములు. త్రివిధవిధానము. . . . 0-1-0
77. రథసప్తమీస్నానప్రతిము, తాత్పర్యసహితము ఇందు స్నాన మహాసంకల్పము కలదు. 0-2-0
78. కూర్మాండదానవ్రతకల్పము, ఇది ఉత్తరాయణ ప్రవేశ కాల మందు జర్పప్రయోగ సహితము. 0-2-0
79. అష్టోత్తరశతనామకల్పము. సకలదేవతాత్మప్రకరణమునది. 0-8-0
80. శ్రీరామసప్తహవయ, సులభప్రయోగ సహితము. 0-2-0
81. శ్రీహనుమద్ద్రవ్యము, ధానహితము. 0-2-0
82. శ్రీహనుమత్ప్రతిష్ఠ, డిటో 0-2-0
83. శ్రీవేంకటేశ్వరవ్రతకల్పము, డిటో 0-2-0

84. శ్రావణమంగళగౌరీవృత్తము, తాత్పర్యసహితము. 0-2-0
85. అనంతవ్రతకల్పము ఉద్యాపనవిధియును, తాత్పర్యయుక్తము, 0-2-6
86. నందకరత్నావళి, బహునందకములు గలవు. . . . 0-4-0
87. కాళిదాసచరిత్ర, 0-6-0
88. సంస్కృతాంధ్రసమంతము. 1-4-0
89. ఆశ్వలామబ్రాహ్మ్యప్రయోగము. సవ్యరము. 2-0-0
90. ఋగ్వేదామంత్రప్రకాశిక, (ఇది ఋగ్వేదాపరము) సవ్యరము. 1-1-0
91. కేసూక్తావళియు, ఇందు ఋగ్వేదాపరములు లభిస్తానని
హామంతములు గలవు. 0-2-6
92. ముటసోభనవిధానము. 0-2-6
93. బ్రహ్మయజ్ఞము, సవ్యరము, కేదాసహితము, సప్రయోగము. 0-2-0
94. శివసహస్రనామము లు సుప్రసృత. 0-1-0
95. విష్ణుసహస్రనామములు సుప్రసృత. 0-1-0
96. సిత్యాన్నదాన వృత్తకల్పము, (ములకముద్రంపఁబడును) 0-2-0
97. లక్షకర్పూరవ్రతకల్పము (ఓటో) 0-2-0
98. ఏకోత్తర వృద్ధిదీపదాన కల్పము ఓటో 0-2-0
99. మంత్రార్థ ప్రకాశిక. ఇందు మంత్రపన్నములు రెండును సవ్య
రము నేకాశాత్పర్యసహితముగా ముద్రింపబడును. 2-0-0
100. కథసప్తమీన్నానందకల్పము తాత్పర్యసహితము, 0-2-0
101. శనిశ్రీయోగశీషికల్పము ఓటో 0-2-0
102. సతినంజనవృత్తకల్పము ఓటో 0-2-0
103. ఋషిపంచమీప్రతికల్పము ఓటో 0-2-0
104. తులసీవివాహము ఓటో 0-0-6
105. ఆశ్వలామసప్తాంగ ప్రదీపిక, సులభప్రయోగము . 0-8-0

ఇతరులచే ముద్రింపబడిన పుస్తకముల పట్టి.

106.	సుందరకాండ, కాత్వర్యసహితము. ప్రతి 1కి	1-4-0
107.	యల్లాజీయము, ధర్మశాస్త్రగ్రంథము, సప్తయోగము.	1-0-0
108.	నేత్రీదర్పణము. వైద్యగ్రంథము పృతి 1కి	0-8-0
109.	ధన్వంతరివిజయము. డిటో పృతి 1కి	0-10-0
110.	శ్రీకృష్ణాపుష్కరకల్పము. డిటో	0-2-0
111.	మర్మశాస్త్రము. డిటో	1-0-0
112.	కార్తికమాహాత్మ్యము.	0-6-0
113.	శ్రీరామనామామృతసత్స్వరూపసంకీర్తనలు.	0-4-0
114.	భక్తలీలామృతము.	1-0-0
115.	వైద్యధర్మదీపిక.	1-4-0
116.	హిందూదేశ ఆర్థికచరిత్రము.	1-0-0
117.	కాళహస్తిమాహాత్మ్యము	0-4-0
118.	అప్పకవీయము. క్షేణ ప్రతి	1-4-0
119.	మహిమ్నస్తవము, పద్యకాత్వర్యసహితము	0-2-0
120.	స్తోత్రకదంబము, తెలుగుపద్యములు	0-2-0
121.	కృష్ణయజుర్వేదతైత్తిరీయ మంత్రారము 398 పేజీలు	1-0-0
122.	ఋగ్వేదవితరేయబ్రాహ్మణము.	1-0-0
123.	స్మార్తకర్తలు. ౬ కర్తృలవలెను స్వరాధ్యక్షియలతో	0-8-0
124.	ఆశీర్వాచనమంత్రములు ఆత్మూరివారి ది	0-8-0
125.	కాండానుక్రమణిక	0-6-0
126.	ఉపనయనము స్వరక్షియలతో సుండునది	0-4-0
127.	ఆబ్దికమంత్రములు స్వరాధ్యక్షియలతో	0-4-0
128.	మంత్రీపుష్పము స్వరాధ్యసహితము.	0-2-0

129. ఆర్యలఘుసంధ్యావందనము 0-2-0
130. శ్రీనూక్తము. స్వరాక్షసహితము, 0-2-0
131. పరాశరస్మృత్యుక్తవైశ్యధర్మసంగ్రహము. 0-2-0
132. వైశ్యగోత్రప్రవరలు. 0-4-0
133. రెండుఆశీర్వాచనమంత్రములు. స్వరాక్షసహితము: 0-0-6
134. అనూవాస్యాతర్పణము. 0-1-0
135. వేదరహస్యసిద్ధాంతగురుబోధామృతము. 0-6-0
136. గామీమ్యా శిశునిరసనము. 0-2-0
137. శృంగారనైషధవిమర్శనము. 0-2-0
138. బుద్ధబోధనున. 1-0-0
139. పృచండచాణక్యము. 1-0-0
140. విష్ణుపురాణము, ఐద్యకావ్యము, క్షభమభాగము. 1-8-0
141. డిలూ. ద్వితీయభాగము. 1-8-0
142. వనవాసరాఘవము. 0-12-0
143. కుమారోదయము. 1-0-0
144. విప్రీనారాయణచరిత్ర. 0-12-0
145. భోజచరిత్రము. 0-8-0
146. అభినవమంజుషాణి. శృంగారనాటకము. 6-8-0
147. రాధాకృష్ణనాటకము. 0-10-0
148. నక్షత్రేష్టి స్వరములతో ముద్రింపబడినది ప్రతి 1కి 0-2-0
149. అశ్వత్థపూజాకల్పముఇందున మసాగరక్రమము ఉపనయన వివాహము మొదలగునది ప్రతి 1కి 0-2-0
150. సాతంజలయోగశాస్త్రము. 1-0-0
151. హతయోగప్రదీపిక. 3-0-0
152. ముహూర్తకంఠాధరణము. జ్యోతిషము. 0-8-0

153. కవిరాక్షసీయము.	0-8-0
154. బృహజ్జాతకము.	0-8-0
155. బంగారుసాముద్రీకము.	1-0-0
156. విజయరాఘవనాటకము.	1-0-0
157. మాధవకంఠము.	1-8-0

నిదానముమీదముద్రించబోవు పుస్తకములు.

హస్తస్వరావధానలక్షణము.

ఆశ్వలాయన సకస్వతీ స్తోత్రపఠనము.

అపరకృష్టియము.

మూలానక్షత్రిత్యాజ్యదశికాని ఇతరములును.

కపర్దిస్తోత్రములు.

కృష్ణాక్షి మీవ్రతము.

రుద్రేశ్వర కల్పము.

మృత్యుత్సర్గిత్వ దోషవశిష్ఠర ప్రయోగము.

లక్షతూలన వ్రతకల్పము.

లక్షదవసమరువక వ్రతకల్పము.

లక్షబిల్వవ్రతకల్పము.

లక్షకర్పూర వ్రతకల్పము.

కార్తికమాససక్తివ్రతము.

లక్షపుష్ప వ్రతకల్పము.

సకస్వతీస్తోత్రము.

పురాణోక్తస్మృతిప్రాయశ్చిత్త ప్రయోగము.

శైవాచార ప్రయోగము.

ఈగ్రంథములు ఈ నెలలుచూపుచు ఈకేల్లాగునో వ్రాయబడవు. ముద్రించిన పిమ్మట నాని వారి నెలలు తెలిపెదము.

అయ్యో పరా! ఈకేల్లాగునో వ్రాయబడిన కొన్నిపుస్తకములు ఖర్చుపడినందున భూమి సామ్రాజ్యముమీద ముద్రింపబడును.

- దక్క లక్ష్మీనృసింహ శాస్త్రి

10257

